AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
DÖVLƏT STATİSTİKA KOMİTƏSİ

SOSİAL, İQTİSADİ İNKİŞAF

9

YANVAR-SENTYABR

Məlumatlardan istifadə edərkən Azərbaycan Respublikasının Dövlət Statistika Komitəsinə istinad etmək lazımdır.

Xüsusi işarələr:

"-" hadisə baş verməmişdir

"..." məlumat mövcud deyil

"0,0" məlumat çox kiçik rəqəmlə xarakterizə olunur

"x" müqayisə mümkün deyil

İzahlar:

-cari ilə dair məlumatlar növbəti dəqiqləşdirilmiş statistik hesabatlar əsasında sonrakı nəşrlərdə korrektə edilə bilər

-bəzi hallarda yekunla toplananların cəmi arasındakı fərq rəqəmlərin yuvarlaqlaşdırılması ilə izah olunur

-bu nəşrdə əvvəlki dövrlərə dair məlumatlarla əvvəlki nəşrlərdə həmin dövrlərə aid məlumatlar arasındakı bəzi fərqlər beynəlxalq praktikaya uyğun olaraq yekun statistik hesabatlar əsasında ilkin məlumatlarda aparılmış dəqiqləşdirmələrlə izah olunur

M Ü N D Ə R İ C A T

I	**MAKROİQTİSADİ GÖSTƏRİCİLƏR**	**5**
	2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında ölkənin iqtisadi və sosial inkişafının makroiqtisadi göstəriciləri	**5**
II	**REAL SEKTOR**	
	Ümumi daxili məhsul	12
	Sənaye	15
	Tikinti	39
	Kənd təsərrüfatı	46
	Nəqliyyat	52
	İnformasiya və rabitə	55
	İstehlak bazarı	56
	Əmtəə bazarı	57
	İctimai iaşə xidmətləri	62
	Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər	63
	Qiymət indeksləri	66
	Kredit qoyuluşları	80
	Məşğulluq və işsizlik	82
III	**DÖVLƏT SEKTORU**	
	Dövlət büdcəsi	85
IV	**XARİCİ SEKTOR**	
	Xarici ticarət	89
V	**İNSTİTUSİONAL DƏYİŞİKLİKLƏR**	
	Təsərrüfat subyektlərinin xarakteristikası	95
VI	**SOSİAL SEKTOR**	
	Əhalinin gəlirləri	116
	Əməkhaqqı	117
	Əhalinin əmanətləri və manatın məzənnəsi	118
	Demoqrafik vəziyyət	120
	Əlavələr	**123**
	Metodoloji izahatlar	**143**

Azərbaycan Respublikasının
Dövlət Statistika Komitəsi
Məruzə № 9
19 oktyabr 2021-ci il

2021-ci İLİN YANVAR-SENTYABR AYLARINDA ÖLKƏNİN İQTİSADİ VƏ SOSİAL İNKİŞAFININ MAKROİQTİSADİ GÖSTƏRİCİLƏRİ

2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında ölkədə fəaliyyət göstərən müəssisə, təşkilat və fərdi sahibkarlar tərəfindən 62,9 milyard manatlıq və ya əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 4,8 faiz çox **ümumi daxili məhsul** istehsal edilmişdir. Bu dövrdə iqtisadiyyatın neft-qaz sektorunda istehsal olunmuş əlavə dəyər 1,4 faiz, qeyri neft-qaz sektorunda isə 6,2 faiz artmışdır.

Əlavə dəyərin 40,1 faizi sənaye, 10,3 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 7,1 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 6,9 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, 5,2 faizi tikinti, 1,8 faizi informasiya və rabitə, 1,1 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə sahələrində, 18,4 faizi isə digər sahələrdə istehsal edilmişdir. Məhsula və idxala xalis vergilər ÜDM-in 9,1 faizini təşkil etmişdir. Əhalinin hər nəfərinə düşən ÜDM 6279,0 manata bərabər olmuşdur.

Sənaye müəssisələri və bu sahədə fəaliyyət göstərən fərdi sahibkarlar tərəfindən 2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında 36,6 milyard manatlıq və ya 2020-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 4,5 faiz çox sənaye məhsulu istehsal edilmişdir. Sənayenin qeyri neft-qaz sektorunda məhsul istehsalı 19,6 faiz artmışdır.

Sənaye məhsulunun 62,4 faizi mədənçıxarma sektorunda, 31,8 faizi emal sektorunda, 4,9 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sektorunda, 0,9 faizi isə su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda istehsal olunmuşdur.

Mədənçıxarma sektorunda əmtəəlik neft hasilatı 0,7 faiz azalmış, əmtəəlik qaz hasilatı isə 19,3 faiz artmışdır.

Emal sektorunda əczaçılıq məhsullarının istehsalı 88,8 faiz, tikinti materiallarının istehsalı 72,2 faiz, maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri işləri 65,4 faiz, tütün məmulatlarının istehsalı 56,9 faiz, elektrik avadanlıqlarının istehsalı 53,9 faiz, toxuculuq sənayesi məhsullarının istehsalı 46,8 faiz, dəri və dəri məmulatlarının, ayaqqabıların istehsalı 42,0 faiz, kağız və karton istehsalı 28,6 faiz, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı 22,1 faiz, neft məhsullarının istehsalı 17,7 faiz, hazır metal məmulatlarının istehsalı 16,8 faiz, kimya sənayesi məhsullarının istehsalı 16,1 faiz, metallurgiya sənayesi məhsullarının istehsalı 15,6 faiz, kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı 13,6 faiz, qida məhsullarının istehsalı 9,3 faiz, içki istehsalı 3,4 faiz, mebel istehsalı 1,9 faiz artmış, ağacın emalı və ağacdan məmulatların istehsalı 10,1 faiz, avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı 11,8 faiz, geyim istehsalı 13,2 faiz, poliqrafiya məhsullarının istehsalı 42,8 faiz, sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı 90,0 faiz azalmışdır.

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sektorunda istehsalın həcmi 5,6 faiz, su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda isə 12,9 faiz artmışdır.

İstehsal edilmiş sənaye məhsulunun böyük hissəsi istehlakçılara göndərilmiş, əvvəlki dövrlərdə yaranmış ehtiyatlar da nəzərə alınmaqla sənaye müəssisələrinin anbarlarında 01 oktyabr 2021-ci il vəziyyətinə 601,6 milyon manatlıq hazır məhsul olmuşdur.

Kənd təsərrüfatı bitkilərinin yığımı davam edir. 2021-ci il oktyabrın 1-nə kimi qarğıdalı da daxil olmaqla 3246,8 min ton və ya ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 5,8 faiz çox dənli və dənli paxlalı bitkiçilik məhsulları, o cümlədən 572,3 min hektar sahədən 1885,4 min ton buğda yığılmışdır. Ölkə üzrə buğdanın orta məhsuldarlığı 32,9 sentner təşkil etmişdir. Bundan əlavə, 984,8 min ton və ya keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 3,6 faiz çox kartof, 1639,2 min ton (6,7 faiz çox) tərəvəz, 458,2 min ton

(2,7 faiz çox) bostan məhsulları, 740,1 min ton (9,3 faiz çox) meyvə və giləmeyvə, 181,0 min ton (7,4 faiz çox) üzüm, 1013,3 ton (27,0 faiz çox) yaşıl çay yarpağı, 117,0 min ton (30,3 faiz çox) şəkər çuğunduru, 45,1 min ton (25,0 faiz çox) pambıq, 24,4 min ton (0,1 faiz çox) günəbaxan və 4,8 min ton (1,5 faiz çox) tütün yığılmışdır.

2020-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə cari ilin yanvar-sentyabr aylarında diri çəkidə ət istehsalı 3,2 faiz artaraq 399,6 min ton, süd istehsalı 1,6 faiz artaraq 1627,3 min ton, yun istehsalı 0,1 faiz artaraq 15,9 min ton, barama istehsalı 10,0 faiz artaraq 491,3 ton, yumurta istehsalı isə 3,8 faiz azalaraq 1412,2 milyon ədəd olmuşdur.

2020-ci ilin yanvar-sentyabr ayları ilə müqayisədə kənd təsərrüfatının ümumi məhsulu 5,0 faiz, o cümlədən heyvandarlıq məhsulları istehsalı 2,6 faiz, bitkiçilik məhsulları istehsalı 7,3 faiz artmışdır.

2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında **əsas kapitala** 9560,2 milyon manat məbləğində, yaxud 2020-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 8,7 faiz az vəsait yönəldilmişdir. Neft-qaz sektoruna yatırılmış investisiyaların həcmi 9,7 faiz, qeyri neft-qaz sektoruna yönəldilən vəsaitin həcmi 8,0 faiz azalmışdır. İstifadə olunmuş vəsaitin 6407,2 milyon manatı və ya 67,0 faizi məhsul istehsalı sahələrinə, 2425,8 milyon manatı (25,4 faizi) xidmət sahələrinə, 727,2 milyon manatı (7,6 faizi) isə yaşayış evlərinin tikintisinə sərf olunmuşdur. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin 6303,6 milyon manatını və ya 65,9 faizini daxili vəsaitlər təşkil etmişdir. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin 6388,8 milyon manatı və ya 66,8 faizi bilavasitə tikinti-quraşdırma işlərinin yerinə yetirilməsinə sərf olunmuşdur.

Nəqliyyat sektorunda fəaliyyət göstərən müəssisələr və fiziki şəxslər tərəfindən 2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında 140,3 milyon ton **yük** və 838,9 milyon **sərnişin** daşınmışdır. 2020-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə yük daşınması 0,2 faiz, sərnişin daşınması isə 10,0 faiz azalmışdır. Yüklərin 57,3 faizi avtomobil, 31,7 faizi boru kəməri, 7,8 faizi dəmir yolu, 2,9 faizi dəniz, 0,3 faizi isə hava nəqliyyatı ilə daşınmışdır.

Sərnişinlərin 95,1 faizi avtomobil, 4,6 faizi metro, qalan hissəsi isə digər nəqliyyat növləri ilə daşınmışdır.

İnformasiya və rabitə müəssisələri tərəfindən göstərilmiş 1699,3 milyon manatlıq xidmətlərin 76,0 faizi əhali sektoruna aid olmuşdur. Əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında göstərilmiş informasiya və rabitə xidmətlərinin həcmi 5,7 faiz artmış, bu sahədə əldə edilmiş gəlirin 81,0 faizi qeyri-dövlət sektorunun payına düşmüşdür.

2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında **pərakəndə ticarət** şəbəkəsindən əhaliyə 30350,1 milyon manatlıq məhsul satılmış, xidmət subyektləri tərəfindən 5402,7 milyon manatlıq **ödənişli xidmət** göstərilmişdir. 2020-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə əmtəə dövriyyəsi 2,8 faiz, əhaliyə göstərilmiş ödənişli xidmətlərdən əldə olunan gəlir 4,6 faiz artmış, ticarət şəbəkəsində 16406,3 milyon manatlıq ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları, 13943,8 milyon manatlıq qeyri-ərzaq məhsulları satılmışdır.

Gömrük orqanlarında qeydiyyatı aparılmış, lakin gömrük rəsmiləşdirilməsi tam başa çatdırılmamış ixrac olunan xam neft və təbii qazın statistik qiymətləndirilmiş dəyəri nəzərə alınmaqla 2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında ölkənin **xarici ticarət** dövriyyəsi 20100,1 milyon ABŞ dolları təşkil etmişdir. Ticarət dövriyyəsinin 12750,6 milyon dollarını və ya 63,4 faizini ölkədən ixrac olunmuş məhsulların, 7349,5 milyon dollarını (36,6 faizini) isə idxal məhsullarının dəyəri təşkil etmiş, nəticədə 5401,1 milyon dollar məbləğində müsbət saldo yaranmışdır. 2020-ci ilin yanvar-avqust ayları ilə müqayisədə xarici ticarət dövriyyəsi faktiki qiymətlərlə 28,3 faiz artmış, real ifadədə isə 4,1 faiz, o cümlədən idxal 9,8 faiz azalmış, ixrac isə 0,1 faiz artmışdır.

2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında qeyri neft-qaz məhsullarının ixracı 2020-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən faktiki qiymətlərlə 37,4 faiz, real ifadədə 24,3 faiz artaraq 1584,5 milyon dollar təşkil etmişdir.

2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında **istehlak qiymətləri indeksi** 2020-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 105,2 faiz, o

cümlədən ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları üzrə 106,0 faiz, qeyri-ərzaq malları üzrə 104,4 faiz, əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər üzrə 104,6 faiz təşkil etmişdir.

2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında muzdlu işçilərin **orta aylıq nominal əməkhaqqı** 2020-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən 2,2 faiz artaraq 725,6 manat təşkil etmişdir.

2020-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında **əhalinin gəlirləri** nominal ifadədə 2,0 faiz artaraq 42,3 milyard manat təşkil etmişdir.

Maliyyə Nazirliyinin operativ məlumatlarına əsasən 2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında **dövlət büdcəsinə** 17871,6 milyon manat vəsait daxil olmuş, büdcədən 17711,9 milyon manat vəsait xərclənmiş, büdcənin icrasında 159,7 milyon manatlıq profisit yaranmışdır.

Mərkəzi Bankın məlumatlarına görə, 2021-ci il sentyabr ayının 1-nə ölkənin bank və digər kredit təşkilatlarının **kredit portfeli** milli valyuta ekvivalentində 15608,0 milyon manat təşkil etmiş, onun 12830,1 milyon manatı uzunmüddətli kreditlər olmuşdur. Ödəmə vaxtı keçmiş kreditlərin məbləği ümumi kredit portfelinin 5,8 faizini təşkil etmişdir.

Əhalinin banklardakı **əmanətlərinin** milli valyuta ekvivalentində məbləği 2021-ci il sentyabr ayının 1-nə 8559,1 milyon manat təşkil etmişdir.

2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında milli valyutanın 1 ABŞ dollarına nisbətdə **orta məzənnəsi** 1,70 manata, 1 Avroya – 2,04 manata, 100 Türk lirəsinə –21,13 manata, 100 Rusiya rubluna –2,30 manata bərabər olmuşdur.

2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında **əhalinin sayı** 25948 nəfər və ya 0,3 faiz artaraq 2021-ci il sentyabr ayının 1-i vəziyyətinə 10145081 nəfərə çatmışdır.

Cədvəl 1

MAKROİQTİSADİ GÖSTƏRİCİLƏR

Göstəricinin adı	2021-ci ilin yanvar-sentyabr ayları, faktiki	2021-ci ilin yanvar-sentyabr ayları 2020-ci ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün 2020-ci ilin yanvar-sentyabr ayları 2019-cu ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən, faizlə
A	1	2	3
Ümumi daxili məhsul, milyon manat	**62 877,4**	**104,8**	**96,1**
o cümlədən qeyri neft-qaz ÜDM	40 204,7	106,2	97,6
Əhalinin hər nəfərinə düşən ÜDM, manat	**6 279,0**	**104,3**	**95,3**
Sənaye məhsulu, milyon manat	**36 558,3**	**104,5**	**95,5**
o cümlədən qeyri neft-qaz sənayesi	10 804,5	119,6	110,8
Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər, milyon manat	**9 560,2**	**91,3**	**96,2**
o cümlədən qeyri neft-qaz sektoruna	5 526,4	92,0	85,9
ondan qeyri neft-qaz sənayesinə	1 041,1	98,0	75,9
Kənd təsərrüfatı məhsulu, milyon manat	**7 342,1**	**105,0**	**101,5**
o cümlədən: bitkiçilik	3 989,4	107,3	100,1
heyvandarlıq	3 352,7	102,6	103,1
Nəqliyyat sektorunda yük daşınması, milyon ton	**140,3**	**99,8**	**81,5**
Nəqliyyat sektorunda sərnişin daşınması, milyon sərnişin	**838,9**	**90,0**	**62,6**
İnformasiya və rabitə xidmətləri, milyon manat	**1 699,3**	**105,7**	**102,7**
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi, milyon manat	**30 350,1**	**102,8**	**98,4**
Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər, milyon manat	**5 402,7**	**104,6**	**74,3**
Dövlət büdcəsinin gəlirləri, milyon manat	**17 871,6**	**99,5**	**106,5**
Dövlət büdcəsinin xərcləri, milyon manat	**17 711,9**	**95,0**	**111,7**
Dövlət büdcəsinin profisiti, milyon manat	**159,7**	**x**	**x**
Əhalinin nominal gəlirləri, milyon manat	**42 251,7**	**102,0**	**98,7**
Əhalinin hər nəfərinə düşən nominal gəlirlər, manat	**4 219,3**	**101,5**	**97,9**

…ardı

A	1	2	3
Əhalinin banklardakı əmanətləri, 2021-ci il 01 sentyabr vəziyyətinə, milyon manat	**8 559,1**	**108,7**	**92,0**
Kredit qoyuluşları, 2021-ci il 01 sentyabr vəziyyətinə, milyon manat	**15 608,0**	**106,3**	**105,9**
o cümlədən vaxtı keçmiş kreditlər	904,2	84,9	71,4
Orta aylıq nominal əməkhaqqı, manat	**725,6***	**102,2****	**120,5*****
İstehlak qiymətlərinin indeksi	**x**	**105,2**	**102,9**
Əhalinin sayı, 2021-ci il 01 sentyabr vəziyyətinə, min nəfər	**10 145,1**	**100,4**	**100,7**
Xarici ticarət dövriyyəsi[1)], mlyn. ABŞ $			
faktiki qiymətlərlə	**20 100,1***	**128,3****	**70,3*****
müqayisəli qiymətlərlə	**x**	**95,9****	**77,3*****
o cümlədən: **ixrac**			
`faktiki qiymətlərlə	12 750,6*	142,0**	69,5***
müqayisəli qiymətlərlə	x	100,1**	91,5***
ondan **qeyri-neft ixracı**			
faktiki qiymətlərlə	1 584,5*	137,4**	90,3***
müqayisəli qiymətlərlə	x	124,3**	81,7***
idxal			
faktiki qiymətlərlə	7 349,5*	109,8**	71,3***
müqayisəli qiymətlərlə	x	90,2**	57,8***

Qeyd:

* 2021-ci ilin yanvar-avqust ayları

** 2021-ci ilin yanvar-avqust ayları 2020-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən.

*** 2020-ci ilin yanvar-avqust ayları 2019-cu ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən.

1) Hesabat dövründə gömrük orqanlarında qeydiyyatı aparılmış, lakin gömrük rəsmiləşdirilməsi tam başa çatdırılmamış ixrac olunan xam neft və təbii qazın statistik qiymətləndirilmiş dəyərinə dair məlumatlar nəzərə alınmaqla.

Ümumi Daxili Məhsul istehsalı

2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında ölkədə 62877,4 milyon manatlıq və ya əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 4,8 faiz çox ümumi daxili məhsul istehsal olunmuşdur.

İqtisadiyyatın neft-qaz sektorunda əlavə dəyər 1,4 faiz, qeyri neft-qaz sektorunda isə 6,2 faiz artmışdır.

ÜDM istehsalının 40,1 faizi sənaye, 10,3 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 7,1 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 6,9 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, 5,2 faizi tikinti, 1,8 faizi informasiya və rabitə, 1,1 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə sahələrinin, 18,4 faizi digər sahələrin payına düşmüş, məhsula və idxala xalis vergilər ÜDM-in 9,1 faizini təşkil etmişdir.

Əhalinin hər nəfərinə düşən ÜDM 6279,0 manata bərabər olmuşdur.

Cədvəl 2

Ümumi daxili məhsul istehsalı

milyon manat

	Yanvar-sentyabr		2021-ci ilin yanvar-sentyabr ayları əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
	2021	**2020*)**	
Ümumi Daxili Məhsul	**62877,4**	**52344,3**	**104,8**
o cümlədən: Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	4359,4	4058,3	105,1
Sənaye	25212,6	17856,0	103,9
o cümlədən: mədənçıxarma sənayesi	20399,9	14083,4	99,6
emal sənayesi	4029,3	3088,3	122,4
elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	639,8	565,7	105,6
su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	143,6	118,6	112,9
Tikinti	3270,1	3339,0	96,3
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	6451,3	5830,1	104,0
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	4474,6	3727,4	111,9
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	702,8	580,0	118,8
İnformasiya və rabitə	1124,9	1064,1	105,7
Digər sahələr	11540,9	10643,2	104,6
Məhsula və idxala xalis vergilər	**5740,8**	**5246,2**	**107,3**

*) 2020-ci ilin yanvar-sentyabr aylarının göstəriciləri yekun məlumatlar əsasında dəqiqləşdirilmişdir.

Cədvəl 3

Neft-qaz və qeyri neft-qaz sektorlarında ümumi daxili məhsul istehsalı

milyon manat

	Yanvar-sentyabr		2021-ci ilin yanvar-sentyabr ayları əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
	2021	**2020*)**	
Ümumi Daxili Məhsul	**62877,4**	**52344,3**	**104,8**
o cümlədən: neft-qaz sektoru	22672,7	15775,2	101,4
qeyri neft-qaz sektoru	40204,7	36569,1	106,2

*) 2020-ci ilin yanvar-sentyabr aylarının göstəriciləri yekun məlumatlar əsasında dəqiqləşdirilmişdir.

Qrafik 1

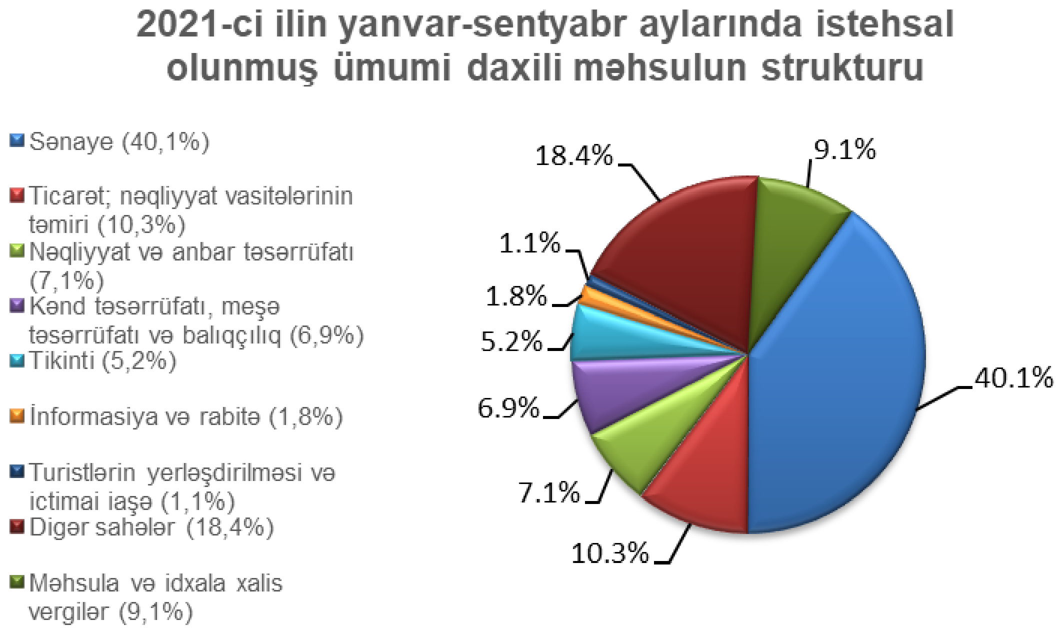

Sənaye

2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında sənaye müəssisələri və bu sahədə fəaliyyət göstərən fərdi sahibkarlar tərəfindən istehsal olunmuş malların və göstərilmiş xidmətlərin həcmi 4,5 faiz artaraq 36,6 milyard manat təşkil etmişdir. Neft-qaz sektorunda məhsul istehsalı 1,7 faiz, sənayenin qeyri neft-qaz sektorunda isə 19,6 faiz artmışdır. Sənaye məhsulunun 62,4 faizi mədənçıxarma, 31,8 faizi emal, 4,9 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, 0,9 faizi isə su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında istehsal olunmuşdur.

Sənayedə qeyri-dövlət sektorunun payı 81,3 faiz olmuşdur. Ümumi istehsalın 91,2 faizi sənaye məhsullarının istehsalı, 8,8 faizi isə sənaye xarakterli xidmətlərin göstərilməsi hesabına yaradılmışdır.

Cədvəl 4

Sənaye istehsalı indeksləri,
sabit qiymətlərlə, faizlə

	Əvvəlki aya nisbətən	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən
2020-ci il		
Yanvar	98,3	102,1
Fevral	91,0	100,9
Mart	103,0	100,8
Aprel	92,7	103,0
May	110,0	100,4
İyun	92,7	98,5
İyul	100,2	97,3
Avqust	99,7	96,9
Sentyabr	81,0	95,5
Oktyabr	111,0	95,5
Noyabr	107,0	95,3
Dekabr	110,0	95,0
2021-ci il		
Yanvar	103,1	96,6
Fevral	90,5	96,0
Mart	103,4	96,4

...ardı

	Əvvəlki aya nisbətən	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən
Aprel	92,5	96,2
May	111,8	97,8
İyun	99,2	99,7
İyul	99,4	101,1
Avqust	96,8	102,6
Sentyabr	92,4	104,5

2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında 2020-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə aralıq istehlak məhsullarının istehsalı 32,4 faiz, istehsal vasitələrinin istehsalı 31,2 faiz, qısamüddətli istifadədə olan malların istehsalı 10,3 faiz, enerji məhsullarının istehsalı 5,0 faiz artmış, uzunmüddətli istifadədə olan istehlak mallarının istehsalı isə 2,7 faiz azalmışdır.

Cədvəl 5

	2021-ci ilin sentyabr ayı 2020-ci ilin sentyabr ayına nisbətən, faizlə	2021-ci ilin yanvar-sentyabr ayları 2020-ci ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən, faizlə
Sənaye – cəmi	**133,6**	**104,5**
Aralıq istehlak məhsullarının istehsalı	200,1	132,4
Uzunmüddətli istifadədə olan istehlak mallarının istehsalı	171,2	97,3
Qısamüddətli istifadədə olan malların istehsalı	127,5	110,3
İstehsal vasitələrinin istehsalı	134,6	131,2
Enerji məhsullarının istehsalı	134,0	105,0

İstehsal edilmiş məhsulun böyük hissəsi istehlakçılara göndərilmiş, əvvəlki dövrlərdə yaranmış ehtiyatlar da nəzərə alınmaqla sənaye müəssisələrinin anbarlarında 01 oktyabr 2021-ci il vəziyyətinə 601,6 milyon manatlıq hazır məhsul olmuşdur.

Ehtiyatların 49,6 faizi Bakı, 13,0 faizi Sumqayıt, 7,9 faizi Gəncə, 5,4 faizi Şirvan şəhərlərinin, 1,1 faizi Naxçıvan Muxtar Respublikasının, qalan hissəsi isə digər şəhər və rayonların

sənaye müəssisələrinin anbarlarında qalmışdır. Sənaye müəssisələrinin anbarlarında başqa müəssisələrdən alınmış və satış üçün nəzərdə tutulmuş 86,0 milyon manat məbləğində digər məhsullar da mövcud olmuşdur.

Mədənçıxarma sənayesi

Mədənçıxarma sənayesində istehsalın ümumi dəyəri 22,8 milyard manat olmaqla, əvvəlki ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən 0,6 faiz artmışdır.

Sahənin əsas məhsulu olan əmtəəlik xam neft hasilatı 25,8 milyon ton, əmtəəlik təbii qaz hasilatı isə 23,4 milyard kub metr təşkil etmişdir. Əmtəəlik neft hasilatı 0,7 faiz azalmış, əmtəəlik qaz hasilatı isə 19,3 faiz artmışdır.

Cədvəl 6

Mədənçıxarma sənayesində istehsal olunmuş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.10.2021-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Xam neft və təbii qaz hasilatı			
Xam neft (qaz kondensatı daxil olmaqla), min ton	25868,0	99,1	156,0
ondan əmtəəlik	25820,5	99,3	156,0
Təbii qaz, milyon kub metr	31693,5	115,1*	-
ondan əmtəəlik	23398,0	119,3*	-
Metal filizlərinin hasilatı			
Mis filizləri və konsentratları, ton	1913,9	98,4	334,6
Qiymətli metal filizləri və konsentratları, kq	6118,3	103,0	406,3
o cümlədən : qızıl	2608,1	97,3	239,4
gümüş	3510,2	107,7	166,9

…ardı

Məhsul növləri	2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.10.2021-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Mədənçıxarma sənayesinin digər məhsulları			
Tikinti qumu, min ton	673,8	101,0	294,6
İnşaat üçün əhəng daşı, min ton	300,6	102,0	-
Çınqıl, qırmadaş, xırda çay daşı, min ton	2546,7	237,6	21,3
Duz, min ton	53,4	92,8	0,1
Bentonit, min ton	175,0	150,2	196,2
ondan əmtəəlik	171,5	155,5	196,2
Gips və anhidrit, min ton	275,3	111,8	106,5

*) 2020-ci ilin müvafiq dövrü üzrə dəqiqləşdirilmiş məlumatla müqayisədə

Qrafik 2

Neft və qaz hasilatının aylar üzrə dinamikası

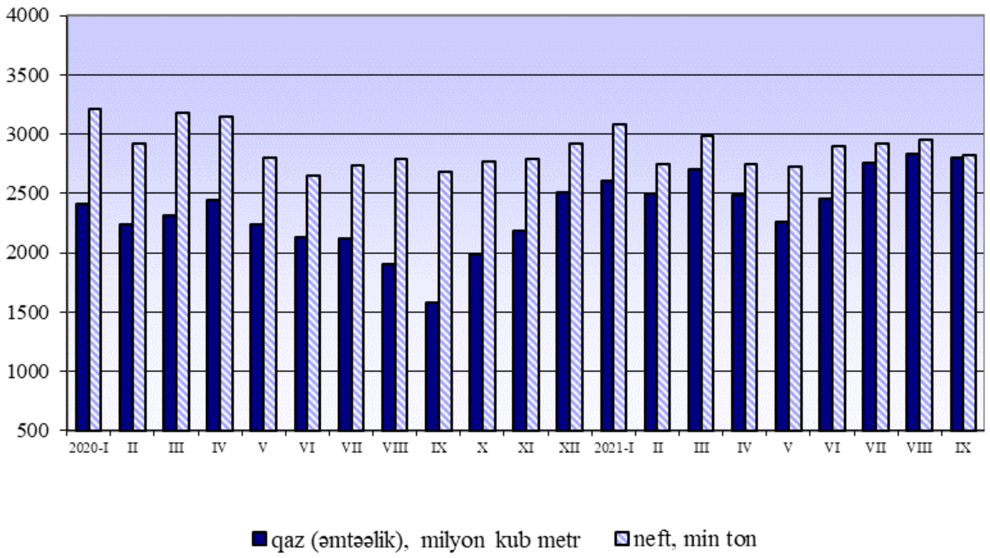

Emal sənayesi

Emal sənayesində yanvar-sentyabr aylarında 11630,6 milyon manatlıq məhsul istehsal olunmuş və sənaye xarakterli xidmətlər göstərilmişdir.

Cədvəl 7

Emal sənayesində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Emal sənayesi-cəmi	ondan qeyri-neft emal sənayesi
2020-ci il		
Yanvar	120,9	120,7
Yanvar-fevral	119,5	124,1
Yanvar-mart	120,5	126,5
Yanvar-aprel	114,3	119,3
Yanvar-may	110,9	115,8
Yanvar-iyun	108,2	112,2
Yanvar-iyul	109,4	114,9
Yanvar-avqust	111,5	116,6
Yanvar-sentyabr	106,5	113,0
Yanvar-oktyabr	108,4	114,2
Yanvar-noyabr	108,8	114,6
Yanvar-dekabr	110,4	118,0
2021-ci il		
Yanvar	105,3	118,0
Yanvar-fevral	106,4	118,3
Yanvar-mart	107,1	116,9
Yanvar-aprel	114,9	122,8
Yanvar-may	115,6	121,8
Yanvar-iyun	116,4	121,7
Yanvar-iyul	117,0	121,2
Yanvar-avqust	118,2	122,9
Yanvar-sentyabr	122,4	124,7

Qrafik 3

Emal sənayesi üzrə istehsal indeksinin dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

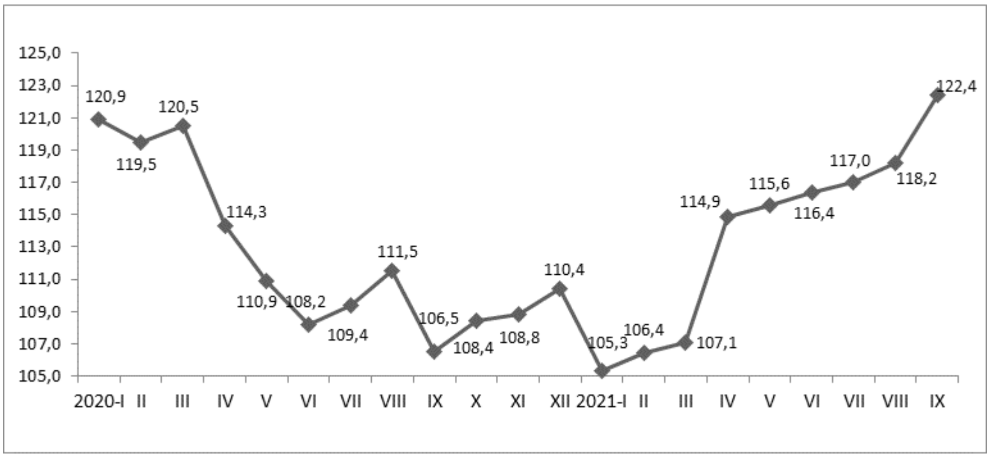

Cədvəl 8

Emal sənayesinin fəaliyyət növləri üzrə məhsul buraxılışı

Fəaliyyət növlərinin adı	2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında istehsal edilmişdir, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Emal sənayesi –cəmi	**11630,6**	**122,4**
o cümlədən: qida məhsullarının istehsalı	3275,8	109,3
içki istehsalı	388,7	103,4
tütün məmulatlarının istehsalı	464,5	156,9
toxuculuq sənayesi	227,3	146,8
geyim istehsalı	91,4	86,8
dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı	15,8	142,0
mebeldən başqa ağacın emalı və ağacdan məmulatların istehsalı	48,2	89,9
kağız və karton istehsalı	90,4	128,6
poliqrafiya məhsullarının istehsalı	55,2	57,2
neft məhsullarının istehsalı	3282,0	117,7
kimya sənayesi	1076,8	116,1

…ardı

Fəaliyyət növlərinin adı	2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında istehsal edilmişdir, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
əczaçılıq məhsullarının istehsalı	7,6	188,8
rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı	279,2	122,1
tikinti materiallarının istehsalı	625,4	172,2
metallurgiya sənayesi	491,9	115,6
hazır metal məmulatlarının istehsalı	245,0	116,8
kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı	39,6	113,6
elektrik avadanlıqlarının istehsalı	117,2	153,9
maşın və avadanlıqların istehsalı	210,8	100,0
avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı	54,3	88,2
sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı	3,3	10,0
mebellərin istehsalı	104,4	101,9
zərgərlik məmulatları, musiqi alətləri, idman mallarının və tibb avadanlıqlarının istehsalı	60,0	129,2
maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri	375,8	165,4

Əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə tütün məmulatlarının istehsalında 56,9 faiz, qida məhsullarının istehsalında 9,3 faiz, içki istehsalında isə 3,4 faiz artım müşahidə olunmuşdur.

Bu sahələrin əsas məhsullarından qənd və şəkər tozunun istehsalı 53,5 faiz, kərə yağının istehsalı 5,2 faiz, kolbasa məmulatlarının istehsalı 1,8 faiz artmış, duru bitki yağlarının istehsalı 1,5 faiz, marqarin istehsalı isə 5,0 faiz azalmışdır.

Cədvəl 9

Qida məhsullarının, içki və tütün məmulatlarının istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Qida məhsullarının istehsalı	İçki istehsalı	Tütün məmulat-larının istehsalı
2020-ci il			
Yanvar	101,1	140,8	101,6
Yanvar-fevral	101,2	2,1 d.	116,3
Yanvar-mart	105,3	2,1 d.	128,0
Yanvar-aprel	108,1	108,3	118,9
Yanvar-may	101,8	102,9	126,1
Yanvar-iyun	98,9	96,2	116,3
Yanvar-iyul	98,5	93,0	127,6
Yanvar-avqust	99,2	91,0	138,7
Yanvar-sentyabr	98,2	90,2	113,5
Yanvar-oktyabr	98,7	91,0	118,3
Yanvar-noyabr	99,0	89,7	127,1
Yanvar-dekabr	97,9	86,3	92,1
2021-ci il			
Yanvar	103,0	104,8	2,9 d.
Yanvar-fevral	102,5	81,4	2,1 d.
Yanvar-mart	106,3	86,9	183,1
Yanvar-aprel	106,9	90,1	198,7
Yanvar-may	107,7	91,4	186,3
Yanvar-iyun	108,1	95,0	180,8
Yanvar-iyul	106,8	101,8	162,5
Yanvar-avqust	106,2	102,9	155,1
Yanvar-sentyabr	109,3	103,4	156,9

Qrafik 4

Qida məhsullarının istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

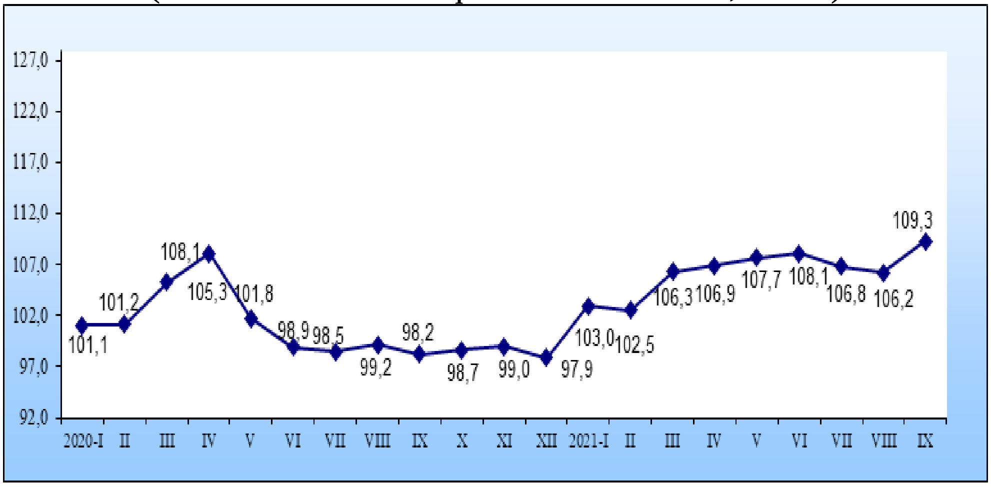

Cədvəl 10

Qida məhsullarının, içki və tütün məmulatlarının istehsalı sahələrində istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.10.2021-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Qida məhsulları			
Kolbasa məmulatları, ton	17961,5	101,8	19,6
Qaymaq və xama, ton	6718,1	124,4	-
Pendir və kəsmik, ton	39995,1	101,5	79,5
Kərə yağı, ton	19148,2	105,2	80,2
Cem və marmeladlar, ton	67888,9	119,4	2512,6
Duru bitki yağları, ton	38329,7	98,5	1419,8
Marqarin, ton	35277,3	95,0	1659,1
İnsanın qidalanması üçün yararlı olan duz, min ton	51,7	92,3	2,5
Qənd və şəkər tozu, min ton	250,8	153,5	8,5
İçki məhsulları			
Araq, min dkl	1049,3	81,9	281,1
Brendi (konyak), min dkl	16,1	88,5	18,3
Üzüm şərabı, min dkl	383,8*	200,9	1051,5

…ardı

Məhsul növləri	2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.10.2021-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Pivə, min dkl	4033,9	88,8	224,2
Alkoqolsuz içkilər, min dkl	24548,4	115,1	579,1
Tütün məmulatları			
Fermentləşdirilmiş tütün, ton	1972,3	56,1	1433,8
Papiros və siqaretlər, milyon ədəd	10395,5	180,3	853,8

*) yanvar-avqust aylarının məlumatında aparılmış dəqiqləşmə (338,7 min dkl) nəzərə alınmaqla

Toxuculuq sənayesi, geyim, dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı sahələrində 334,5 milyon manat dəyərində məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki ilin yanvar-sentyabr ayları ilə müqayisədə toxuculuq sənayesində 46,8 faiz, dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalında 42,0 faiz artım, geyim istehsalında isə 13,2 faiz azalma müşahidə olunmuşdur.

Cədvəl 11

Toxuculuq sənayesi, geyim, dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı sahələrində indekslərin dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Toxuculuq sənayesi	Geyim istehsalı	Dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı
2020-ci il			
Yanvar	98,6	170,1	40,3
Yanvar-fevral	125,0	179,6	59,7
Yanvar-mart	110,5	110,0	39,3
Yanvar-aprel	101,2	103,6	45,9
Yanvar-may	101,6	113,0	62,8
Yanvar-iyun	99,5	106,8	63,1
Yanvar-iyul	100,4	115,8	86,8

…ardı

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Toxuculuq sənayesi	Geyim istehsalı	Dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı
Yanvar-avqust	104,7	132,0	93,7
Yanvar-sentyabr	105,1	129,2	94,7
Yanvar-oktyabr	106,1	133,7	107,9
Yanvar-noyabr	109,6	141,5	120,0
Yanvar-dekabr	107,4	132,7	104,7
2021-ci il			
Yanvar	110,9	89,7	3,9 d.
Yanvar-fevral	126,5	96,0	7,2 d.
Yanvar-mart	127,8	110,8	4,8 d.
Yanvar-aprel	133,3	119,0	4,4 d.
Yanvar-may	143,0	120,5	2,9 d.
Yanvar-iyun	148,1	110,7	2,2 d.
Yanvar-iyul	156,4	101,2	161,2
Yanvar-avqust	152,5	90,2	156,1
Yanvar-sentyabr	146,8	86,8	142,0

Cədvəl 12

Toxuculuq sənayesi, geyim, dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı sahələrində istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.10.2021-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Toxuculuq məhsulları			
Pambıq lifi, ton	48799,8	136,2*	1384,4
Hazır pambıq parçalar, min kv.m	27413,2	128,7	1535,7
Pambıq iplik, ton	17469,6	2,3 d.*	1321,1
ondan əmtəəlik	16761,7	2,5 d.*	1321,1
Pambıq yataq ağları, min ədəd	304,4	2,1 d.	4,1
Geyim istehsalı			
Üst geyim, min ədəd	500,2	2,9 d.	17,0
Alt geyim, min ədəd	480,3	149,2	6,1
Corab məmulatları, min cüt	2336,1	123,3	35,1

…ardı

Məhsul növləri	2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.10.2021-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Kişi və ya oğlanlar üçün pambıqdan və ya kimyəvi liflərdən hazırlanan istehsalat və peşə komplektləri, min ədəd	214,1	20,6	1,4
Qadın və ya qızlar üçün kostyum və komplektlər, ədəd	5017	157,9	-
Dəri və dəridən məmulatlar, ayaqqabılar			
Dəri, min kv,m	47,4	114,2	140,0
Aşılanmış xəz dərilər, min kv.m	4,0	5,0 d.	0,5
Ayaqqabı, min cüt	785,1	2,5 d.	151,8

*) 2020-ci ilin müvafiq dövrü üzrə dəqiqləşdirilmiş məlumatla müqayisədə

Neft məhsullarının istehsalı sahəsində istehsalın ümumi dəyəri 3282,0 milyon manat olmaqla, əvvəlki ilin yanvar-sentyabr ayları ilə müqayisədə 17,7 faiz artmışdır. Neft-kimya sənayesində istifadə üçün benzinin istehsalı 92,2 faiz, sürtkü yağlarının istehsalı 63,9 faiz, neft koksunun istehsalı 34,3 faiz, dizel yanacağının istehsalı 22,1 faiz, neft bitumunun istehsalı 9,3 faiz, avtomobil benzininin istehsalı 7,4 faiz artmış, yanacaq mazutunun istehsalı isə 23,6 faiz azalmışdır.

Cədvəl 13

Neft məhsullarının istehsalı sahəsində istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.10.2021-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Avtomobil benzini, min ton	915,2	107,4	37,4
Neft-kimya sənayesində istifadə üçün benzin, min ton	311,2	192,2	0,7
Ağ neft, min ton	377,5	105,8	26,8
Dizel yanacağı, min ton	1883,1	122,1	56,3
Yanacaq mazutu, min ton	32,4	76,4	14,8
Sürtkü yağları, min ton	39,5	163,9*	10,0
Neft bitumu, min ton	275,4	109,3	11,2
Neft koksu, min ton	198,3	134,3	2,9

*) 2020-ci ilin müvafiq dövrü üzrə dəqiqləşdirilmiş məlumatla müqayisədə

Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı sahələrində 1363,6 milyon manatlıq məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə məhsul buraxılışı əczaçılıq məhsullarının istehsalında 88,8 faiz, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalında 22,1 faiz, kimya sənayesi məhsullarının istehsalında isə 16,1 faiz artmışdır.

Əsas kimya məhsullarından lak-boya məmulatlarının istehsalı 2,1 dəfə, rezin və plastik kütlə məmulatlarından plastik borular, borucuqlar və şlanqlar üçün fitinqlərin istehsalı isə 3,9 dəfə artmışdır.

Cədvəl 14

Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Kimya sənayesi	Əczaçılıq məhsullarının istehsalı	Rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı
2020-ci il			
Yanvar	140,5	160,0	103,5
Yanvar-fevral	119,5	104,2	103,6
Yanvar-mart	125,7	136,7	125,0
Yanvar-aprel	124,9	160,7	120,0
Yanvar-may	124,6	3,1 d.	113,6
Yanvar-iyun	120,5	4,6 d.	104,1
Yanvar-iyul	118,8	7,8 d.	119,0
Yanvar-avqust	113,4	9,5 d.	123,3
Yanvar-sentyabr	120,1	8,2 d.	116,4
Yanvar-oktyabr	113,2	8,8 d.	119,1
Yanvar-noyabr	119,5	9,4 d.	121,7
Yanvar-dekabr	120,5	10,7 d.	113,5
2021-ci il			
Yanvar	114,3	10,4 d.	197,0
Yanvar-fevral	106,5	9,6 d.	145,3
Yanvar-mart	87,5	7,3 d.	115,2
Yanvar-aprel	86,6	6,0 d.	124,0
Yanvar-may	90,2	4,4 d.	124,6
Yanvar-iyun	94,7	3,1 d.	129,7
Yanvar-iyul	96,3	188,3	120,1
Yanvar-avqust	105,8	162,1	117,5
Yanvar-sentyabr	116,1	188,8	122,1

Qrafik 5

Kimya sənayesi məhsullarının istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

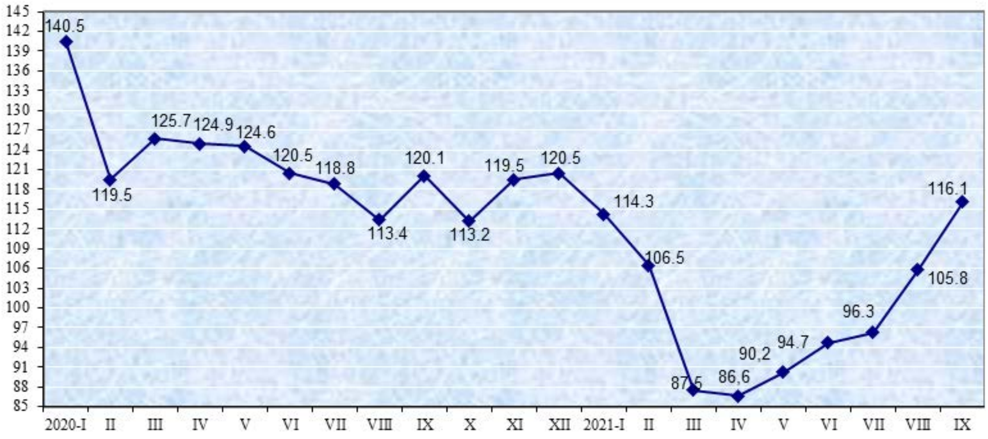

Cədvəl 15

Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı sahələrində istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.10.2021-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Kimya sənayesi məhsulları			
Azot, min kub m	16879,1	101,1	18,0
ondan əmtəəlik	645,1	2,1 d.	18,0
Yod, ton	125,6	92,8	21,4
Oksigen, min kub m	7455,4	4,0 d.	3,4
ondan əmtəəlik	7428,5	4,1 d.	3,4
Propilen, min ton	105,4	136,7	1,7
ondan əmtəəlik	98,7	135,0	1,7
Polietilen, min ton	121,6	118,7	7,3
Etilen, min ton	123,7	121,2	0,4
Metanol (metil spirti), min ton	248,8	67,6	23,6
Lak-boya məmulatları, ton	20817,5	2,1 d.	100,8

…ardı

Məhsul növləri	2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.10.2021-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Sair üzvi kompozisiya həllediciləri və durulaşdırıcıları, ton	32036,8	125,1	3,3
Rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı			
Bərk polietilen borular, borucuqlar, şlanqlar, qollar, ton	6499,8	84,1	2157,3
Bərk polipropilen borular, borucuqlar, şlanqlar, qollar, ton	4314,7	152,7	75,8
Məsaməli polistirol lövhələr və zolaqlar, ton	2157,6	87,6	70,8
Butullar, butulkalar və tutumu 2 litrdən çox olmayan oxşar plastik məmulatlar, min ədəd	36666,2	2,9 d.	3970,2
Plastik borular, borucuqlar və şlanqlar üçün fitinqlər, ton	4742,0	3,9 d.	85,5
Əczaçılıq məhsullarının istehsalı			
Tərkibində digər antibiotiklər olan, pərakəndə satış üçün qablaşdırılan dərmanlar, min manat	0,9	6,2	14,9
Tərkibində qarışıq və ya xalis məhsullar olan, digər qruplara daxil edilməyən, pərakəndə satış üçün qablaşdırılan sair dərmanlar, min manat	1070,1	197,6	506,5
Tibbi maska, milyon ədəd	23,2	182,7	1,2

Tikinti materiallarının istehsalı sahəsində istehsalın ümumi dəyəri 625,4 milyon manat olmaqla, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 72,2 faiz artmışdır. Betondan yığma tikinti konstruksiyaların istehsalı 2,1 dəfə, emal edilmiş mərmər travertin, alebastr və onlardan məmulatların istehsalı 58,1 faiz, sementdən, süni daşdan və ya betondan tikinti blokları və kərpiclərinin istehsalı 53,1 faiz, tikinti gipsinin istehsalı 46,9 faiz, hörmə üçün hazır beton qarışığının istehsalı 36,4 faiz, tikinti

kərpicinin istehsalı 22,8 faiz, tikinti əhənginin istehsalı 9,1 faiz artmış, asfaltın istehsalı isə 15,6 faiz azalmışdır.

Qrafik 6

Tikinti materiallarının istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

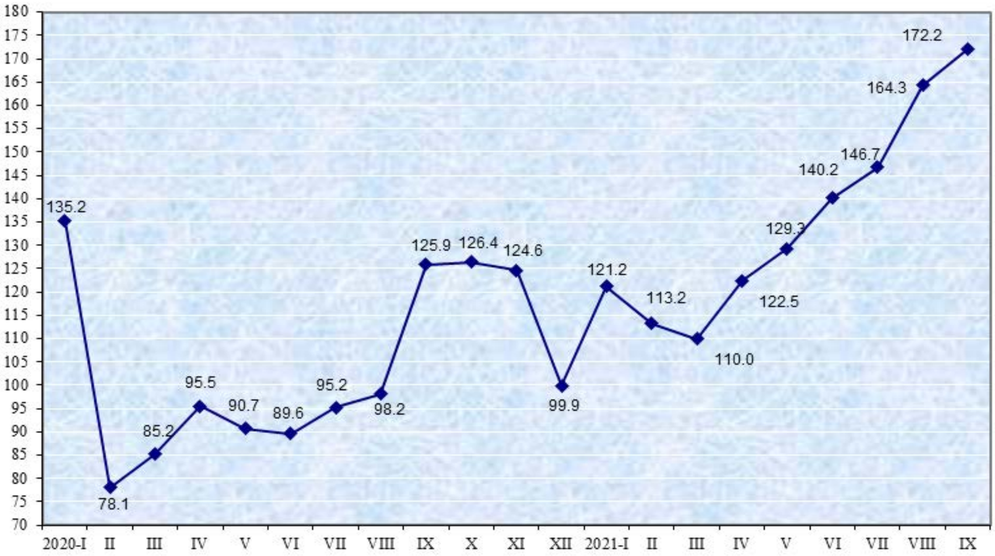

Cədvəl 16

Tikinti materiallarının istehsalı sahəsində istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.10.2021-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Sement, min ton	2544,7	100,7	102,2
Tikinti gipsi, min ton	21,0	146,9	3,4
ondan əmtəəlik	21,0	148,9	3,4
Tikinti əhəngi, min ton	26,5	109,1	7,4
Sementdən, süni daşdan və ya betondan tikinti blokları və kərpicləri, min ton	61,4	153,1	18,2
Betondan yığma tikinti konstruksiyaları, min kub metr	52,8	2,1 d.	4,4

…ardı

Məhsul növləri	2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.10.2021-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Asfalt, min ton	108,4	84,4	0,1
Tikinti kərpici, min kub metr	476,8	122,8	11,2
Hörmə üçün hazır beton qarışığı, min ton	1971,2	136,4	-
Emal edilmiş mərmər, travertin, alebastr və onlardan məmulatlar, ton	30854,8	158,1	-

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı sahələrində yanvar-sentyabr aylarında 736,9 milyon manatlıq məhsul istehsal olunmuş, hazır metal məmulatlarının istehsalı sahəsində 16,8 faiz, metallurgiya sənayesi məhsullarının istehsalında isə 15,6 faiz artım müşahidə olunmuşdur. Yanvar-sentyabr aylarında sahə üzrə 17587,5 ton qara metallardan sair konstruksiyalar istehsal edilmişdir.

Cədvəl 17

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı sahələrində indekslərin dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Metallurgiya sənayesi	Hazır metal məmulatlarının istehsalı
2020-ci il		
Yanvar	138,8	163,9
Yanvar-fevral	139,6	156,5
Yanvar-mart	2,1 d.	102,7
Yanvar-aprel	2,3 d.	104,4
Yanvar-may	2,2 d.	107,4
Yanvar-iyun	2,2 d.	86,9
Yanvar-iyul	2,1 d.	99,5
Yanvar-avqust	2,3 d.	96,2
Yanvar-sentyabr	174,9	97,9
Yanvar-oktyabr	178,6	101,2
Yanvar-noyabr	186,6	104,2
Yanvar-dekabr	111,9	107,3

…ardı

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Metallurgiya sənayesi	Hazır metal məmulatlarının istehsalı
2021-ci il		
Yanvar	108,1	75,1
Yanvar-fevral	93,9	79,8
Yanvar-mart	100,6	88,5
Yanvar-aprel	100,0	90,7
Yanvar-may	102,4	95,3
Yanvar-iyun	109,4	103,4
Yanvar-iyul	114,5	110,0
Yanvar-avqust	117,3	110,3
Yanvar-sentyabr	115,6	116,8

Cədvəl 18

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı sahələrində istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.10.2021-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Metallurgiya sənayesi məhsulları			
Polad tökmə, min ton	220,6	118,5	7,2
Armatur, min ton	219,0	127,1	5,0
Polad borular, min ton	27,6	107,0	0,2
Emal edilməmiş alüminium ərintiləri, ilkin şəkildə, min ton	17,3	68,4	9,4
Alüminium çubuqlar, millər və profillər, ton	1859,1	95,7	93,1
Hazır metal məmulatlarının istehsalı			
Qara metallardan yığma tikinti konstruksiyaları, min manat	16394,7	91,9	-
Qara metallardan sair konstruksiyalar, ton	17587,5	68,9	3558,2
Misdən elektrik izolyasiyası olmayan çoxdamarlı məftil, tros və kabellər, ton	4150,0	109,2	-

Kompüter, elektron və optik məhsulların, elektrik avadanlıqlarının istehsalı sahələrində 156,8 milyon manatlıq məhsul istehsal olunmuş, əvvəlki ilin yanvar-sentyabr ayları ilə müqayisədə elektrik avadanlıqlarının istehsalı 53,9 faiz, kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı isə 13,6 faiz artmışdır. Dövr ərzində əvvəlki ilin yanvar-sentyabr ayları ilə müqayisədə stolüstü kompüterlərin istehsalı 5,6 dəfə, 1000 V-dək gərginlik üçün hesablanmış elektrik cərəyanı naqillərinin istehsalı 2,1 dəfə, mayelərin məsrəfi və ya səviyyəsinin ölçülməsi, yoxlanması üçün cihazların istehsalı 75,2 faiz, qəbuledici qurğuları olmayan radio və televiziya verilişləri aparatlarının istehsalı isə 41,6 faiz artmışdır.

Cədvəl 19

Kompüter, elektron və optik məhsulların, elektrik avadanlıqlarının istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı	Elektrik avadanlıqlarının istehsalı
2020-ci il		
Yanvar	2,2 d.	66,7
Yanvar-fevral	5,7 d.	127,1
Yanvar-mart	3,9 d.	118,3
Yanvar-aprel	2,6 d.	120,6
Yanvar-may	194,6	126,5
Yanvar-iyun	166,6	103,8
Yanvar-iyul	142,8	105,1
Yanvar-avqust	136,8	103,4
Yanvar-sentyabr	139,7	90,4
Yanvar-oktyabr	150,1	97,6
Yanvar-noyabr	151,2	117,2
Yanvar-dekabr	134,5	9,6 d.
2021-ci il		
Yanvar	46,6	196,3
Yanvar-fevral	3,0 d.	106,2
Yanvar-mart	2,5 d.	114,1
Yanvar-aprel	2,8 d.	165,2
Yanvar-may	2,5 d.	181,5
Yanvar-iyun	2,5 d.	160,6

…ardı

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı	Elektrik avadanlıqlarının istehsalı
Yanvar-iyul	2,6 d.	146,7
Yanvar-avqust	144,9	153,4
Yanvar-sentyabr	113,6	153,9

Cədvəl 20

Kompüter, elektron və optik məhsulların, elektrik avadanlıqlarının istehsalı sahələrində istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.10.2021-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Mayelərin məsrəfi və ya səviyyəsinin ölçülməsi, yoxlanması üçün cihazlar, ədəd	160394	175,2	-
Avtomatik tənzimləmə və idarəetmə üçün cihaz və aparatlar, ədəd	7866	32,0	-
Qəbuledici qurğuları olmayan radio və televiziya verilişləri aparatları, ədəd	31000	141,6	651
1000 V-dək gərginlik üçün hesablanmış elektrik cərəyanı naqilləri, ton	6158,7	2,1 d.	1153,0
1 kV-dan çox gərginlik üçün elektrik cərəyanı naqilləri, ton	663,3	65,8	-
Məişət soyuducuları, ədəd	483	78,5	189

Maşın və avadanlıqların, sair nəqliyyat vasitələrinin, avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı sahələrində 268,4 milyon manatlıq məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı 11,8 faiz, sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı isə 90,0 faiz azalmışdır. Yanvar-sentyabr aylarında 1516 ədəd və ya ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 134 ədəd çox

minik avtomobili istehsal olunmuşdur. Dövr ərzində əvvəlki ilin yanvar-sentyabr ayları ilə müqayisədə mancanaq dəzgahlarının istehsalı 3,1 dəfə, traktorların istehsalı 2,3 dəfə, fəvvarə armaturunun istehsalı isə 50,6 faiz artmışdır.

Cədvəl 21

Maşın və avadanlıqların, sair nəqliyyat vasitələrinin, avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Maşın və avadanlıqların istehsalı	Avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı	Sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı
2020-ci il			
Yanvar	56,0	172,8	189,8
Yanvar-fevral	80,9	7,0 d.	2,5 d.
Yanvar-mart	84,0	7,3 d.	166,7
Yanvar-aprel	76,2	4,7 d.	135,1
Yanvar-may	91,8	2,3 d.	137,6
Yanvar-iyun	116,2	196,1	157,2
Yanvar-iyul	164,9	192,5	157,7
Yanvar-avqust	150,4	196,4	163,0
Yanvar-sentyabr	128,9	172,2	159,4
Yanvar-oktyabr	141,4	164,1	150,3
Yanvar-noyabr	108,0	141,2	147,5
Yanvar-dekabr	94,9	135,7	147,0
2021-ci il			
Yanvar	123,5	98,1	33,3
Yanvar-fevral	2,0 d.	25,7	4,3
Yanvar-mart	2,4 d.	36,7	2,3
Yanvar-aprel	2,7 d.	43,9	0,9
Yanvar-may	198,5	52,3	29,1
Yanvar-iyun	148,3	52,9	30,9
Yanvar-iyul	104,8	52,2	28,7
Yanvar-avqust	101,8	61,5	30,2
Yanvar-sentyabr	100,0	88,2	10,0

Cədvəl 22

Maşın və avadanlıqların, sair nəqliyyat vasitələrinin, avtomobillərin istehsalı sahələrində istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2021-ci ili yanvar-sentyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.10.2021-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Fəvvarə armaturu, ton	61,0	150,6	7,2
Ştanqlı quyu nasosları, ədəd	3689	107,6	782
Mancanaq dəzgahları, ədəd	497	3,1 d.	11
Traktorlar, ədəd	510	2,3 d.	57
Minik avtomobilləri, ədəd	1516	109,7	366

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı bölüşdürülməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorları

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sektorunda dövr ərzində 1783,7 milyon manat dəyərində məhsul istehsal olunmuş və xidmətlər göstərilmiş, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 5,6 faizlik artım müşahidə olunmuşdur.

Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda istehsal edilmiş məhsulların həcmi 322,7 milyon manat təşkil etmişdir.

Cədvəl 23

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı bölüşdürülməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında məhsul buraxılışı

Fəaliyyət növlərinin adı	2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında istehsal edilmişdir, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (sabit qiymətlərlə), faizlə
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	1783,7	105,6
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	322,7	112,9

Cədvəl 24

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında istehsal edilmiş əsas məhsullar

Məhsul növləri	2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı		
Elektrik enerjisi, milyon kVt-saat	19329,2	107,0*
ondan əmtəəlik	18735,4	107,3*
su elektrik stansiyalarının istehsalı	997,0	114,0
istilik elektrik stansiyalarının istehsalı	17629,8	107,0*
küləklə işləyən elektrik stansiyaların istehsalı	65,7	89,8
günəş enerjisi ilə işləyən elektrik stansiyaların istehsalı	42,9	115,9
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı		
Suyun təmizlənməsi və bölüşdürülməsi, milyon kub metr	414,0	97,5*

*) 2020-ci ilin müvafiq dövrü üzrə edilmiş dəqiqləşmələr nəzərə alınmaqla

Tikinti

Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər

2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında ölkənin iqtisadi və sosial sahələrinin inkişafı üçün bütün maliyyə mənbələrindən əsas kapitala 9560,2 milyon manat və ya əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 8,7 faiz az vəsait yönəldilmişdir. Neft-qaz sektoruna yatırılmış investisiyaların həcmi 9,7 faiz, qeyri neft-qaz sektoruna yönəldilən vəsaitin həcmi 8,0 faiz azalmışdır. Ümumi sərmayənin 6407,2 milyon manatı və ya 67,0 faizi məhsul istehsalı sahələrinin, 2425,8 milyon manatı (25,4 faizi) xidmət sahələrinin, 727,2 milyon manatı (7,6 faizi) isə yaşayış evlərinin tikintisinin payına düşmüşdür.

Ümumi sərmayənin 39,6 faizi dövlət, 60,4 faizi qeyri-dövlət sektorunun sərmayədarları tərəfindən qoyulmuşdur. Sərmayə qoyuluşunun 66,8 faizi tikinti-quraşdırma işlərinə sərf edilmişdir.

Daxili mənbələrdən əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitin dəyəri ümumi sərmayənin 65,9 faizini təşkil etmişdir.

Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitdə müəssisə və təşkilatların vəsaitləri 5437,9 milyon manat, büdcə vəsaitləri 2128,0 milyon manat, bank kreditləri 602,3 milyon manat, əhalinin şəxsi vəsaitləri 681,1 milyon manat, sair vəsaitlər 710,9 milyon manat təşkil etmişdir.

Cədvəl 25

Maliyyə mənbələri üzrə əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər

	2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Cəmi	**9560,2**	**91,3**	**100,0**
o cümlədən: Müəssisə və təşkilatların vəsaitləri	5437,9	87,5	56,9
Bank kreditləri	602,3	90,5	6,3
Büdcə vəsaitləri	2128,0	90,1	22,3
Büdcədənkənar dövlət fondlarının vəsaitləri	-	-	-
Əhalinin şəxsi vəsaiti	681,1	100,5	7,1
Sair vəsaitlər	710,9	195,3	7,4

Qrafik 7

Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin maliyyə mənbələri üzrə strukturu, faizlə

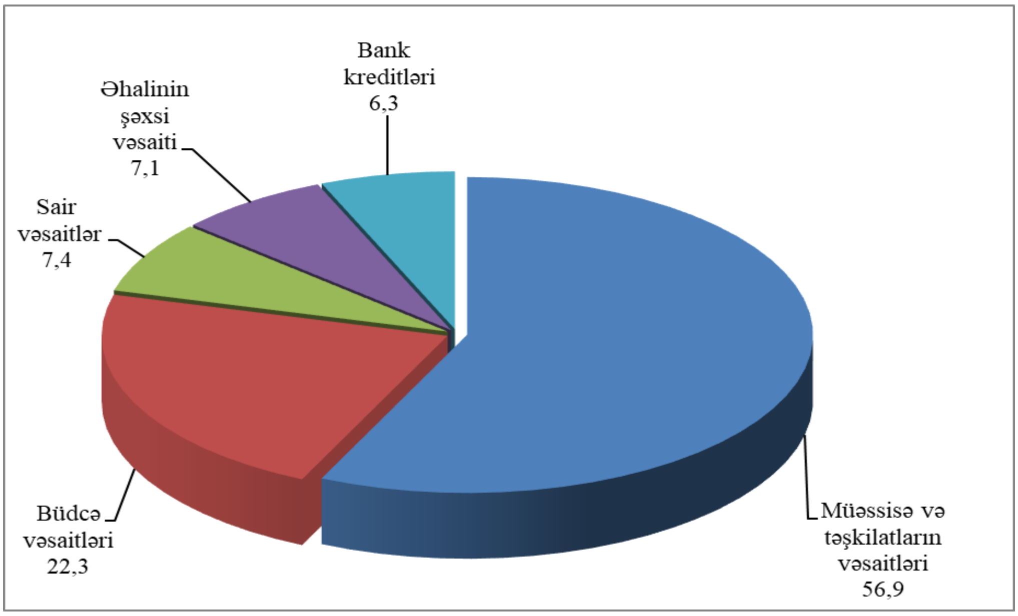

2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında əsas kapitala yönəldilmiş ümumi vəsaitin 53,1 faizi sənaye, 18,6 faizi tikinti, 16,6 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 2,9 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, 1,8 faizi peşə, elmi və texniki fəaliyyət, 1,7 faizi dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat, 1,3 faiz təhsil, 1,2 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 0,9 faiz turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 0,7 faizi informasiya və rabitə, hər birində 0,4 faiz olmaqla əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi, inzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi, 0,2 faizi maliyyə və sığorta fəaliyyəti, hər birində 0,1 faiz olmaqla istirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət, digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi sahələrinə sərf edilmişdir.

Cədvəl 26

Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin dəyəri

Fəaliyyət növləri	2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Cəmi	**9560,2**	**91,3**	**100,0**
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	**278,4**	**103,1**	**2,9**
Sənaye	**5074,9**	**91,8**	**53,1**
o cümlədən: Mədənçıxarma sənayesi	3457,4	83,3	36,2
Emal sənayesi	1360,8	149,3	14,2
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	199,2	88,0	2,1
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	57,5	24,3	0,6
Tikinti	**1781,1**	**83,1**	**18,6**
ondan mənzil tikintisi	727,2	75,8	7,6
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	**111,0**	**88,5**	**1,2**

...ardı

Fəaliyyət növləri	2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	**1587,4**	**123,2**	**16,6**
o cümlədən: nəqliyyat	1587,1	123,2	16,6
poçt və kuryer fəaliyyəti	0,3	46,1	0,0
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	**87,3**	**148,0**	**0,9**
İnformasiya və rabitə	**69,6**	**54,4**	**0,7**
ondan rabitə	67,0	55,9	0,7
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	**16,5**	**43,3**	**0,2**
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	**0,5**	**24,4**	**0,0**
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	**166,5**	**48,2**	**1,8**
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	**42,3**	**108,5**	**0,4**
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	**160,4**	**64,9**	**1,7**
Təhsil	**125,2**	**83,5**	**1,3**
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	**36,6**	**57,1**	**0,4**
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	**10,6**	**38,5**	**0,1**
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	**11,9**	**62,3**	**0,1**

2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında neft-qaz sektoruna 4033,8 milyon manatlıq vəsait yönəldilmişdir. Qeyri neft-qaz sektorunun inkişafına sərf edilmiş 5526,4 milyon manatlıq vəsaitin 1041,1 milyon manatı (ümumi sərmayənin 10,9 faizi) qeyri neft-qaz sənayesi sektorunda istifadə edilmişdir.

Cədvəl 27

Neft-qaz və qeyri neft-qaz sektoru üzrə
əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər

2021-ci il	Neft-qaz sektoru		Qeyri neft-qaz sektoru	
	milyon manat	ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə	milyon manat	ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Yanvar	404,1	55,8	319,9	44,2
Fevral	408,9	66,6	205,5	33,4
Mart	542,7	52,9	484,1	47,1
Aprel	465,4	33,5	922,2	66,5
May	466,8	40,4	687,4	59,6
İyun	453,3	44,8	559,1	55,2
İyul	379,9	33,3	760,0	66,7
Avqust	500,9	41,7	699,2	58,3
Sentyabr	411,8	31,7	889,0	68,3

2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında Naxçıvan Muxtar Respublikasında "Azərxalça" ASC-nin filialı, Naxçıvan Qarnizonu Mərkəzi Hospitalı, Süni Mayalanma Mərkəzi, Culfa-Ordubad magistral avtomobil yolu, Bakı şəhərində İqtisadiyyat Nazirliyinin yeni inzibati binası, 4 saylı DOST Mərkəzi, Azərbaycan Respublikası Baş Prokurorluğunun inzibati bina kompleksi, "Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin yeni inzibati binası, "Suraxanı" tanker-muzeyi, Suraxanı Rayon Məhkəməsinin yeni inzibati binası, Hərbi Qənimətlər Parkı, 6 saylı Bakı "ASAN xidmət" mərkəzi, Bakının Xəzər rayonunda 110/35/10 kilovoltluq "Buzovna-1" yarımstansiyası, Bakı Avropa Liseyinin yeni binası, Sumqayıt şəhərində Vərəqə şüşə istehsalı zavodu, Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında "Azmonbat" MMC, Məhkəmə Kompleksi, Naftalan şəhərində Naftalan Mərkəzi Sanatoriyası, Abşeron rayonunda DOST mərkəzi, Abşeron Rayon Mərkəzi Xəstəxanasının binası, Füzuli rayonunda 110/35/10 kilovoltluq "Füzuli" elektrik yarımstansiyası, Şuşa rayonunda 110/35/10 kilovoltluq "Şuşa" elektrik yarımstansiyası, Bülbülün ev-muzeyi, Goranboy rayonunda Olimpiya İdman Kompleksi, Əlirzalı-Xan Qərvənd-Səfikürd-Tapqaraqoyunlu avtomobil yolu, Qəbələ rayonunda Qəbələ Dəmir Yolu Vağzalının və Ləki stansiyası-Qəbələ birxətli

dəmir yolu, Hacıqabul rayonunda "Azərsun Şamaxı Aqropark"ı, Hacıqabul Sənaye Məhəlləsi, 110/35/10 kilovoltluq "Qarasu" elektrik yarımstansiyası və s. mühüm əhəmiyyətli obyektlər istifadəyə verilmişdir.

Xarici müəssisə və təşkilatlar tərəfindən əsas kapitala 3256,6 milyon manat vəsait yönəldilmişdir.

Cədvəl 28

Daxili və xarici mənbələrdən əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər

2021-ci il	Daxili mənbələr üzrə		Xarici mənbələr üzrə	
	milyon manat	ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə	milyon manat	ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Yanvar	377,5	52,1	346,5	47,9
Fevral	300,9	49,0	313,5	51,0
Mart	553,5	53,9	473,3	46,1
Aprel	900,7	64,9	486,9	35,1
May	828,2	71,8	326,0	28,2
İyun	649,5	64,2	362,9	35,8
İyul	853,4	74,9	286,5	25,1
Avqust	871,3	72,6	328,8	27,4
Sentyabr	968,6	74,5	332,2	25,5

Xarici ölkələr və beynəlxalq təşkilatların vəsaitləri hesabına əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitin 3083,9 milyon manatı (94,7 faizi) Birləşmiş Krallıq, ABŞ, Türkiyə, Yaponiya, İsveçrə, Norveç, Virgin adaları, Malayziya, Fransa, Rusiya, Hindistan və İran sərmayədarlarına məxsus olmuşdur.

2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında tikinti müəssisələri tərəfindən yerinə yetirilmiş inşaat işlərinin 59,3 faizini tikinti, yenidənqurma və genişləndirmə, 15,4 faizini əsaslı təmir, 6,4 faizini cari təmir, 18,9 faizini isə sair tikinti işləri təşkil etmişdir. Ümumi inşaat işlərinin 85,8 faizini qeyri-dövlət tikinti müəssisələri yerinə yetirmişlər.

Qrafik 8

Tikinti müəssisələri tərəfindən yerinə yetirilmiş inşaat işlərinin strukturu (ümumi yekuna görə, faizlə)

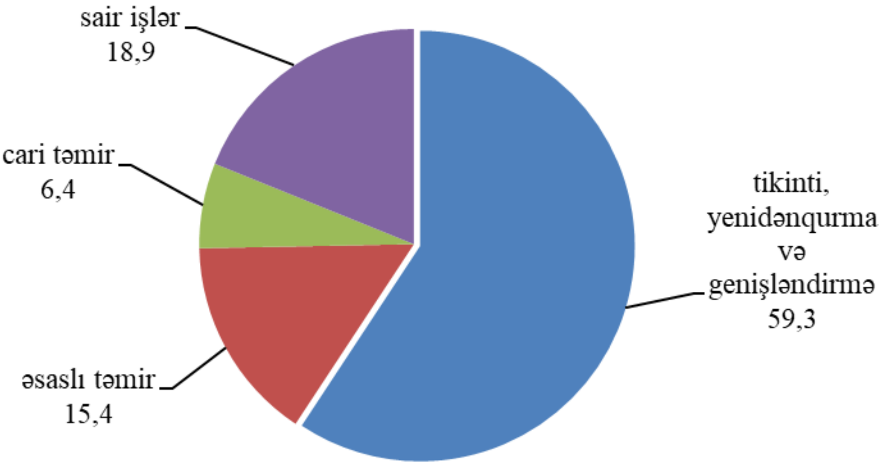

Kənd təsərrüfatı

2021-ci ilin yanvar-sentyabr ayları üzrə kənd təsərrüfatının ümumi məhsulunun faktiki qiymətlərlə dəyəri 7342,1 milyon manat təşkil etmişdir ki, onun da 3352,7 milyon manatı heyvandarlıq, 3989,4 milyon manatı isə bitkiçilik məhsullarının payına düşür.

Qrafik 9

Kənd təsərrüfatının ümumi məhsulunun strukturu

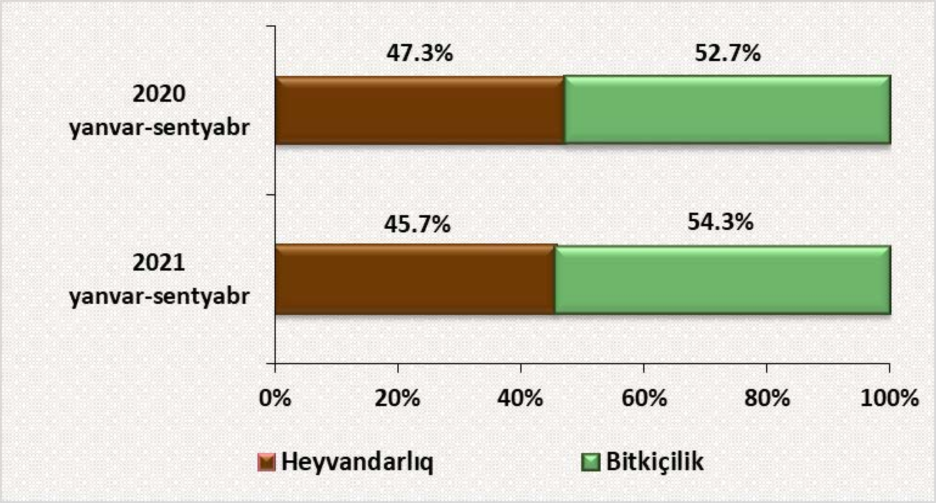

Əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə kənd təsərrüfatının istehsalı 5,0 faiz, o cümlədən heyvandarlıq məhsulları üzrə 2,6 faiz, bitkiçilik məhsulları üzrə isə 7,3 faiz artmışdır.

Cədvəl 29

Kənd təsərrüfatı üzrə istehsal indeksinin dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Cəmi	o cümlədən	
		heyvandarlıq məhsulları	bitkiçilik məhsulları
2020-ci il			
Yanvar	103,6	103,2	112,5
Yanvar-fevral	103,6	103,2	112,7
Yanvar-mart	103,7	103,2	113,4
Yanvar-aprel	103,8	103,2	113,5
Yanvar-may	103,6	103,2	105,3
Yanvar-iyun	102,2	103,2	101,1
Yanvar-iyul	102,0	103,2	100,7
Yanvar-avqust	101,9	103,2	100,6
Yanvar-sentyabr	101,5	103,1	100,1
Yanvar-oktyabr	101,6	103,0	100,2
Yanvar-noyabr	102,0	102,9	101,0
Yanvar-dekabr	102,0	103,1	100,8
2021-ci il			
Yanvar	102,3	102,1	106,8
Yanvar-fevral	102,3	102,1	106,2
Yanvar-mart	102,2	102,2	102,5
Yanvar-aprel	102,3	102,3	102,6
Yanvar-may	102,9	102,3	105,2
Yanvar-iyun	105,6	102,4	108,9
Yanvar-iyul	105,6	102,6	108,5
Yanvar-avqust	105,0	102,6	107,3
Yanvar-sentyabr	105,0	102,6	107,3

Bitkiçilik. Kənd təsərrüfatı bitkilərinin yığımı davam edir. 2021-ci il oktyabrın 1-nə kimi qarğıdalı da daxil olmaqla 3246,8 min ton və ya ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 5,8 faiz çox dənli və dənli paxlalı bitkiçilik məhsulları, o cümlədən 572,3 min hektar sahədən 1885,4 min ton buğda yığılmışdır. Ölkə üzrə buğdanın orta məhsuldarlığı 32,9 sentner təşkil etmişdir.

Məhsul yığımı başlanandan oktyabr ayının 1-nə kimi sahələrdən 984,8 min ton və ya keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 3,6 faiz çox kartof, 1639,2 min ton (6,7 faiz çox) tərəvəz, 458,2 min ton (2,7 faiz çox) bostan məhsulları, 740,1 min ton (9,3 faiz çox) meyvə və giləmeyvə, 181,0 min ton (7,4 faiz çox) üzüm, 1013,3 ton (27,0 faiz çox) yaşıl çay yarpağı, 117,0 min ton (30,3 faiz çox) şəkər çuğunduru, 45,1 min ton (25,0 faiz çox) pambıq, 24,4 min ton (0,1 faiz çox) günəbaxan və 4,8 min ton (1,5 faiz çox) tütün yığılmışdır.

Cədvəl 30

Bütün təsərrüfat kateqoriyaları üzrə bitkiçilik məhsullarının yığımı

	2021-ci il yanvar-sentyabr				2020-ci il yanvar-sentyabr		
	Yığılmış sahə, min hektar	Yığılmış sahə əkin sahəsinə faizlə	Yığılmış məhsul, min ton	Məhsuldarlıq, sent/ha	Yığılmış sahə, min hektar	Yığılmış məhsul, min ton	Məhsuldarlıq, sent/ha
Dənlilər və dənli paxlalı bitkilər-cəmi	**993,6**	**99,5**	**3 246,8**	**32,7**	**974,3**	**3 069,6**	**31,5**
ondan: buğda	572,3	100,0	1 885,4	32,9	588,4	1 867,3	31,7
qarğıdalı dən üçün	28,3	87,7	176,4	62,4	22,6	148,1	65,6
Pambıq	**31,3**	**31,1**	**45,1**	**14,4**	**23,5**	**36,1**	**15,4**
Günəbaxan dən üçün	**11,1**	**99,9**	**24,4**	**22,0**	**10,9**	**24,4**	**22,4**
Şəkər çuğunduru	**2,9**	**57,0**	**117,0**	**403**	**2,1**	**89,8**	**423**
Tütün	**3,1**x)	**-**	**4,8**	**-**	**3,1**x)	**4,7**	**-**
Kartof	**54,8**	**97,8**	**984,8**	**180**	**55,0**	**950,5**	**173**
Tərəvəz	**66,9**	**98,0**	**1 639,2**	**245**	**64,7**	**1 536,0**	**238**
Bostan bitkiləri	**20,2**	**99,8**	**458,2**	**227**	**20,0**	**446,1**	**223**
Meyvə və giləmeyvə	**217,7**x)	**-**	**740,1**	**-**	**212,3**x)	**677,3**	**-**
Üzüm	**15,9**x)	**-**	**181,0**	**-**	**16,0**x)	**168,5**	**-**
Yaşıl çay yarpağı, ton	**1,1**x)	**-**	**1013,3**	**-**	**1,1**x)	**798,1**	**-**

x) əkin sahəsi

Heyvandarlıq. 2020-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə cari ilin yanvar-sentyabr aylarında quş əti də daxil olmaqla diri çəkidə ət istehsalı 3,2 faiz artaraq 399,6 min ton, süd istehsalı 1,6 faiz artaraq 1627,3 min ton, yun istehsalı 0,1 faiz artaraq 15,9 min ton, barama istehsal 10,0 faiz artaraq 491,3 ton, yumurta istehsalı isə 3,8 faiz azalaraq 1412,2 milyon ədəd olmuşdur.

Cədvəl 31

Əsas növ heyvandarlıq məhsullarının istehsalı, min ton

	Ət (diri çəkidə)	Süd	Yumurta, milyon ədəd	Yun
2020-ci il				
Yanvar	41,9	154,8	160,3	-
Yanvar-fevral	82,9	309,7	315,7	-
Yanvar-mart	126,6	475,6	485,3	-
Yanvar-aprel	171,2	659,9	653,2	2,3
Yanvar-may	207,5	859,4	836,3	12,2
Yanvar-iyun	260,4	1056,7	991,5	14,6
Yanvar-iyul	298,4	1242,0	1169,6	15,0
Yanvar-avqust	342,9	1411,9	1324,2	15,5
Yanvar-sentyabr	387,1	1602,1	1467,9	15,9
Yanvar-oktyabr	443,2	1781,7	1616,3	15,9
Yanvar-noyabr	491,4	1971,1	1748,3	16,0
Yanvar-dekabr	591,1	2192,5	1906,2	16,1
2021-ci il				
Yanvar	43,1	157,0	152,9	-
Yanvar-fevral	85,4	314,2	301,7	-
Yanvar-mart	130,4	484,0	463,7	-
Yanvar-aprel	176,3	672,3	624,7	2,3
Yanvar-may	213,7	874,7	800,8	12,2
Yanvar-iyun	268,5	1075,3	951,3	14,6
Yanvar-iyul	307,9	1263,0	1120,7	15,0
Yanvar-avqust	353,9	1433,8	1269,4	15,5
Yanvar-sentyabr	399,6	1627,3	1412,2	15,9

2021-ci il oktyabrın 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə 8197,3 min baş qoyun və keçi, 2666,6 min baş iribuynuzlu mal-qara, o cümlədən 1289,2 min baş inək və camış mövcud olmuşdur.

Cari ilin yanvar-sentyabr aylarında quşçuluq müəssisələrində diri çəkidə 52,7 min ton (keçən ilin yanvar-sentyabr aylarında 51,8 min ton) quş əti və 485,2 milyon ədəd (keçən ilin yanvar-sentyabr aylarında 601,7 milyon ədəd) yumurta istehsal olunmuşdur. Ümumilikdə cari ilin 01 oktyabr vəziyyətinə bu

müəssisələr üzrə quşların sayı 11945,8 min baş olmuş, hər yumurtlayan toyuqdan orta hesabla 139 ədəd yumurta alınmışdır.

Qrafik 10

Mal-qaranın sayı,
oktyabrın 1-i vəziyyətinə, min baş

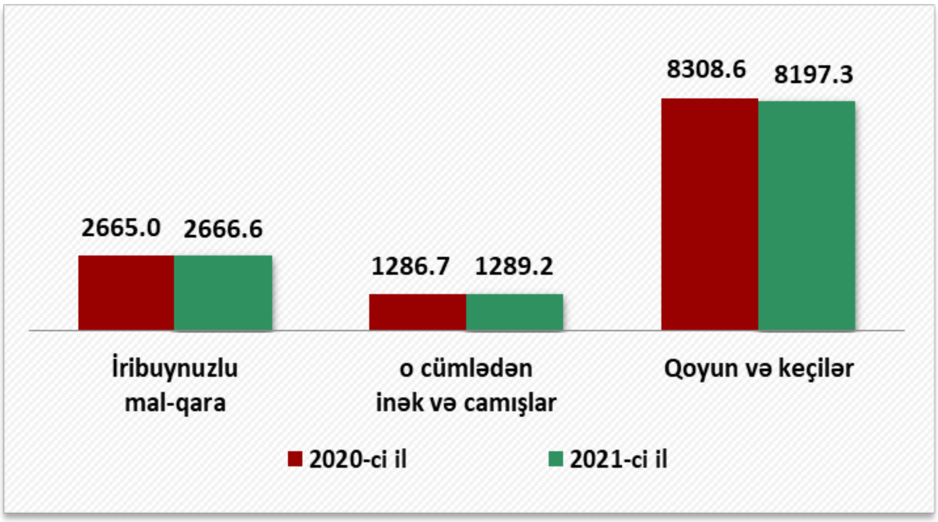

Nəqliyyat

2021-ci ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində yük və sərnişin daşımaları əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə müvafiq olaraq 0,2 faiz və 10,0 faiz azalmışdır.

Nəqliyyat sektorunda fəaliyyət göstərən təsərrüfat subyektləri tərəfindən 140,3 milyon ton yük daşınmışdır. Yüklərin 2,9 faizi dəniz, 7,8 faizi dəmir yolu, 0,3 faizi hava, 57,3 faizi avtomobil nəqliyyatı, 31,7 faizi isə boru kəməri ilə daşınmışdır.

Qrafik 11

Yük daşınmasının nəqliyyat növləri üzrə strukturu, faizlə

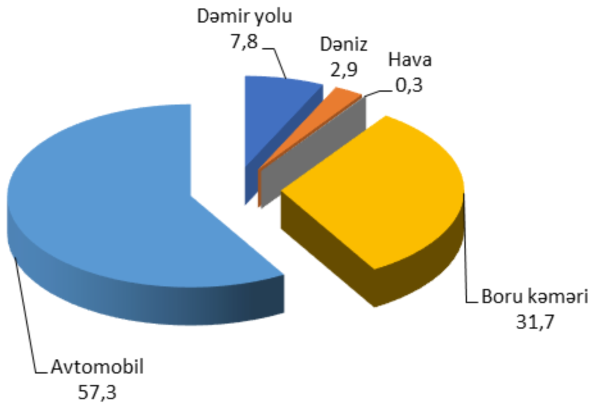

Qeyri-dövlət sektoruna məxsus nəqliyyat vasitələri ilə daşınmış yüklərin həcmi 1,2 faiz azalmış, daşınmış yüklərin ümumi həcmində bu sektorun xüsusi çəkisi 78,0 faiz təşkil etmişdir.

2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında nəqliyyatçılar 838,9 milyon sərnişinə xidmət göstərmişlər. Sərnişinlərin 95,1 faizi avtomobil nəqliyyatı, 4,6 faizi metro, qalan hissəsi isə digər nəqliyyat növləri ilə daşınmışdır.

Dəmir yolu nəqliyyatı ilə 2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında 11,0 milyon ton yük, 1763,3 min sərnişin daşınmış, 2020-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə yük daşınmasında 1,4 faiz, sərnişin daşınmasında isə 5,6 faiz artım müşahidə olunmuşdur.

Orta hesabla sutkada 388 vaqon yüklənmiş, 331 vaqon isə boşaldılmışdır.

Sutka ərzində dəmir yolunun Şimal istiqaməti üzrə 19,2 min ton, Qərb istiqaməti üzrə 3,3 min ton, Cənub istiqaməti üzrə isə 0,8 min ton yüklənmə işi yerinə yetirilmişdir.

Dəniz nəqliyyatı ilə 2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında daşınmış yüklərin həcmi 4075,5 min ton təşkil etmiş və əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 6,9 faiz azalmışdır. Yüklərin 35,4 faizini neft yükləri təşkil etmişdir.

Dəniz limanları tərəfindən 6596,4 min ton həcmində yükləmə-boşaltma işləri həyata keçirilmiş və yüklərin 6290,4 min tonunu və ya 95,4 faizini tranzit yüklər təşkil etmişdir.

2021-ci il oktyabr ayının 1-i vəziyyətinə limanlarda qalan yüklərin həcmi 174,5 min ton olmuşdur.

Dövr ərzində bu nəqliyyat növü ilə daşınmış sərnişinlərin sayı 2020-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən 26,9 faiz azalaraq 12,5 min nəfər olmuşdur.

Qrafik 12

Nəqliyyat sektorunda daşınmış yüklərin həcmi, min ton

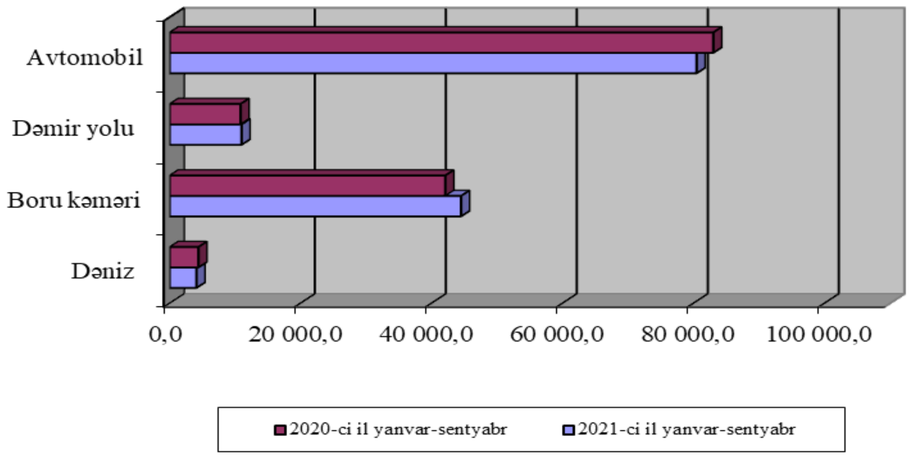

Nəqliyyat sektorunda daşımaların həcmində xüsusi çəkisi ən böyük olan **avtomobil nəqliyyatı** ilə 80,4 milyon ton yük, 797,4 milyon sərnişin daşınmış və əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə müvafiq olaraq 3,1 faiz və 7,3 faiz azalma qeydə alınmışdır. Sərnişinlərin 91,5 faizi avtobus, 8,5 faizi isə minik taksilərinin xidmətlərindən istifadə etmişdir. Yük dövriyyəsi 6,0 faiz artmış, sərnişin dövriyyəsi isə 8,0 faiz azalmışdır.

Metro nəqliyyatının xidmətlərindən istifadə etmiş sərnişinlərin sayı 44,0 faiz azalaraq 38,9 milyon nəfər olmuşdur.

Hava nəqliyyatı ilə 795,3 min və ya 52,2 faiz çox sərnişin daşınmış, daşımaların 99,4 faizi dövlət, 0,6 faizi isə özəl müəssisələrə məxsus nəqliyyat vasitələri ilə həyata keçirilmişdir. Bu nəqliyyat növü ilə yükdaşıma 12,5 faiz artaraq 355,3 min ton olmuşdur.

Magistral neft kəmərləri ilə 26170,6 min ton neft nəql edilmişdir. Nəqletmənin 74,8 faizi Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft ixrac kəməri ilə həyata keçirilmiş və cari ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində bu kəmər vasitəsilə 19566,4 min ton neft ötürülmüşdür. Dövr ərzində BTC kəməri ilə 2522,1 min ton tranzit nefti də nəql edilmişdir.

Magistral qaz kəmərləri ilə 25421,4 milyon kub-metr qaz nəql edilmiş və əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 18,2 faiz artım müşahidə olunmuşdur. Qazın nəqlinin 50,0 faizi Bakı-Tbilisi-Ərzurum Cənubi Qafqaz boru kəməri vasitəsilə həyata keçirilmiş və 12707,4 milyon kub-metr qaz ötürülmüşdür.

2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında **Avropa-Qafqaz-Asiya** nəqliyyat dəhlizinin Azərbaycan hissəsində daşınmış yüklərin həcmi 27142,5 min ton, yük dövriyyəsi isə 6408,3 milyon ton-km olmuşdur. Yüklərin 15224,1 min tonu və ya 56,1 faizi avtomobil nəqliyyatı, 8819,3 min tonu və ya 32,5 faizi dəmir yolu nəqliyyatı, 3099,1 min tonu və ya 11,4 faizi dəniz nəqliyyatı ilə daşınmışdır.

Dəhliz vasitəsilə daşınmış yüklərin 22,3 faizini və ya 6043,1 min tonunu tranzit yüklər təşkil etmişdir.

İnformasiya və rabitə

Bu sahədə fəaliyyət göstərən müəssisələr tərəfindən 2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə göstərilmiş xidmətlərin dəyəri real ifadədə 5,7 faiz artaraq 1699,3 milyon manat təşkil etmişdir ki, onun da 76,0 faizi əhali tərəfindən istehlak olunmuşdur.

Xidmətlərdən əldə edilən gəlirin 42,6 faizi və ya 723,6 milyon manatı mobil telefon rabitəsi sahəsində formalaşmışdır.

İstehlak bazarı

2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında istehlakçıların tələbatlarının ödənilməsi məqsədilə satılmış malların və göstərilmiş xidmətlərin dəyəri 36,4 milyard manat olmaqla 2020-ci ilin eyni dövrünə nisbətən müqayisəli qiymətlərlə 3,3 faiz artmışdır.

Qeyri-dövlət sektorunun təsərrüfat subyektləri tərəfindən satılmış malların və göstərilmiş xidmətlərin dəyəri 2020-ci ilin yanvar-sentyabr ayları ilə müqayisədə 3,0 faiz artaraq 35,0 milyard manata bərabər olmuş, onun 47,1 faizi fərdi sahibkarların fəaliyyəti sayəsində formalaşmışdır.

Cədvəl 32

İstehlak bazarı üzrə əsas göstəricilər

	2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında, milyon manat	2021-ci ilin yanvar-sentyabr ayları 2020-ci ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən, faizlə
İstehlak bazarında satılmış malların və göstərilmiş xidmətlərin ümumi dəyəri	**36 383,9**	**103,3**
o cümlədən: dövlət mülkiyyəti üzrə	1 368,6	109,1
qeyri-dövlət mülkiyyəti üzrə	35 015,3	103,0
ondan: fərdi sahibkarlar üzrə	16 477,1	97,7

Hesabat dövründə bir istehlakçı orta hesabla ayda 403,7 manat və ya 2020-ci ilin eyni dövrünün göstəricisindən nominal ifadədə 30,2 manat çox vəsait xərcləmişdir.

Əmtəə bazarı

2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında pərakəndə ticarət şəbəkəsində istehlakçılara 30350,1 milyon manatlıq, o cümlədən 16406,3 milyon manatlıq ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları, 13943,8 milyon manatlıq qeyri-ərzaq malları satılmışdır. 2020-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə pərakəndə ticarət dövriyyəsi real ifadədə 2,8 faiz, o cümlədən ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları üzrə 2,4 faiz, qeyri-ərzaq malları üzrə 3,3 faiz artmışdır.

Cədvəl 33

Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin makrostrukturu

	2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında, milyon manat	Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə	2021-ci ilin yanvar-sentyabr ayları 2020-ci ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən, faizlə
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	**30 350,1**	**100,0**	**102,8**
o cümlədən: ərzaq məhsulları	14 859,5	49,0	102,6
içkilər və tütün məmulatları	1 546,8	5,1	100,5
qeyri-ərzaq malları	13 943,8	45,9	103,3

Hesabat dövründə əhalinin bir nəfərinə düşən orta aylıq pərakəndə ticarət dövriyyəsi 336,8 manat və ya 2020-ci ilin müvafiq dövrünün göstəricisindən nominal ifadədə 24,2 manat çox olmuşdur. Ticarət şəbəkəsində bir ölkə sakini orta hesabla ayda 182,1 manatlıq ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları, 154,7 manatlıq qeyri-ərzaq malları almışdır.

Cədvəl 34

Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə, faizlə		
	Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	o cümlədən	
		ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları üzrə	qeyri-ərzaq malları üzrə
2020-ci il			
Yanvar	103,2	102,7	103,6
Yanvar-fevral	103,1	102,6	103,6
Yanvar-mart	101,2	102,9	99,5
Yanvar-aprel	98,1	102,6	93,5
Yanvar-may	98,3	103,2	93,3
Yanvar-iyun	98,1	103,1	93,1
Yanvar-iyul	97,9	103,2	92,5
Yanvar-avqust	98,2	103,3	93,1
Yanvar-sentyabr	98,4	103,1	93,7
Yanvar-oktyabr	98,5	103,0	93,9
Yanvar-noyabr	98,6	103,1	94,0
Yanvar-dekabr	98,7	103,4	93,9
2021-ci il			
Yanvar	98,6	101,8	95,2
Yanvar-fevral	98,7	102,0	95,1
Yanvar-mart	98,9	102,1	95,3
Yanvar-aprel	100,1	102,2	97,7
Yanvar-may	100,3	102,2	98,1
Yanvar-iyun	101,7	102,3	101,1
Yanvar-iyul	102,6	102,4	102,8
Yanvar-avqust	102,7	102,4	103,1
Yanvar-sentyabr	102,8	102,4	103,3

Cədvəl 35

Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin mal qrupları üzrə strukturu

	2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında, milyon manat	2021-ci ilin yanvar-sentyabr ayları 2020-ci ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən, faizlə
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	**30 350,1**	**102,8**
o cümlədən: ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları	16 406,3	102,4
toxuculuq məhsulları, geyim və ayaqqabılar	4 561,1	101,1
elektrik malları və mebellər	1 663,1	102,0
kompüterlər, telekommunikasiya avadanlıqları və çap məhsulları	277,7	122,0
əczaçılıq məhsulları və tibbi ləvazimatlar	682,0	136,1
avtomobil benzini və dizel yanacağı	1 820,6	103,1
digər qeyri-ərzaq malları	4 939,3	101,4

Hesabat dövründə istehlakçıların pərakəndə ticarət şəbəkəsində xərclədiyi vəsaitin 54,1 faizi ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatlarının, 15,0 faizi toxuculuq məhsulları, geyim və ayaqqabıların, 6,0 faizi avtomobil benzini və dizel yanacağının, 5,5 faizi elektrik malları və mebellərin, 2,2 faizi əczaçılıq məhsulları və tibbi ləvazimatların, 0,9 faizi kompüterlər, telekommunikasiya avadanlıqları və çap məhsullarının, 16,3 faizi isə digər qeyri-ərzaq mallarının alınmasına sərf olunmuşdur.

Qrafik 13

Pərakəndə ticarət şəbəkəsində istehlak mallarının satışı və qiymət indeksinin dinamikası

(əvvəlki aya nisbətən, faizlə)

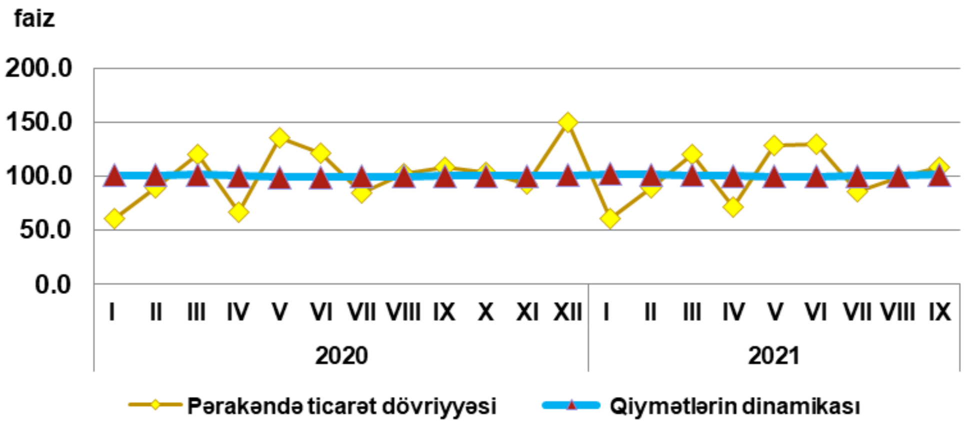

Cədvəl 36

Əmtəə bazarı üzrə əsas göstəricilər

	2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında, milyon manat	2021-ci ilin yanvar-sentyabr ayları 2020-ci ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən, faizlə
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	**30 350,1**	**102,8**
o cümlədən: müəssisələr üzrə	8 310,0	122,5
fərdi sahibkarlar üzrə	14 910,6	97,3
bazar və yarmarkalar üzrə	7 129,5	96,1

Qrafik 14

2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında pərakəndə ticarət dövriyyəsinin strukturu

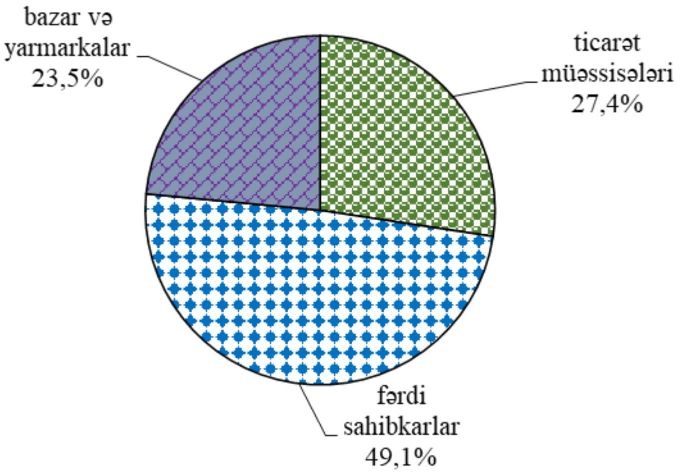

İctimai iaşə xidmətləri

Cari ilin yanvar-sentyabr aylarında ictimai iaşə dövriyyəsi 2020-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 15,9 faiz artaraq 631,1 milyon manat olmuşdur.

Cədvəl 37

İctimai iaşə dövriyyəsi

	2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında, min manat	2021-ci ilin yanvar-sentyabr ayları 2020-ci ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən, faizlə
Cəmi	**631 064,3**	**115,9**
o cümlədən: dövlət	6 040,6	136,5
qeyri-dövlət	625 023,7	115,8
ondan: fiziki şəxslər	306 927,7	105,9

Özəl sektorda ictimai iaşə dövriyyəsinin 50,9 faizi hüquqi şəxslərin, 49,1 faizi isə bu sahədə sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan fiziki şəxslərin payına düşür. Hüquqi şəxslər üzrə dövriyyə 2020-ci ilin yanvar-sentyabr ayları ilə müqayisədə 27,3 faiz artaraq 318,1 milyon manat olmuşdur.

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər

2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında əhaliyə göstərilmiş ödənişli xidmətlərdən əldə olunan gəlir 2020-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 4,6 faiz artaraq 5402,7 milyon manat olmuşdur. Hüquqi şəxslər tərəfindən əhaliyə 4143,0 milyon manatlıq xidmət göstərilmişdir ki, bu da xidmətlərin ümumi dəyərinin 76,7 faizini təşkil etmişdir.

Cədvəl 38

Ödənişli xidmətlərin göstərilməsi

	2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında, milyon manat	2021-ci ilin yanvar-sentyabr ayları 2020-ci ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən, faizlə
Ödənişli xidmətlərin ümumi dəyəri - cəmi	**5 402,7**	**104,6**
o cümlədən: dövlət	1 258,6	105,2
qeyri-dövlət	4 144,1	104,4
ondan: fiziki şəxslər	1 259,7	100,8

Cari ilin yanvar-sentyabr aylarında hər bir ölkə sakini orta hesabla 539,5 manatlıq və ya ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə nominal ifadədə 44,4 manat çox müxtəlif ödənişli xidmətlərdən istifadə etmişdir.

Cədvəl 39

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin indeksləri

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə, faizlə		
	Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər	o cümlədən	
		hüquqi şəxslər üzrə	fiziki şəxslər üzrə
2020-ci il			
Yanvar	104,8	105,4	103,0
Yanvar-fevral	105,0	105,4	103,9
Yanvar-mart	94,5	95,2	92,9
Yanvar-aprel	90,3	91,8	86,3
Yanvar-may	85,1	86,9	80,4
Yanvar-iyun	80,8	82,9	75,3
Yanvar-iyul	77,8	79,9	72,0
Yanvar-avqust	76,0	78,1	70,1
Yanvar-sentyabr	74,3	76,7	67,6
Yanvar-oktyabr	74,1	76,6	67,4
Yanvar-noyabr	74,2	76,5	67,8
Yanvar-dekabr	72,1	74.8	65,0
2021-ci il			
Yanvar	74,9	75,7	72,6
Yanvar-fevral	83,9	86,2	77,4
Yanvar-mart	88,6	91,0	82,2
Yanvar-aprel	95,9	96,4	94,4
Yanvar-may	99,8	101,0	96,0
Yanvar-iyun	102,3	103,6	98,3
Yanvar-iyul	104.2	105,6	100,0
Yanvar-avqust	104.,9	106,1	101,1
Yanvar-sentyabr	104,6	105,8	100,8

Qrafik 15

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər üzrə qiymət və fiziki həcm indeksləri
(əvvəlki aya nisbətən, faizlə)

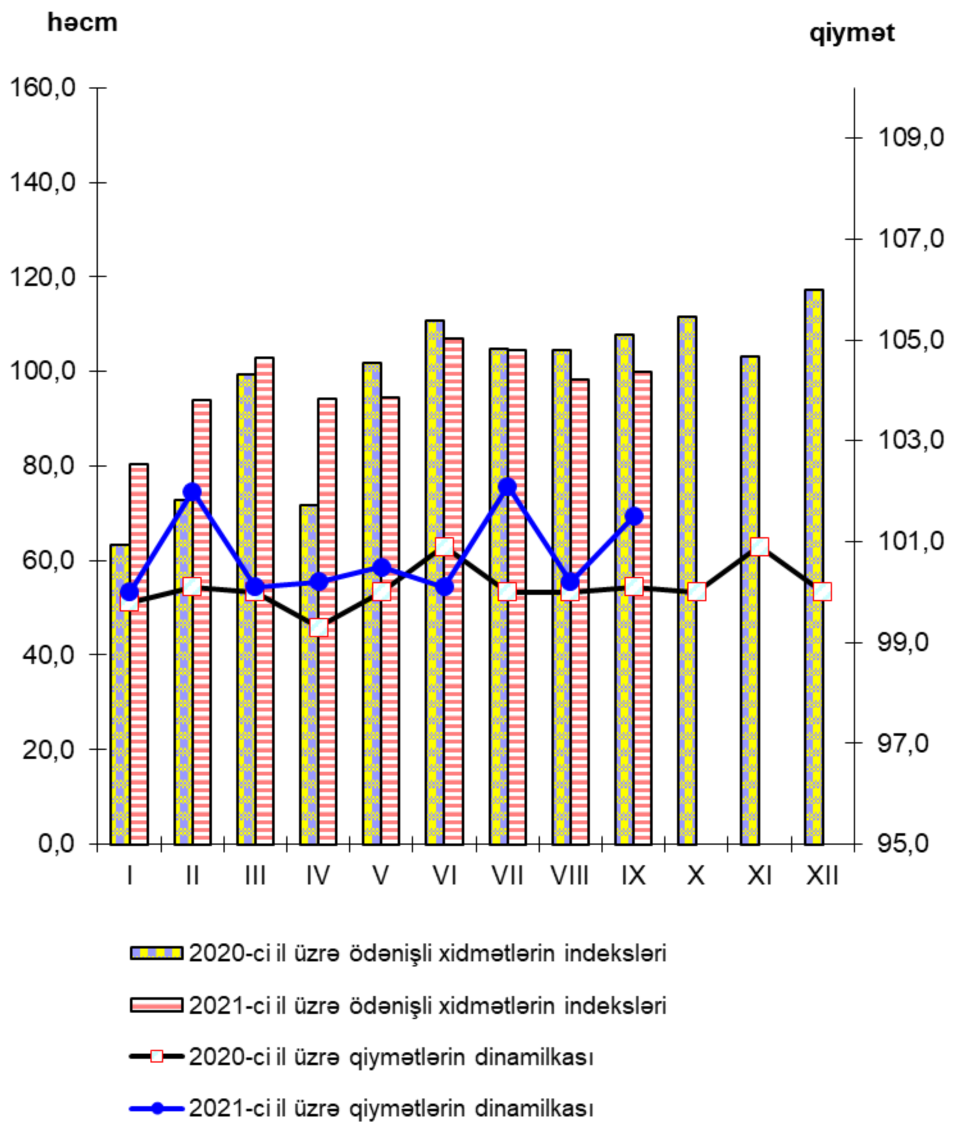

Qiymət indeksləri

Cədvəl 40

	2021-ci ilin sentyabr ayı 2021-ci ilin avqust ayına nisbətən, faizlə	2021-ci ilin sentyabr ayı 2020-ci ilin sentyabr ayına nisbətən, faizlə	2021-ci ilin yanvar-sentyabr ayları 2020-ci ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən, faizlə
İstehlak qiymətləri indeksi	101,8	108,5	105,2
Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi	103,6	159,8	153,5
Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi	103,7	106,8	102,3
Nəqliyyat xidmətlərinin qiymət indeksi	99,2	106,1	107,3
Poçt və kuryer xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	101,8	101,6
Rabitə xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	100,0	100,0

Qrafik 16

İstehlak və istehsalçı qiymət indeksləri, faizlə

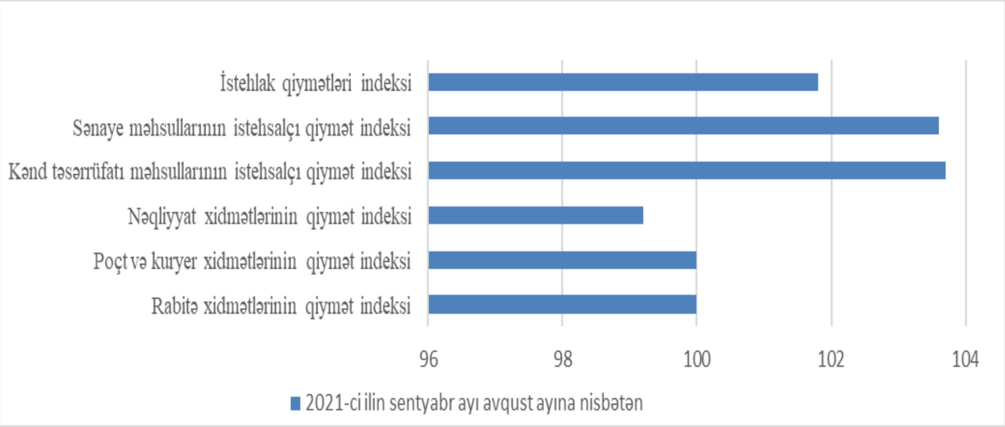

Qrafik 17

İstehlak qiymətləri indeksi və sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

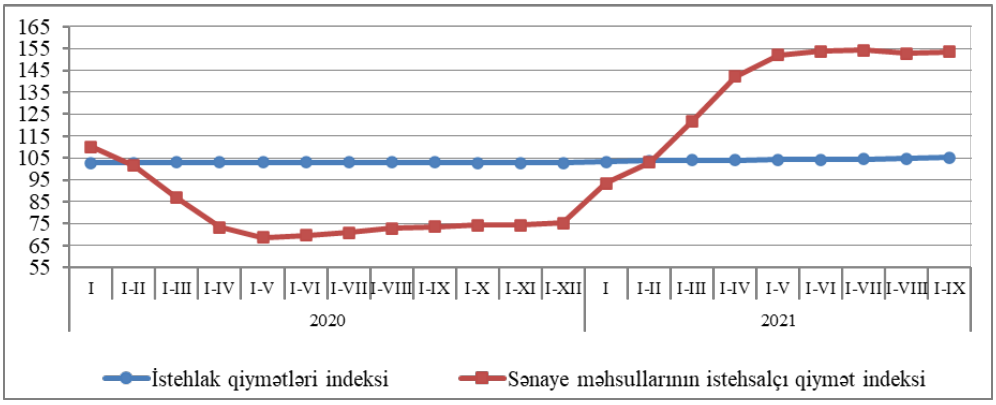

İstehlak qiymətləri indeksi

2021-ci ilin sentyabr ayında istehlak qiymətləri indeksi avqust ayı ilə müqayisədə 101,8 faiz, 2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə isə 105,2 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 41

İstehlak qiymətləri indeksinin dəyişməsi

	Cəmi məhsullar və xidmətlər			Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları		
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2020-ci il						
Yanvar	100,6	102,7	102,7	101,3	104,6	104,6
Fevral	100,7	102,9	102,8	101,6	105,1	104,9
Mart	101,0	103,3	103,0	102,2	106,0	105,2
I rüb	**101,9**	-	**103,0**	**104,2**	-	**105,2**
Aprel	100,1	103,0	103,0	100,7	106,0	105,4
May	99,5	102,9	102,9	98,7	105,7	105,5
İyun	99,7	103,0	103,0	98,5	105,3	105,5
II rüb	**100,5**	**-**	**103,0**	**101,3**	**-**	**105,7**
İyul	99,7	102,7	102,9	99,3	104,6	105,3
Avqust	99,8	102,8	102,9	99,5	104,9	105,3
Sentyabr	100,1	102,6	102,9	100,2	104,3	105,2

…ardı…

	Cəmi məhsullar və xidmətlər			Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları		
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
III rüb	**99,2**	**-**	**102,7**	**97,7**	**-**	**104,6**
Oktyabr	100,2	102,3	102,8	100,3	104,4	105,1
Noyabr	100,5	102,4	102,8	100,4	103,9	105,0
Dekabr	100,8	102,6	102,8	101,8	104,5	105,0
IV rüb	**100,8**	**-**	**102,4**	**101,1**	**-**	**104,3**
2021-ci il						
Yanvar	101,2	103,3	103,3	101,4	104,6	104,6
Fevral	101,6	104,2	103,7	102,1	105,2	104,9
Mart	100,9	104,1	103,9	101,8	104,8	104,8
I rüb	**103,3**	**-**	**103,9**	**104,8**	**-**	**104,8**
Aprel	100,3	104,3	104,0	100,4	104,4	104,7
May	100,0	104,9	104,2	99,4	105,2	104,8
İyun	99,5	104,7	104,3	98,6	105,3	104,9
II rüb	**101,3**	**-**	**104,7**	**101,5**	**-**	**105,0**
İyul	100,9	106,0	104,5	100,3	106,4	105,1
Avqust	100,5	106,7	104,8	100,8	107,8	105,4
Sentyabr	101,8	108,5	105,2	102,6	110,4	106,0
III rüb	**101,5**	**-**	**107,1**	**100,6**	**-**	**108,2**

	Qeyri-ərzaq məhsulları			Xidmətlər		
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2020-ci il						
Yanvar	100,3	101,1	101,1	99,8	101,5	101,5
Fevral	100,1	101,1	101,1	100,1	101,4	101,4
Mart	100,2	101,2	101,2	100,0	101,2	101,4
I rüb	**100,5**	-	**101,2**	**99,9**	-	**101,4**
Aprel	100,1	101,3	101,2	99,3	100,4	101,1
May	100,1	101,4	101,2	100,0	100,4	101,0
İyun	100,1	101,5	101,3	100,9	101,2	101,0
II rüb	**100,3**	**-**	**101,4**	**99,6**	**-**	**100,7**
İyul	100,0	101,3	101,3	100,0	101,1	101,0
Avqust	100,0	101,4	101,3	100,0	101,1	101,0
Sentyabr	100,0	101,4	101,3	100,1	101,2	101,1
III rüb	**100,1**	**-**	**101,4**	**100,6**	**-**	**101,2**

…sonu

	Qeyri-ərzaq məhsulları			Xidmətlər		
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq ayına nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Oktyabr	100,1	101,4	101,3	100,0	100,3	101,0
Noyabr	100,1	101,2	101,3	100,9	101,1	101,0
Dekabr	100,1	101,2	101,3	100,0	101,1	101,0
IV rüb	**100,3**	**-**	**101,3**	**100,7**	**-**	**100,9**
2021-ci il						
Yanvar	102,5	103,5	103,5	100,0	101,3	101,3
Fevral	100,3	103,7	103,6	102,0	103,3	102,3
Mart	100,2	103,7	103,6	100,1	103,4	102,6
I rüb	**102,9**	**-**	**103,6**	**101,7**	**-**	**102,6**
Aprel	100,3	103,9	103,7	100,2	104,3	103,1
May	100,6	104,4	103,8	100,5	104,8	103,4
İyun	100,3	104,6	103,9	100,1	104,0	103,5
II rüb	**101,0**	**-**	**104,3**	**101,3**	**-**	**104,4**
İyul	100,2	104,8	104,1	102,1	106,2	103,9
Avqust	100,3	105,0	104,2	100,2	106,4	104,2
Sentyabr	100,8	105,9	104,4	101,5	107,9	104,6
III rüb	**101,1**	**-**	**105,2**	**103,0**	**-**	**106,9**

Qiymətləri dövlət tərəfindən tənzimlənən məhsullar və xidmətlər, həmçinin mövsümi xarakter daşıyan kənd təsərrüfatı məhsulları nəzərə alınmadan hesablanan və bazis inflyasiyası kimi qəbul edilmiş istehlak qiymətlərinin bazis indeksi 2021-ci ilin sentyabr ayında avqust ayı ilə müqayisədə 101,3 faiz, 2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə isə 103,3 faiz təşkil etmişdir.

Qrafik 18

İstehlak qiymətləri indeksi və istehlak qiymətlərinin bazis indeksinin dəyişməsi (əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

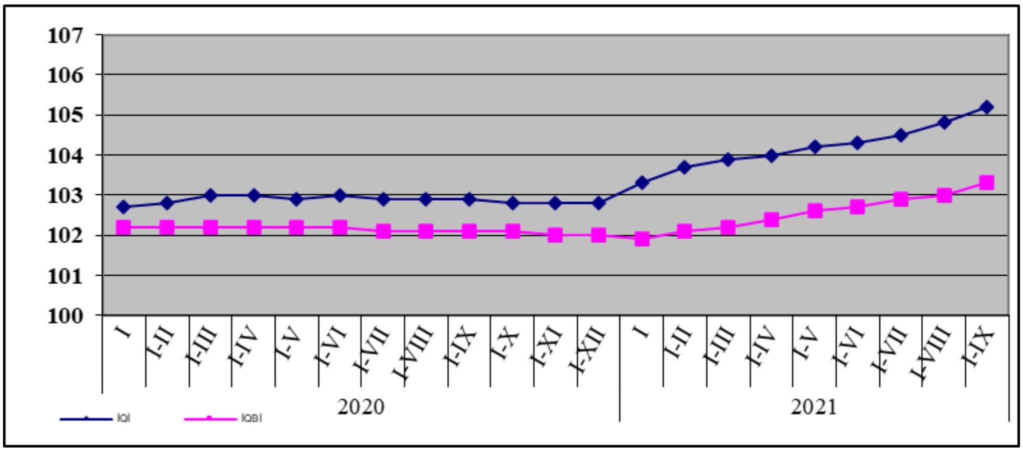

2021-ci ilin sentyabr ayında ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları üzrə istehlak qiymətləri indeksi avqust ayı ilə müqayisədə 102,6 faiz, 2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə isə 106,0 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 42

Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatlarının istehlak qiymətləri indeksləri

	2021-ci ilin sentyabr ayı 2021-ci ilin avqust ayına nisbətən, faizlə	2021-ci ilin sentyabr ayı 2020-ci ilin sentyabr ayına nisbətən, faizlə	2021-ci ilin yanvar-sentyabr ayları 2020-ci ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2020-ci ilin yanvar-sentyabr ayları 2019-cu ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən, faizlə
Çörək, çörək məmulatları və yarmalar	101,8	107,5	105,3	103,8
Ət və ət məhsulları	100,6	101,4	100,0	103,8
Balıq və balıq məhsulları	101,3	105,9	103,4	105,3
Süd və süd məhsulları, yumurta	102,3	107,7	107,1	106,9
Kərə və bitki yağları	100,5	109,6	106,7	100,2
Meyvələr	99,8	105,5	105,7	109,0
Tərəvəzlər	113,5	142,2	113,8	107,7
Qənd, cem, bal, şokolad və konfetlər	100,8	109,6	106,8	100,6

…ardı

	2021-ci ilin sentyabr ayı 2021-ci ilin avqust ayına nisbətən, faizlə	2021-ci ilin sentyabr ayı 2020-ci ilin sentyabr ayına nisbətən, faizlə	2021-ci ilin yanvar-sentyabr ayları 2020-ci ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2020-ci ilin yanvar-sentyabr ayları 2019-cu ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən, faizlə
Digər kateqoriyalara aid edilməyən ərzaq məhsulları	100,8	107,3	104,4	101,5
Çay, qəhvə, kakao	102,1	107,0	103,3	101,0
Mineral sular, sərinləşdirici içkilər və şirələr	100,8	105,9	104,0	102,5
Araq, brendi (konyak)	100,4	102,9	101,7	102,3
Tütün məmulatları	100,0	108,3	110,0	115,8

2021-ci ilin sentyabr ayında qeyri-ərzaq məhsulları üzrə istehlak qiymətləri indeksi avqust ayı ilə müqayisədə 100,8 faiz, 2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə isə 104,4 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 43

Qeyri-ərzaq məhsullarının istehlak qiymətləri indeksləri

	2021-ci ilin sentyabr ayı 2021-ci ilin avqust ayına nisbətən, faizlə	2021-ci ilin sentyabr ayı 2020-ci ilin sentyabr ayına nisbətən, faizlə	2021-ci ilin yanvar-sentyabr ayları 2020-ci ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2020-ci ilin yanvar-sentyabr ayları 2019-cu ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən, faizlə
Parçalar	102,3	109,6	106,1	102,7
Geyim	101,1	103,5	102,1	101,5
Ayaqqabı	100,8	103,2	101,8	101,7
İnşaat materialları	101,5	110,9	106,1	101,6
Mebel və ev əşyaları	101,1	104,8	102,7	101,6
Xalça və digər döşəmə örtükləri	101,6	106,8	104,4	102,7
Məişət cihazları	100,4	102,8	101,9	100,2
Kiçik elektrik cihazları	100,9	103,8	101,9	100,6
Şüşə məmulatları, yemək qabları və əşyaları	101,1	107,5	104,9	102,7

…ardı

	2021-ci ilin sentyabr ayı 2021-ci ilin avqust ayına nisbətən, faizlə	2021-ci ilin sentyabr ayı 2020-ci ilin sentyabr ayına nisbətən, faizlə	2021-ci ilin yanvar-sentyabr ayları 2020-ci ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2020-ci ilin yanvar-sentyabr ayları 2019-cu ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən, faizlə
Evə qulluq etmək üçün lazım olan məhsullar (yuyucu vasitələr və s.)	100,6	105,1	103,1	101,7
Dərmanlar	100,0	100,0	100,0	100,0
Müalicə ləvazimatları və cihazları	101,2	106,8	105,1	102,6
Minik avtomobilləri	101,4	103,9	101,6	99,6
Velosipedlər	100,5	104,0	102,8	102,8
Minik avtomobilləri üçün ehtiyat hissələri	103,1	106,4	102,6	101,2
Yanacaq məhsulları (benzin və dizel yanacağı)	100,0	120,0	120,0	100,0
Telefon aparatları	100,1	100,2	100,0	98,6
Foto-kino avadanlıqları və optik cihazlar	101,2	103,7	101,9	100,1
Məlumatın işlənməsi üçün avadanlıqlar (kalkulyator, fərdi kompüter, noutbuk, planşet)	100,2	101,0	100,6	100,0
Oyuncaqlar	101,3	106,0	103,6	102,5
Açıq havada idman, turizmlə məşğul olmaq və istirahət vaxtı istifadə etmək üçün əşyalar	101,3	104,8	102,7	103,4
Kitablar	102,7	103,1	100,5	98,2
Qəzetlər və digər dövri nəşrlər	100,3	100,7	100,3	100,3
Dəftərxana və şəkil çəkmək üçün ləvazimat	104,3	107,7	102,3	101,8
Şəxsi gigiyena əşyaları, saç qurutmaq üçün fenlər	101,0	105,0	103,5	101,3
Zərgərlik məmulatları	101,2	106,9	105,3	102,9
Sair şəxsi istifadə əşyaları	102,0	107,3	104,5	101,4

2021-ci ilin sentyabr ayında əhaliyə göstərilmiş ödənişli xidmətlər üzrə istehlak qiymətləri indeksi avqust ayı ilə müqayisədə 101,5 faiz, 2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə isə 104,6 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 44

Əhaliyə göstərilmiş ödənişli xidmətlərin istehlak qiymətləri indeksləri

	2021-ci ilin sentyabr ayı 2021-ci ilin avqust ayına nisbətən, faizlə	2021-ci ilin sentyabr ayı 2020-ci ilin sentyabr ayına nisbətən, faizlə	2021-ci ilin yanvar-sentyabr ayları 2020-ci ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2020-ci ilin yanvar-sentyabr ayları 2019-cu ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən, faizlə
Paltarların təmizlənməsi, təmiri və kirayəsi	103,5	108,5	103,8	101,9
Ayaqqabıların təmiri	103,3	106,5	102,0	101,3
İcarəçi tərəfindən ödənilmiş icarə haqqı	105,1	108,2	102,3	102,4
Soyuq su təchizatı xidməti	100,0	200,0	188,9	100,0
Zibilin daşınması xidməti	100,0	100,0	100,0	100,0
Kanalizasiya xidməti	100,0	200,0	188,9	100,0
Elektrik enerjisi təchizatı xidməti	100,0	100,0	102,9	97,2
Təbii qaz təchizatı xidməti	100,0	138,5	115,4	106,7
Mərkəzi isitmə xidməti	100,0	100,0	100,0	100,0
Mebel, ev əşyaları və döşəmə örtüklərinin təmiri	103,8	106,6	102,2	101,0
Məişət cihazlarının təmiri	103,8	106,6	102,8	101,5
Ev və məişət xidmətləri	102,6	108,6	104,8	100,7
Tibbi xidmətlər	102,3	107,4	104,5	103,3
Stomatoloji xidmətlər	101,7	106,4	104,8	102,7
Xəstəxana xidmətləri	101,3	103,6	101,8	101,0
Avtomobillərin təmiri	103,1	107,1	103,4	100,7
Dəmir yolu nəqliyyatı ilə sərnişin daşınması xidmətləri	100,0	100,0	100,0	98,4

…ardı

	2021-ci ilin sentyabr ayı 2021-ci ilin avqust ayına nisbətən, faizlə	2021-ci ilin sentyabr ayı 2020-ci ilin sentyabr ayına nisbətən, faizlə	2021-ci ilin yanvar-sentyabr ayları 2020-ci ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2020-ci ilin yanvar-sentyabr ayları 2019-cu ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən, faizlə
Metro nəqliyyatı ilə sərnişin daşınması xidmətləri	100,0	100,0	100,0	100,0
Avtomobil nəqliyyatı ilə sərnişin daşınması xidmətləri	100,1	100,7	100,6	100,0
Hava nəqliyyatı ilə sərnişin daşınması xidmətləri	94,2	134,0	136,1	101,0
Dəniz nəqliyyatı ilə sərnişin daşınması xidmətləri	100,0	100,0	100,0	100,0
Poçt xidmətləri	100,0	100,0	100,0	100,0
Telefon rabitəsi xidmətləri	100,0	100,0	100,0	100,0
Kompleks istirahətin təşkili üzrə xidmətlər	99,4	102,4	101,5	100,8
Ödənişli ali təhsil haqqı	102,5	102,5	102,8	101,6
Restoran və kafelər tərəfindən yeməklə təmin edilmə xidmətləri	103,0	107,0	102,9	101,0
Mehmanxana xidməti	100,8	101,8	100,2	101,8
Bərbərxana və kosmetoloji xidmətlər	102,8	110,3	106,0	101,3
Nəqliyyat vasitələrinin sığortası haqqı	100,0	100,0	100,0	100,0

Cədvəl 45

Ölkənin iqtisadi rayonları üzrə 2021-ci ilin sentyabr ayında istehlak qiymətləri indeksləri (əvvəlki aya nisbətən, faizlə)

	Cəmi məhsullar və xidmətlər	Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları	Qeyri-ərzaq məhsulları	Xidmətlər
Bakı şəhəri	101,8	102,5	101,6	101,2
Naxçıvan Muxtar Respublikası	100,6	101,4	100,1	100,0
Abşeron-Xızı	102,0	102,9	101,1	101,5
Dağlıq Şirvan	101,4	101,7	101,1	101,3
Gəncə-Daşkəsən	101,5	102,4	100,8	100,7
Qarabağ	102,5	102,8	100,9	103,4
Qazax-Tovuz	102,2	102,8	101,1	102,3
Quba-Xaçmaz	101,9	103,3	100,8	101,1
Lənkəran-Astara	101,6	102,8	100,6	100,4
Mərkəzi Aran	101,2	101,7	100,6	100,9
Mil-Muğan	102,1	102,1	100,4	103,2
Şəki-Zaqatala	102,5	103,2	101,1	102,7
Şərqi Zəngəzur	…	…	…	…
Şirvan-Salyan	102,3	102,6	101,0	102,8

Qrafik 19

İqtisadi rayonlar üzrə istehlak qiymətləri indeksləri
(əvvəlki aya nisbətən, faizlə)

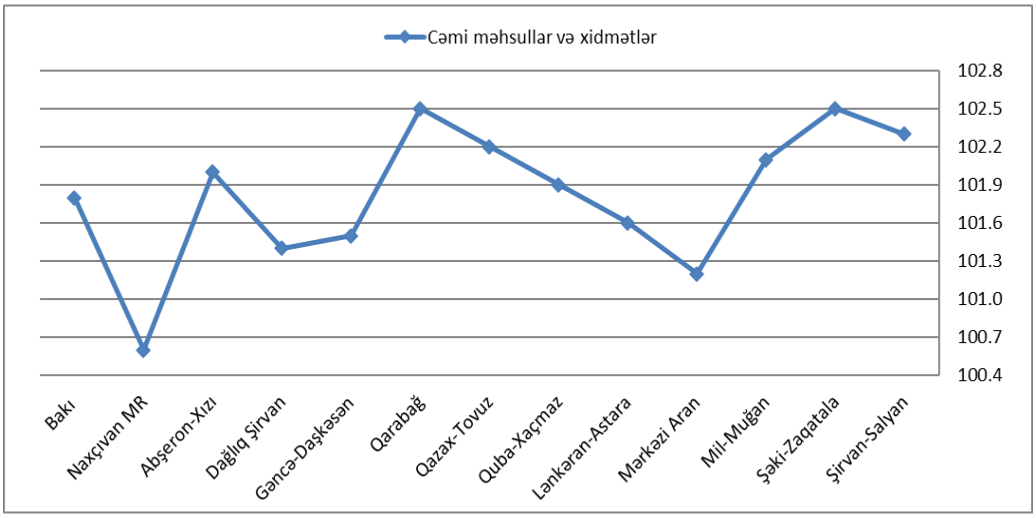

Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri. 2021-ci ilin sentyabr ayında sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi cari ilin avqust ayı ilə müqayisədə 103,6 faiz, o cümlədən mədənçıxarma sənayesi üzrə 104,5 faiz, emal sənayesi üzrə 100,8 faiz, elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı sahələri üzrə isə 100,0 faiz təşkil etmişdir.

Əvvəlki ayla müqayisədə istehsalçı qiymətləri indeksi neft-qaz sənayesi məhsulları üzrə 104,2 faiz, qeyri neft-qaz sənayesi məhsulları üzrə isə 101,0 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 46

Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri

	2021-ci ilin sentyabr ayı 2021-ci ilin avqust ayına nisbətən, faizlə	2021-ci ilin sentyabr ayı 2020-ci ilin sentyabr ayına nisbətən, faizlə	2021-ci ilin yanvar-sentyabr ayları 2020-ci ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən, faizlə
Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi	**103,6**	**159,8**	**153,5**
o cümlədən:			
mədənçıxarma sənayesi	104,5	172,3	159,3
emal sənayesi	100,8	123,9	113,5
elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	100,0	100,0	100,0
su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	100,0	148,4	143,0
Neft-qaz sənayesi məhsulları üzrə istehsalçı qiymətləri indeksi	104,2	171,2	159,3
Qeyri neft-qaz sənayesi məhsulları üzrə istehsalçı qiymətləri indeksi	101,0	112,1	107,9

Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri. 2021-ci ilin sentyabr ayında 2021-ci ilin avqust ayı ilə müqayisədə kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi 103,7 faiz, o cümlədən bitkiçilik məhsulları üzrə 104,7 faiz, heyvandarlıq məhsulları üzrə 102,9 faiz təşkil etmişdir.

Ay ərzində meşə təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi 104,6 faiz, balıq və sair balıqçılıq məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi 100,4 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 47

Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri

	2021-ci ilin sentyabr ayı 2021-ci ilin avqust ayına nisbətən, faizlə	2021-ci ilin sentyabr ayı 2020-ci ilin sentyabr ayına nisbətən, faizlə	2021-ci ilin yanvar-sentyabr ayları 2020-ci ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən, faizlə
Kənd təsərrüfatı məhsulları	**103,7**	**106,8**	**102,3**
bitkiçilik məhsulları	104,7	109,7	103,2
heyvandarlıq məhsulları	102,9	104,1	101,2
Meşə təsərrüfatı məhsulları	**104,6**	**99,4**	**96,0**
Balıq və sair balıqçılıq məhsulları	**100,4**	**104,4**	**104,3**

Nəqliyyat, poçt və rabitə xidmətlərinin qiymət indeksləri. 2021-ci ilin sentyabr ayında əvvəlki ayla müqayisədə nəqliyyat xidmətlərinin qiymət indeksi 99,2 faiz, o cümlədən nəqliyyatda yükdaşıma xidmətləri üzrə 100,0 faiz, nəqliyyatda sərnişindaşıma xidmətləri üzrə isə 94,9 faiz təşkil etmişdir.

Cari ilin sentyabr ayında əvvəlki ayla müqayisədə rabitə, poçt və kuryer xidmətlərinin qiymət indeksləri 100,0 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 48

Nəqliyyat, poçt və rabitə qiymətləri indeksi

	2021-ci ilin sentyabr ayı 2021-ci ilin avqust ayına nisbətən, faizlə	2021-ci ilin sentyabr ayı 2020-ci ilin sentyabr ayına nisbətən, faizlə	2021-ci ilin yanvar-sentyabr ayları 2020-ci ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən, faizlə
Nəqliyyat xidmətlərinin qiymət indeksi	**99,2**	**106,1**	**107,3**
yükdaşıma nəqliyyatı xidməti	100,0	102,0	103,4
sərnişindaşıma nəqliyyatı xidməti	94,9	128,2	129,1
Poçt və kuryer xidmətlərinin qiymət indeksi	**100,0**	**101,8**	**101,6**
Rabitə xidmətlərinin qiymət indeksi	**100,0**	**100,0**	**100,0**

İdxal olunan məhsulların qiymət indeksləri. 2021-ci ilin avqust ayında idxal olunan məhsulların qiymət indeksi əvvəlki ayla müqayisədə 100,9 faiz, əvvəlki ilin müvafiq ayı ilə müqayisədə 120,7 faiz, 2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında 2020-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən isə 121,7 faiz təşkil etmişdir.

İxrac olunan məhsulların qiymət indeksləri. 2021-ci ilin avqust ayında ixrac olunan məhsulların qiymət indeksi əvvəlki ayla müqayisədə 97,1 faiz, əvvəlki ilin müvafiq ayı ilə müqayisədə 130,3 faiz, 2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında 2020-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən isə 141,9 faiz təşkil etmişdir.

Mənzil bazarında qiymət indeksləri. 2021-ci ilin III rübündə mənzil bazarında qiymət indeksi əvvəlki rüb ilə müqayisədə 102,2 faiz, o cümlədən ilkin mənzil bazarı üzrə 101,2 faiz, təkrar mənzil bazarı üzrə 102,2 faiz təşkil etmişdir.

Cədvəl 49

Mənzil bazarında qiymət indeksləri

	2021-ci ilin III rübü 2021-ci ilin II rübünə nisbətən, faizlə	2021-ci ilin III rübü 2020-ci ilin III rübünə nisbətən, faizlə	2021-ci ilin yanvar-sentyabr ayları 2020-ci ilin yanvar-sentyabr aylarına nisbətən, faizlə
Mənzil bazarında qiymət indeksi	**102,2**	**105,1**	**103,3**
İlkin mənzil bazarında qiymət indeksi	101,2	104,1	102,7
Təkrar mənzil bazarında qiymət indeksi	102,2	105,1	103,3

Kredit qoyuluşları

Mərkəzi Bankın təqdim etdiyi məlumata görə 2021-ci il sentyabr ayının 1-nə ölkənin bank və digər kredit təşkilatlarının kredit portfeli milli valyuta ekvivalentində 15608,0 milyon manat təşkil etmişdir. Ümumi kredit portfelinin 12830,1 milyon manatı və ya 82,2 faizi uzunmüddətli kreditlərin payına düşmüşdür.

Kreditlərin 97,4 faizi banklar, 2,6 faizi isə bank olmayan kredit təşkilatları və kredit ittifaqları tərəfindən verilmişdir.

Ödəmə vaxtı keçmiş kreditlərin məbləği 904,2 milyon manat olmuş və ümumi kredit portfelinin 5,8 faizini təşkil etmişdir.

Cədvəl 50

İqtisadiyyata kredit qoyuluşu

	2021-ci il sentyabrın 1-i vəziyyətinə, milyon manat	Əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən, faizlə
Kredit qoyuluşları – cəmi	15608,0	106,3
o cümlədən:		
qısamüddətli	2777,9	110,9
uzunmüddətli	12830,1	105,3
Ödəmə vaxtı keçmiş kreditlər	904,2	84,9
Kreditlərin ümumi həcmində vaxtı keçmiş kreditlərin xüsusi çəkisi, %-lə	5,8	x

Qrafik 20

İqtisadiyyata kredit qoyuluşu, milyard manat

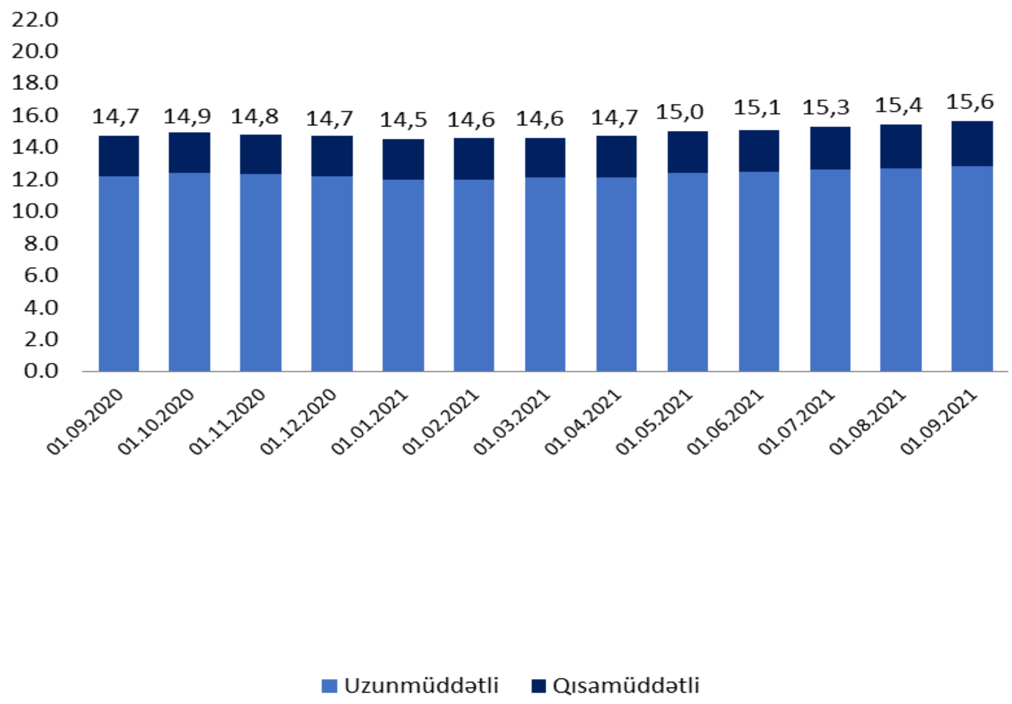

Məşğulluq və işsizlik

2021-ci il oktyabrın 1-i vəziyyətinə ilkin məlumatlara əsasən iqtisadi fəal əhalinin sayı 5298,7 min nəfər olmuş, onlardan 4978,3 min nəfərini məşğul əhali təşkil etmişdir.

Cari il sentyabrın 1-i vəziyyətinə muzdla çalışan işçilərin sayı 1684,9 min nəfər, o cümlədən iqtisadiyyatın dövlət sektorunda 900,6 min nəfər, qeyri-dövlət sektorunda isə 784,3 min nəfər təşkil etmişdir. İqtisadiyyatın neft-qaz sektorunda 31,8 min nəfər, qeyri neft-qaz sektorunda isə 1653,1 min nəfər çalışmışdır.

Müəssisə və təşkilatlarda muzdla çalışan işçilərin 23,8 faizi məhsul istehsalı sahələrində, o cümlədən 7,5 faizi tikintidə, 7,5 faizi emal sənayesində, 3,5 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq sahələrində, 1,9 faizi mədənçıxarma sənayesində, 1,9 faizi su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı, 1,5 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sahələrində məşğul olmuşdur.

Xidmət sahəsində işləyənlərin 19,1 faizi təhsil, 18,7 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 8,2 faizi əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi, 6,6 faizi dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat, 5,2 faizi inzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi, 4,4 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 3,5 faizi peşə, elmi və texniki fəaliyyət, 3,2 faizi istirahət, əyləncə və incəsənət, 1,8 faizi maliyyə və sığorta fəaliyyəti, 1,8 faizi informasiya və rabitə, 1,7 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 1,1 faizi digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi və 0,9 faizi daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar sahələrində çalışmışlar.

Cədvəl 51

2021-ci il sentyabr ayının 1-i vəziyyətinə iqtisadi fəaliyyət və mülkiyyət növləri üzrə muzdla çalışan işçilərin sayı

(min nəfər)

İqtisadi fəaliyyət növləri	Cəmi	o cümlədən	
		dövlət	qeyri-dövlət
Ölkə üzrə – cəmi	**1 684,9**	**900,6**	**784,3**
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	58,8	25,2	33,6
Mədənçıxarma sənayesi	32,2	12,1	20,1
Emal sənayesi	125,8	18,4	107,4
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	26,0	25,5	0,5
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	31,8	29,1	2,7
Tikinti	126,1	26,9	99,2
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	315,4	2,4	313,0
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	73,7	44,9	28,8
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	28,7	1,1	27,6
İnformasiya və rabitə	29,8	15,3	14,5
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	30,1	6,2	23,9
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	16,1	5,6	10,5
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	58,7	33,6	25,1
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	87,6	69,0	18,6
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	112,0	106,3	5,7
Təhsil	321,5	311,8	9,7
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	138,8	116,0	22,8
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	53,2	49,3	3,9
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	18,6	1,9	16,7

2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında bir işçiyə düşən orta aylıq işlənmiş iş saatlarının miqdarı 144,9 saat təşkil etmişdir.

Cədvəl 52

2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə bir işçiyə düşən orta aylıq işlənmiş iş saatlarının miqdarı

İqtisadi fəaliyyət növləri	İş saatlarının miqdarı
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	148,1
Mədənçıxarma sənayesi	140,0
Emal sənayesi	141,4
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	148,4
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	151,5
Tikinti	150,6
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	148,7
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	143,7
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	139,9
İnformasiya və rabitə	146,9
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	148,0
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	142,3
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	142,0
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	150,8
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	150,5
Təhsil	136,5
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	146,4
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	147,6
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	135,9

Dövlət büdcəsi

2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında dövlət büdcəsinin gəlirləri Dövlət borcu və zəmanəti üzrə öhdəliklərin Təminat Fondunun daxilolmaları da nəzərə alınmaqla 15974,3 milyon manat, xərcləri isə 15626,8 milyon manat təşkil etmişdir.

Cədvəl 53

Dövlət büdcəsinin gəlirləri

	2021-ci ilin yanvar-avqust ayları, milyon manat *	yekuna görə faizlə	ÜDM-də payı, faizlə
Gəlirlər – cəmi	**15974,25**	**100,0**	**29,19**
o cümlədən:			
Fiziki şəxslərin gəlir vergisi	777,49	4,87	1,42
Hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergisi	2199,05	13,77	4,02
Torpaq vergisi	24,07	0,15	0,04
Əmlak vergisi	124,44	0,78	0,23
Əlavə dəyər vergisi	3432,66	21,49	6,27
Sadələşdirilmiş vergi	202,16	1,27	0,37
Aksiz	714,11	4,47	1,30
Yol vergisi	75,45	0,47	0,14
Mədən vergisi	90,32	0,56	0,17
Xarici iqtisadi fəaliyyətlə bağlı vergilər	865,54	5,42	1,58
Digər daxilolmalar	7468,96	46,76	13,65

*- Dövlət borcu və zəmanəti üzrə öhdəliklərin Təminat Fondunun daxilolmaları nəzərə alınmaqla ilkin məlumatlar əsasında

Daxilolmaların 21,49 faizi əlavə dəyər vergisi, 13,77 faizi hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergisi, 5,42 faizi xarici iqtisadi fəaliyyətlə bağlı vergilər, 4,87 faizi fiziki şəxslərin gəlir vergisi, 4,47 faizi aksizlər, 1,27 faizi sadələşdirilmiş vergi, 1,96 faizi vergilərin digər növləri, 46,76 faizi isə vergi olmayan gəlirlər hesabına təmin edilmişdir.

Cədvəl 54

Dövlət büdcəsinin xərcləri

	2021-ci ilin yanvar-avqust ayları, milyon manat	yekuna görə faizlə	ÜDM-də payı, faizlə
Xərclər – cəmi	**15626,78**	**100,0**	**28,56**
o cümlədən: Ümumi dövlət xidmətləri	2440,69	15,62	4,46
Müdafiə və milli təhlükəsizlik	3140,64	20,10	5,74
Məhkəmə hakimiyyəti, hüquq - mühafizə və prokurorluq	1178,29	7,54	2,15
Təhsil	1804,98	11,55	3,30
Səhiyyə	1029,19	6,59	1,88
Sosial müdafiə və sosial təminat	2236,68	14,31	4,09
Mədəniyyət, incəsənət, informasiya, bədən tərbiyəsi, gənclər siyasəti və bu qəbildən olan digər fəaliyyət	221,98	1,42	0,41
Mənzil və kommunal təsərrüfatı	103,06	0,66	0,19
Kənd təsərrüfatı	568,49	3,64	1,04
Ətraf mühitin mühafizəsi	118,50	0,76	0,22
İqtisadi fəaliyyət	2223,72	14,23	4,06
Əsas bölmələrə aid edilməyən xidmətlər	560,56	3,59	1,02

Büdcə vəsaitlərinin 20,10 faizi müdafiə və milli təhlükəsizlik tədbirlərinin, 18,14 faizi təhsil və səhiyyənin, 15,62 faizi ümumi dövlət xidmətlərinin, 14,31 faizi sosial müdafiə və sosial təminatın, 7,54 faizi məhkəmə hakimiyyəti, hüquq-

mühafizə və prokurorluq sahələrində fəaliyyətin, 24,30 faizi isə digər sahələrin maliyyələşdirilməsinə xərclənmişdir.

Qrafik 21

2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında büdcə gəlirlərinin strukturu, faizlə

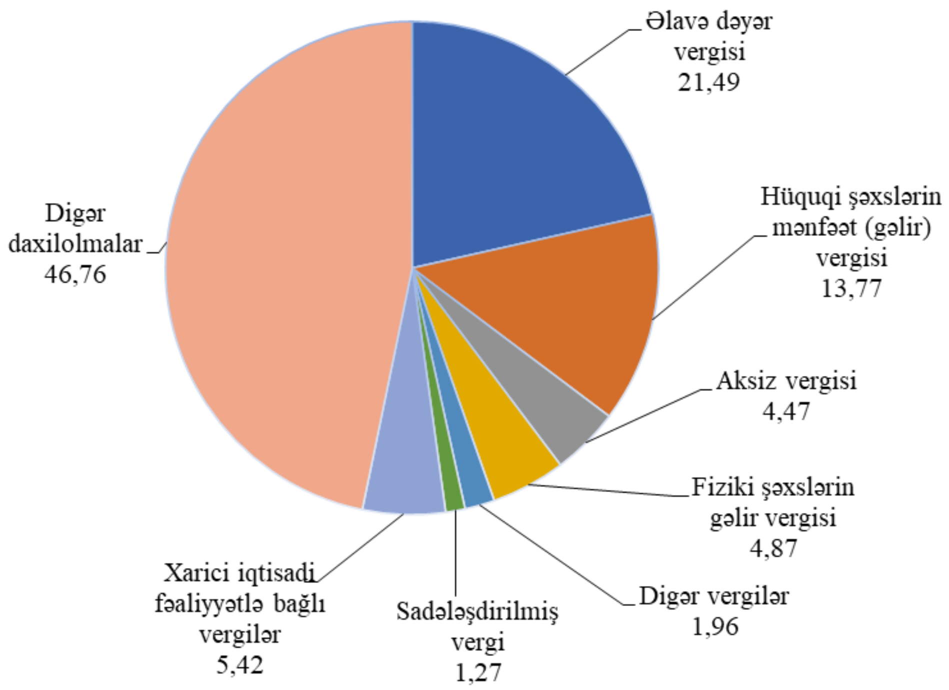

Qrafik 22

2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında büdcə xərclərinin strukturu, faizlə

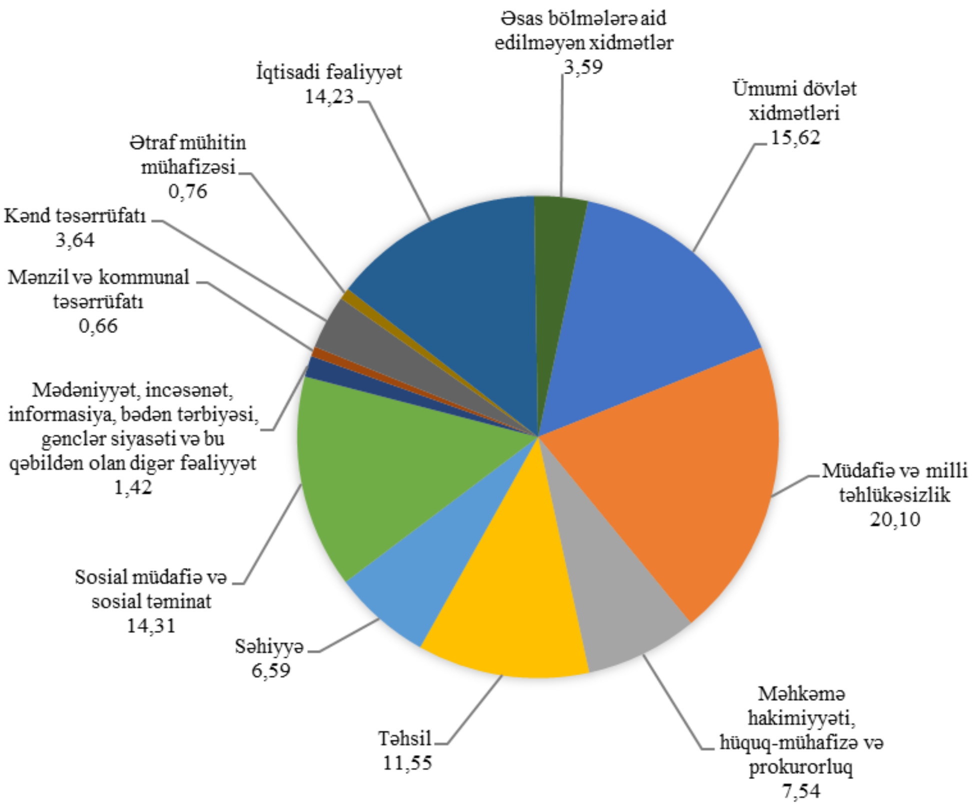

Maliyyə Nazirliyinin təqdim etdiyi operativ məlumatlara əsasən 2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında dövlət büdcəsinin gəlirləri 17871,6 milyon manat, xərcləri 17711,9 milyon manat təşkil etmiş, büdcənin icrasında 159,7 milyon manatlıq və ya ümumi daxili məhsulun 0,3 faizi qədər profisit yaranmışdır.

Xarici ticarət

2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında Azərbaycan Respublikasının hüquqi və fiziki şəxsləri dünyanın 180 ölkəsindəki tərəfdaşları ilə ticarət əməliyyatları həyata keçirmiş, 111 ölkəyə məhsul ixrac olunmuş, 167 ölkədən idxal olunmuşdur.

Gömrük orqanlarında qeydiyyatı aparılmış, lakin gömrük rəsmiləşdirilməsi tam başa çatdırılmamış ixrac olunan xam neft və təbii qazın statistik qiymətləndirilmiş dəyəri nəzərə alınmaqla 2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında xarici ticarət dövriyyəsi 20100,1 milyon ABŞ dolları, o cümlədən ixracın dəyəri 12750,6 milyon dollar, idxalın dəyəri 7349,5 milyon dollar təşkil etmiş, nəticədə 5401,1 milyon dollarlıq müsbət ticarət saldosu yaranmışdır.

2020-ci ilin yanvar-avqust ayları ilə müqayisədə xarici ticarət dövriyyəsi faktiki qiymətlərlə 28,3 faiz artmış, real ifadədə isə 4,1 faiz, o cümlədən idxal 9,8 faiz azalmış, ixrac isə 0,1 faiz artmışdır.

Dövlət Gömrük Komitəsindən daxil olmuş məlumatlara əsasən xarici ticarət dövriyyəsinin 86,6 faizi İtaliya, Türkiyə, Rusiya, Çin, Almaniya, Ukrayna, Hindistan, İspaniya, Xorvatiya, Gürcüstan, İsrail, Birləşmiş Krallıq, ABŞ, Tunis, Portuqaliya, İsveçrə, İran, Belarus, Fransa, Yaponiya ilə aparılmış ticarət əməliyyatlarının payına düşmüşdür.

Ölkəyə idxal olunmuş məhsulların ümumi dəyərinin 16,8 faizi Rusiyanın, 15,4 faizi Türkiyənin, 13,7 faizi Çinin, 5,9 faizi Almaniyanın, 4,1 faizi ABŞ-ın, hər biri 4,0 faiz olmaqla İtaliya və Ukraynanın, 3,2 faizi İranın, 2,7 faizi Birləşmiş Krallığın, 2,3 faizi Yaponiyanın, 1,9 faizi Koreyanın, 1,8 faizi Fransanın, 1,6 faizi Braziliyanın, 1,4 faizi Hindistanın, 1,1 faizi Belarusun, hər biri 1,0 faiz olmaqla Vyetnam və Polşanın, hər biri 0,9 faiz olmaqla Rumıniya, Norveç və Gürcüstanın, hər biri 0,8 faiz olmaqla İsveçrə və Niderlandın, 13,8 faizi isə digər ölkələrin payına düşmüşdür.

Qrafik 23

2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında idxalda daha çox paya malik olan ölkələr üzrə idxalın dəyəri

(milyon ABŞ dolları ilə)

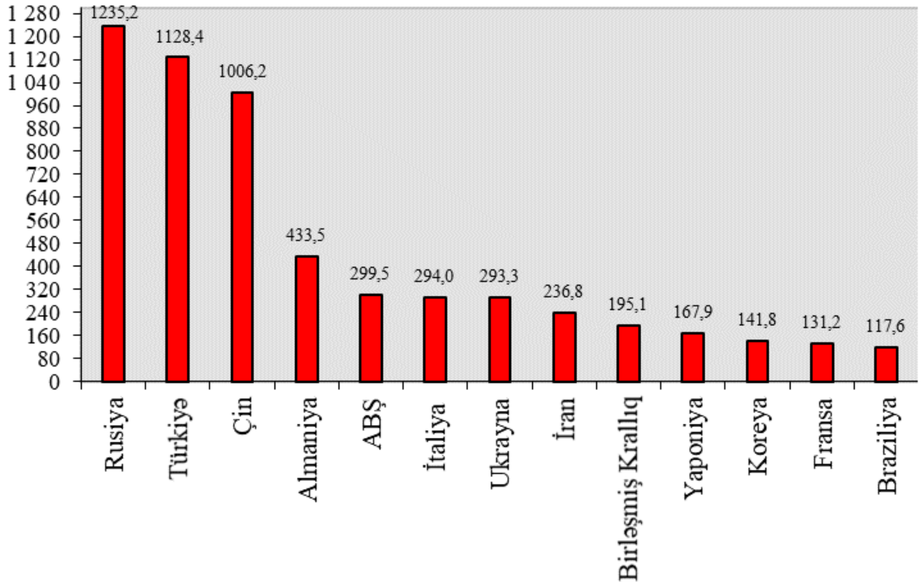

İdxalda maşınların, mexanizmlərin, elektrotexniki avadanlıq və aparatların, kimya sənayesi məhsullarının, nəqliyyat vasitələrinin, azqiymətli metallar və onlardan hazırlanan məmulatların, hazır ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatlarının, bitki mənşəli məhsulların, plastik kütlə və ondan hazırlanan məmulatların, toxuculuq materialları və məmulatlarının dəyəri üstünlük təşkil etmişdir.

İdxal olunan malların 67,1 faizini avtomobil, 16,7 faizini dəmir yolu, 11,1 faizini hava, 4,8 faizini dəniz nəqliyyatı ilə gətirilmiş, 0,3 faizini isə boru kəməri və elektrik ötürücü xətləri ilə nəql edilmiş məhsulların dəyəri təşkil etmişdir.

2020-ci ilin yanvar-avqust ayları ilə müqayisədə 2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında mühüm məhsul növlərindən xam şəkər və şəkər idxalı 5,7 faiz, çay – 6,0 faiz, kartof – 13,5 faiz, təzə tərəvəz – 41,3 faiz, minik avtomobilləri – 1,7 dəfə, dərman vasitələri – 0,8 faiz, hesablama maşınları, blok və qurğuları – 19,7 faiz, yük avtomobilləri – 1,9 dəfə, rezin şinlər – 40,4 faiz,

mebellər – 35,8 faiz, məişət kondisionerləri – 1,3 faiz, paltaryuyan maşınlar – 39,1 faiz, avtobuslar – 13,9 faiz, məişət soyuducuları – 27,4 faiz artmış, buğda idxalı isə 30,3 faiz, bitki yağları – 3,3 faiz, təzə meyvə – 2,1 faiz, kərə yağı, digər süd yağları və pastaları – 15,0 faiz, quş əti və onun əlavə məhsulları – 14,1 faiz, mal əti – 43,4 faiz, siqaretlər – 17,5 faiz, qara metallardan borular – 31,1 faiz, polad prokatı – 39,7 faiz, mineral gübrələr – 54,3 faiz, qara metallardan çubuqlar – 70,5 faiz, polietilen – 33,5 faiz, qara metallardan künclüklər – 30,5 faiz, sement və sement klinkerləri – 18,9 faiz azalmışdır.

2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında ölkəyə 52488 ədəd minik avtomobili, 3675 ədəd yük avtomobili, 123 ədəd avtobus idxal olunmuşdur.

İxracın 37,8 faizini İtaliyaya, 13,6 faizini Türkiyəyə, hər biri 4,2 faiz olmaqla Xorvatiya və Rusiyaya, 4,0 faizini İspaniyaya, 3,8 faizini Hindistana, hər biri 3,6 faiz olmaqla Gürcüstan və İsrailə, 2,7 faizini Tunisə, hər biri 2,4 faiz olmaqla Ukrayna və Portuqaliyaya, 2,2 faizini Birləşmiş Krallığa, 1,7 faizini Almaniyaya, 1,6 faizini İsveçrəyə, 1,1 faizini Kanadaya, hər biri 1,0 faiz olmaqla Tailand, Yunanıstan, Çin və Belarusa, 0,8 faizini Rumıniyaya, 0,7 faizini İndoneziyaya, 5,6 faizini isə digər ölkələrə göndərilmiş məhsulların dəyəri təşkil etmişdir.

Qrafik 24

2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında ixracda daha çox paya malik olan ölkələr üzrə ixracın dəyəri

(milyon ABŞ dolları ilə)

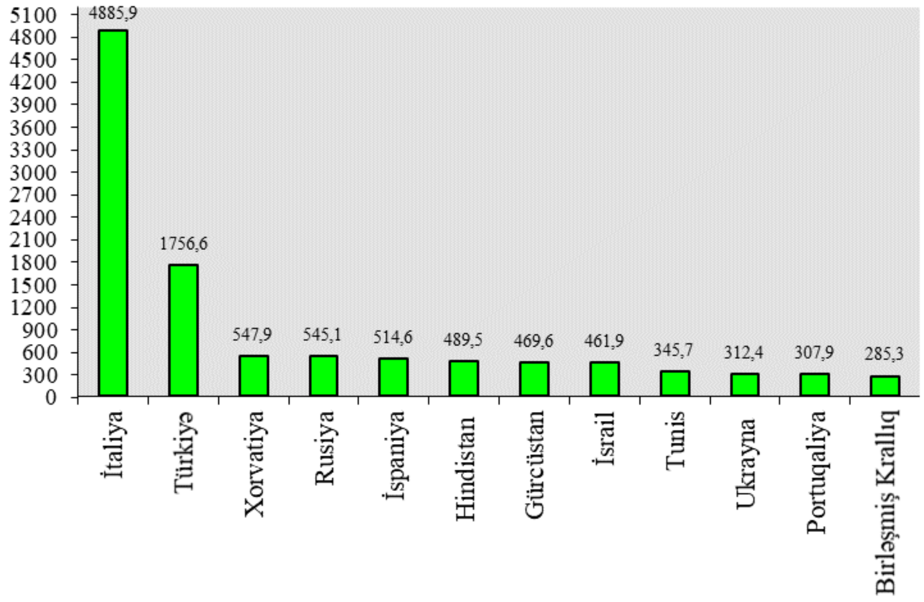

2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında ixracın 84,4 faizini boru kəməri və elektrik ötürücü xətləri ilə nəql edilmiş, 8,2 faizini avtomobil, 5,3 faizini dəmir yolu, 1,4 faizini hava, 0,7 faizini dəniz nəqliyyatı ilə göndərilmiş məhsulların dəyəri təşkil etmişdir.

İxracın strukturunda xam neft, təbii qaz, neft-qaz məhsulları, meyvə və tərəvəzlər, plastik kütlə və ondan hazırlanan məmulatlar, pambıq lifi və ipliyi, alüminium və ondan hazırlanan məmulatlar, kimya sənayesi məhsulları, qara metallar və onlardan hazırlanan məmulatlar, şəkər, bitki yağları, alkoqollu və alkoqolsuz içkilərin payı üstünlük təşkil etmişdir.

2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında 2020-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə mühüm məhsul növlərindən təzə meyvə ixracı 36,9 faiz, kartof – 12,9 faiz, şəkər – 1,8 dəfə, meyvə və tərəvəz şirələri – 17,2 faiz, meyvə və tərəvəz konservləri – 18,3 faiz, pambıq lifi – 1,6 dəfə, polietilen – 1,0 faiz, pambıq ipliyi – 2,2 dəfə, qara

metallardan yarımfabrikatlar – 9,1 dəfə, qara metallardan borular 7,6 faiz artmış, təzə tərəvəz ixracı isə 20,7 faiz, bitki yağları – 5,8 faiz, çay – 19,0 faiz, tütün – 34,1 faiz, təbii üzüm şərabları və üzüm suslosu – 2,9 faiz, marqarin, qida üçün yararlı digər qarışıqlar – 29,7 faiz, emal olunmamış alüminium – 40,7 faiz, bentonit gili – 6,3 faiz azalmışdır.

2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında qeyri neft-qaz məhsullarının ixracı 2020-ci ilin yanvar-avqust ayları ilə müqayisədə faktiki qiymətlərlə 37,4 faiz, real ifadədə 24,3 faiz artaraq 1584,5 milyon dollara bərabər olmuşdur. Qeyri neft-qaz məhsulları üzrə ixracın dəyərində Rusiyaya (33,0 faiz), Türkiyəyə (25,7 faiz), İsveçrəyə (9,8 faiz), Gürcüstana (6,9 faiz), ABŞ-a (3,0 faiz), Ukraynaya (1,9 faiz), Çinə (1,6 faiz), Qazaxıstana (1,4 faiz), Türkmənistana (1,4 faiz), Belçikaya (1,3 faiz), Braziliyaya (1,1 faiz), Birləşmiş Krallığa (1,1 faiz) göndərilmiş malların payı üstünlük təşkil etmişdir.

Qrafik 25

2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında xarici ticarət dövriyyəsində daha çox paya malik olan ölkələr üzrə ticarət dövriyyəsi
(milyon ABŞ dolları ilə)

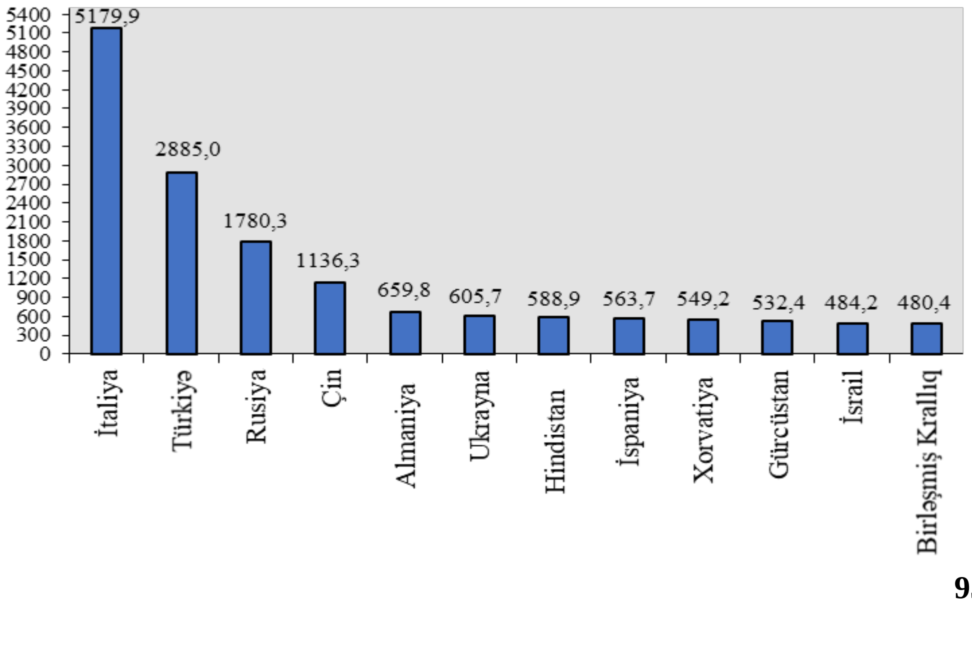

Qrafik 26

2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında MDB üzvü dövlətləri ilə ticarət dövriyyəsi

(milyon ABŞ dolları ilə)

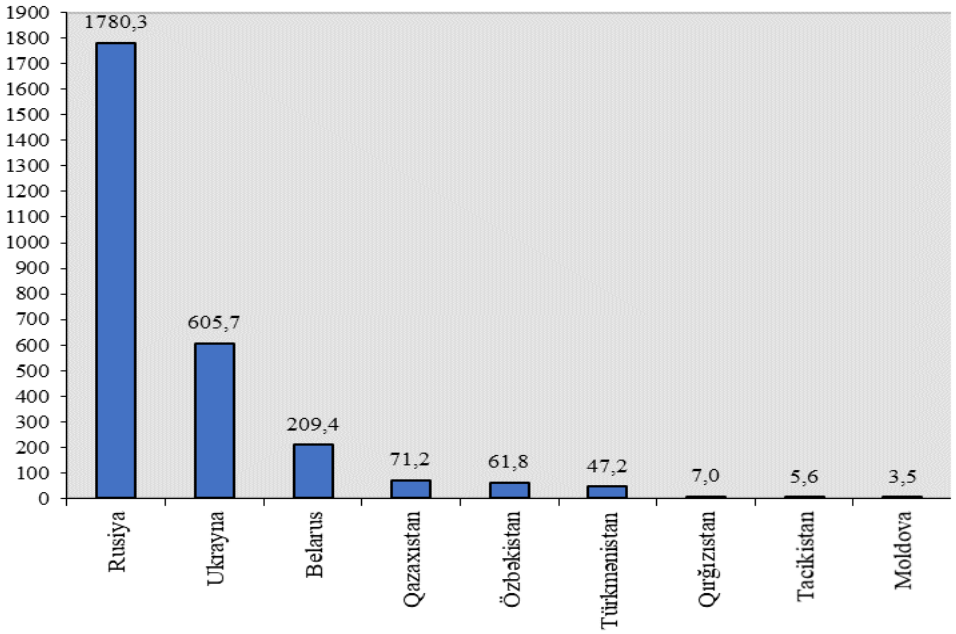

Təsərrüfat subyektlərinin xarakteristikası

2021-ci ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində statistik vahidlərin (fərdi sahibkarlar istisna olmaqla) sayı 5,5 faiz artaraq 2021-ci il oktyabrın 1-i vəziyyətinə 163979 olmuşdur.

Artım iqtisadiyyatın "Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı", "Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı", "İnformasiya və rabitə", "Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi", "Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri", "Emal sənayesi", "Peşə, elmi və texniki fəaliyyət", "Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar", "Maliyyə və sığorta fəaliyyəti" və "Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə" sahələrində nəzərəçarpacaq dərəcədə olmuşdur.

Cədvəl 55

İqtisadi fəaliyyət növləri üzrə statistik vahidlərin sayı
(fərdi sahibkarlar istisna olmaqla)

Fəaliyyət növünün		01.10.2021-ci il vəziyyətinə statistik vahidlərin sayı		Ümumi saya görə, faizlə	01.01.2021-ci il vəziyyətinə olan statistik vahidlərin sayına görə, faizlə
Hərf işarəsi	Adı	Cəmi*	o cümlədən kommersiya təşkilatları		
	CƏMİ	**163979**	**146830**	**100,0**	**105,5**
	o cümlədən:				
A	Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	11840	11089	7,2	102,5
B	Mədənçıxarma sənayesi	975	975	0,6	103,1
C	Emal sənayesi	9142	9130	5,6	107,6
D	Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	341	307	0,2	103,3
E	Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	660	564	0,4	113,0
F	Tikinti	15599	15529	9,5	105,8
G	Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	47368	47351	28,9	107,7
H	Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	3972	3951	2,4	113,1
İ	Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	3589	3574	2,2	106,5

...ardı

Fəaliyyət növünün		01.10.2021-ci il vəziyyətinə statistik vahidlərin sayı		Ümumi saya görə, faizlə	01.01.2021-ci il vəziyyətinə olan statistik vahidlərin sayına görə, faizlə
Hərf işarə-si	Adı	Cəmi*	o cümlədən kommer-siya təşkilatları		
J	İnformasiya və rabitə	4544	4484	2,8	110,7
K	Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	2029	1979	1,2	106,5
L	Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	2317	2140	1,4	107,3
M	Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	11284	10591	6,9	107,4
N	İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	8201	8072	5,0	105,7
O	Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	4903	0	3,0	99,1
P	Təhsil	4958	2784	3,0	105,8
Q	Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	2520	2024	1,5	108,6
R	İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	2243	1760	1,4	103,6
S	Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	27396	20526	16,7	100,5
U	Toxunulmazlıq hüququ olan təşkilatların fəaliyyəti	98	0	0,1	101,0

*Bu və sonrakı cədvəllərdə statistik vahidlərin sayına dair son tarixə olan məlumatlarda əvvəlki dövrlərdə yaranmış və ya ləğv edilmiş statistik vahidlərin sayı ilə bağlı inzibati mənbələrdən əldə edilmiş məlumatlar əsasında aparılmış dəqiqləşmələr də öz əksini tapmışdır.

“Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”, “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi”, “Tikinti”, “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq” və “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət” sahələrindəki statistik vahidlərin xüsusi çəkisi daha yüksək olmuşdur.

Qrafik 27

Fəaliyyət növləri üzrə statistik vahidlərin sayının strukturu, yekuna nisbətən

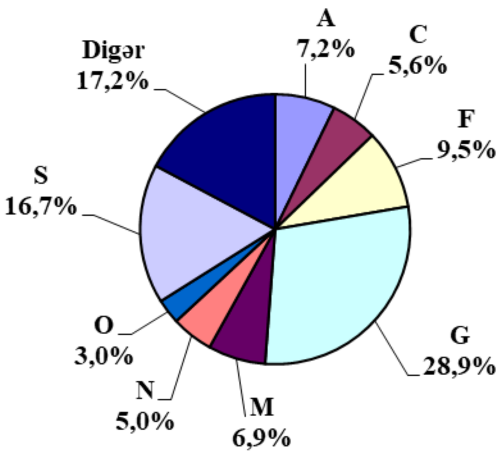

Cədvəl 56

Qeydiyyatda olan statistik vahidlərin sayının iqtisadi fəaliyyət üzrə mülkiyyət növlərinə görə bölgüsü

(2021-ci il oktyabrın 1-nə)

Fəaliyyət növləri	Mülkiyyət növlərinə görə									
	Dövlət müəssisələri		Bələdiyyə* müəssisələri		Xüsusi müəssisələr		ondan			
							Xarici müəssisələr		Birgə müəssisələr	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Cəmi	**10730**	**6,5**	**1738**	**1,1**	**151511**	**92,4**	**12885**	**7,9**	**3135**	**1,9**
o cümlədən: **A**	547	4,6	70	0,6	11223	94,8	203	1,7	121	1,0
B	39	4,0	1	0,1	935	95,9	228	23,4	36	3,7
C	220	2,4	9	0,1	8913	97,5	682	7,5	421	4,6
D	272	79,8	0	0,0	69	20,2	13	3,8	6	1,8
E	227	34,4	4	0,6	429	65,0	30	4,5	21	3,2
F	509	3,3	18	0,1	15072	96,6	1311	8,4	357	2,3

* Bələdiyyələr də daxil olmaqla

…ardı

Fəaliyyət növləri	Mülkiyyət növlərinə görə									
	Dövlət müəssisələri		Bələdiyyə* müəssisələri		Xüsusi müəssisələr		ondan			
							Xarici müəssisələr		Birgə müəssisələr	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
G	682	1,4	1	0,0	46685	98,6	3574	7,5	874	1,8
H	249	6,3	3	0,1	3720	93,6	335	8,4	86	2,2
İ	41	1,1	0	0,0	3548	98,9	1164	32,4	144	4,0
J	222	4,9	1	0,0	4321	95,1	290	6,4	105	2,3
K	172	8,5	2	0,1	1855	91,4	118	5,8	80	3,9
L	111	4,8	0	0,0	2206	95,2	121	5,2	50	2,2
M	648	5,8	3	0,0	10633	94,2	1555	13,8	276	2,4
N	247	3,0	5	0,1	7949	96,9	1317	16,1	167	2,0
O	3296	67,2	1607	32,8	0	0,0	0	0,0	0	0,0
P	2213	44,6	0	0,0	2745	55,4	177	3,6	50	1,0
Q	483	19,2	0	0,0	2037	80,8	155	6,2	41	1,6
R	422	18,8	4	0,2	1817	81,0	78	3,5	37	1,6
S	129	0,5	10	0,0	27257	99,5	1439	5,3	263	1,0
U	1	1,0	0	0,0	97	99,0	95	96,9	0	0,0

Xüsusi mülkiyyətə aid olan statistik vahidlərin əsas hissəsi "Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri" (30,8%), "Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi" (18,0%), "Tikinti" (9,9%), "Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq" (7,4%), "Peşə, elmi və texniki fəaliyyət" (7,0%) və "Emal sənayesi" (5,9%) sahələrinin payına düşür.

---

* Bələdiyyələr də daxil olmaqla

Qrafik 28

Statistik vahidlərin sayının mülkiyyət növünə görə strukturu, yekuna nisbətən

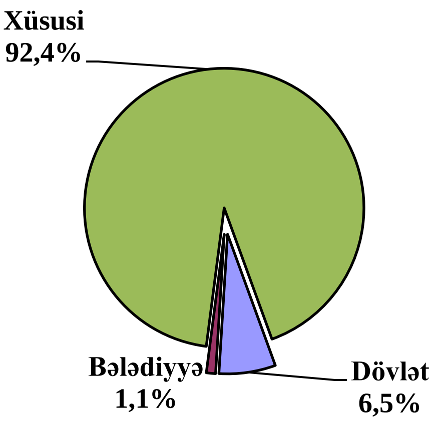

Qrafik 29

Mülkiyyət növlərinə görə statistik vahidlərin sayının dəyişməsi, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə

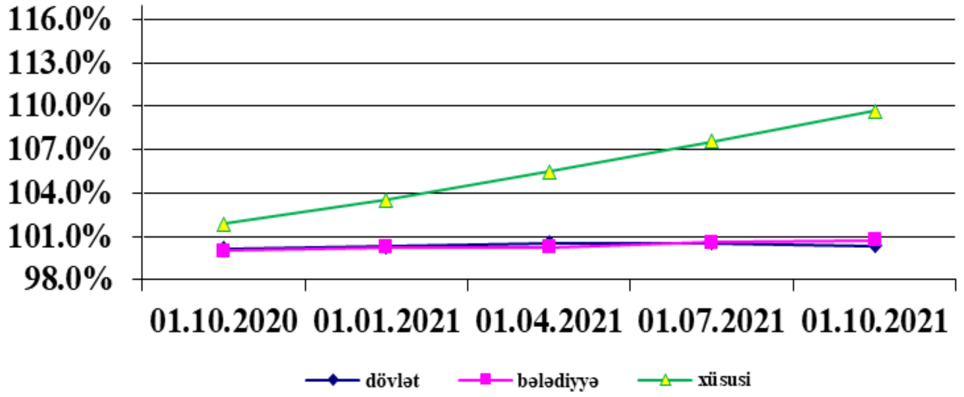

Qrafik 30

Xarici investisiyalı və birgə müəssisələrin sayının ölkələr üzrə strukturu, yekuna nisbətən

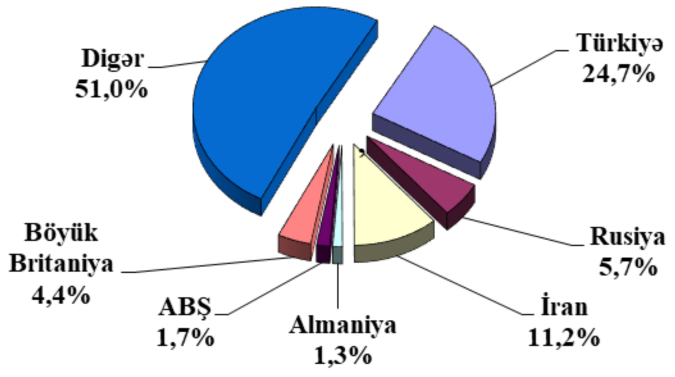

Reyestrdə qeydiyyatdan keçmiş statistik vahidlərdən tam xarici investisiyalı və birgə müəssisələr əsasən Türkiyə (24,7%), İran (11,2%), Rusiya (5,7%), Böyük Britaniya (4,4%), ABŞ (1,7%) və Almaniya (1,3%) kimi ölkələrin sahibkarları tərəfindən yaradılmışdır.

Cədvəl 57

Statistik vahidlərin demoqrafiyası

Fəaliyyət növləri	01.10.2021-ci il vəziyyətinə statistik vahidlərin sayı	2021-ci ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində yeni yaradılmış statistik vahidlərin sayı		2021-ci ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində ləğv edilmiş statistik vahidlərin sayı	
		cəmi	faizlə	cəmi	faizlə
CƏMİ	**163979**	**8918**	**5,4**	**374**	**0,2**
o cümlədən: Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	11840	346	2,9	35	0,3
Mədənçıxarma sənayesi	975	36	3,7	3	0,3
Emal sənayesi	9142	672	7,4	14	0,2

…ardı

Fəaliyyət növləri	01.10.2021-ci il vəziyyətinə statistik vahidlərin sayı	2021-ci ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində yeni yaradılmış statistik vahidlərin sayı		2021-ci ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində ləğv edilmiş statistik vahidlərin sayı	
		cəmi	faizlə	cəmi	faizlə
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	341	10	2,9	1	0,3
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	660	87	13,2	4	0,6
Tikinti	15599	879	5,6	19	0,1
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	47368	3365	7,1	106	0,2
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	3972	452	11,4	5	0,1
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	3589	211	5,9	6	0,2
İnformasiya və rabitə	4544	441	9,7	10	0,2
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	2029	135	6,7	3	0,1
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	2317	101	4,4	4	0,2
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	11284	791	7,0	22	0,2
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	8201	440	5,4	14	0,2
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	4903	16	0,3	61	1,2
Təhsil	4958	280	5,6	11	0,2
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	2520	204	8,1	4	0,2
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	2243	83	3,7	6	0,3
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	27396	369	1,3	46	0,2
Toxunulmazlıq hüququ olan təşkilatların fəaliyyəti	98	0	0,0	0	0,0

2021-ci ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində ləğv edilmiş statistik vahidlərin 28,3 faizi "Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri", 16,3 faizi "Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat", 12,3 faizi "Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi", 9,4 faizi "Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq", 5,9 faizi "Peşə, elmi və texniki fəaliyyət" sahələrinin, qalanları isə digər bölmələrin payına düşür.

Bu dövrdə yeni yaradılmış statistik vahidlərin 37,7 faizi "Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri", 9,9 faizi "Tikinti", 8,9 faizi "Peşə, elmi və texniki fəaliyyət", 7,5 faizi "Emal sənayesi", 5,1 faizi "Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı" sahələrinin, qalanları isə digər bölmələrin payına düşür.

Cədvəl 58

Yeni yaradılmış və ləğv edilmiş statistik vahidlərin (fərdi sahibkarlar istisna olmaqla) sayının mülkiyyət növlərinə görə strukturu

Mülkiyyət növləri	01.10.2021-ci il vəziyyətinə statistik vahidlərin sayı	2021-ci ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində yeni yaradılmış statistik vahidlərin sayı		2021-ci ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində ləğv edilmiş statistik vahidlərin sayı	
		cəmi	faizlə	cəmi	faizlə
CƏMİ	**163979**	**8918**	**5,4**	**374**	**0,2**
o cümlədən: Dövlət mülkiyyətli müəssisələr	10730	104	1,0	95	0,9
Bələdiyyə mülkiyyətli müəssisələr*	1738	9	0,5	0	0,0
Xüsusi mülkiyyətli müəssisələr	151511	8805	5,8	279	0,2
ondan: xarici müəssisələr (100% xarici investisiyalı)	12885	636	4,9	35	0,3
birgə müəssisələr	3135	140	4,5	4	0,1

2021-ci ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində yeni yaradılmış statistik vahidlərin 98,7 faizi xüsusi mülkiyyətli (o cümlədən

* Bələdiyyələr də daxil edilməklə

7,1 faizi tam xarici investisiyalı, 1,6 faizi birgə mülkiyyətli), 1,2 faizi dövlət mülkiyyətli, 0,1 faizi isə bələdiyyə mülkiyyətli müəssisələrin payına düşür.

Cədvəl 59

İqtisadi rayonlar üzrə statistik vahidlərin (fərdi sahibkarlar istisna olmaqla) Dövlət reyestrinin tərkibinin dəyişməsi

İqtisadi rayonlar	01.10.2021-ci il vəziyyətinə statistik vahidlərin sayı	2021-ci ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində yeni yaradılmış statistik vahidlərin sayı		2021-ci ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində ləğv edilmiş statistik vahidlərin sayı	
		cəmi	faizlə	cəmi	faizlə
CƏMİ	**163979**	**8918**	**5,4**	**374**	**0,2**
Bakı şəhəri	100690	7194	7,1	166	0,2
Naxçıvan Muxtar Respublikası	2034	40	2,0	17	0,8
Abşeron-Xızı iqtisadi rayonu	10962	570	5,2	36	0,3
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	2432	41	1,7	10	0,4
Gəncə-Daşkəsən iqtisadi rayonu	5082	179	3,5	26	0,5
Qarabağ iqtisadi rayonu	4628	117	2,5	5	0,1
Qazax-Tovuz iqtisadi rayonu	3867	90	2,3	3	0,1
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	4708	92	2,0	5	0,1
Lənkəran-Astara iqtisadi rayonu	7411	166	2,2	47	0,6
Mərkəzi Aran iqtisadi rayonu	5252	117	2,2	19	0,4
Mil-Muğan iqtisadi rayonu	5631	80	1,4	4	0,1
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	5506	137	2,5	18	0,3
Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonu	1064	32	3,0	0	0,0
Şirvan-Salyan iqtisadi rayonu	4712	63	1,3	18	0,4

Qeydiyyatda olan statistik vahidlərin 61,4 faizi Bakıda yerləşmişdir. Hesabat dövründə yeni yaradılmış statistik vahidlərin 80,7 faizi Bakıda, 6,4 faizi Abşeron-Xızı, 2,0 faizi Gəncə-Daşkəsən, 1,9 faizi Lənkəran-Astara, 1,5 faizi Şəki-Zaqatala, hər birində 1,3 faizi olmaqla Qarabağ və Mərkəzi Aran, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda qeydiyyata alınmışlar. Statistik vahidlərin yaradılması prosesi Bakı şəhərində (7,1%), Abşeron-Xızı iqtisadi rayonunda (5,2%), Gəncə-Daşkəsən iqtisadi rayonunda (3,5%), Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonunda

(3,0%), Qarabağ və Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonlarında (hər birində 2,5%), Qazax-Tovuz iqtisadi rayonunda (2,3%), Lənkəran-Astara və Mərkəzi Aran iqtisadi rayonlarında (hər birində 2,2%) daha fəal olmuşdur.

Bu dövrdə Bakı şəhəri üzrə 166, Lənkəran-Astara iqtisadi rayonu üzrə 47, Abşeron-Xızı iqtisadi rayonu üzrə 36, Gəncə-Daşkəsən iqtisadi rayonu üzrə 26, Mərkəzi Aran iqtisadi rayonu üzrə 19, Şəki-Zaqatala və Şirvan-Salyan iqtisadi rayonlarının hər biri üzrə 18, Naxçıvan Muxtar Respublikası üzrə 17, Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu üzrə 10, Qarabağ və Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonlarının hər biri üzrə 5, Mil-Muğan iqtisadi rayonu üzrə 4, Qazax-Tovuz iqtisadi rayonu üzrə 3 statistik vahid ləğv edilmişdir.

2021-ci il oktyabrın 1-i vəziyyətinə ölkədə mövcud olan mikro, kiçik, orta və iri sahibkarlıq subyektlərinin (fərdi sahibkarlar istisna olmaqla) sayı Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2018-ci il 21 dekabr tarixli 556 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Mikro, kiçik, orta və iri sahibkarlıq subyektlərinin bölgüsü meyarları”na uyğun olaraq işçilərin orta siyahı sayı və illik gəliri meyarı əsasında müəyyən edilmişdir.

Cədvəl 60

Mikro sahibkarlıq subyektlərinin iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə sayı

Fəaliyyət növləri	01.10.2021-ci il vəziyyətinə mikro sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Mikro sahibkarlıq subyektlərinin ümumi sayına görə, faizlə	Kommersiya təşkilatlarının ümumi sayında mikro sahibkarlıq subyektlərinin xüsusi çəkisi, faizlə
CƏMİ	**136743**	**100,0**	**93,1**
o cümlədən: Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	10570	7,7	95,3
Mədənçıxarma sənayesi	815	0,6	83,6
Emal sənayesi	7997	5,8	87,6
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	128	0,1	41,7

…ardı

Fəaliyyət növləri	01.10.2021-ci il vəziyyətinə mikro sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Mikro sahibkarlıq subyektlərinin ümumi sayına görə, faizlə	Kommersiya təşkilatlarının ümumi sayında mikro sahibkarlıq subyektlərinin xüsusi çəkisi, faizlə
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	401	0,3	71,1
Tikinti	14097	10,3	90,8
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	45010	32,9	95,1
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	3391	2,5	85,8
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	3231	2,4	90,4
İnformasiya və rabitə	4101	3,0	91,4
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	1530	1,1	77,3
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	1869	1,4	87,3
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	9857	7,2	93,1
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	7705	5,6	95,5
Təhsil	2568	1,9	92,3
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	1610	1,2	79,6
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	1608	1,2	91,4
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	20255	14,8	98,7

Göründüyü kimi, 2021-ci il oktyabrın 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə kommersiya təşkilatlarının ümumi sayının 93,1 faizini mikro sahibkarlıq subyektləri təşkil etmiş və onların əsas hissəsi ticarət (32,9%), digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi (14,8%), tikinti (10,3%) və kənd təsərrüfatı (7,7%) sahələrində yaradılmışdır.

Cədvəl 61

Kiçik sahibkarlıq subyektlərinin iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə sayı

Fəaliyyət növləri	01.10.2021-ci il vəziyyətinə kiçik sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Kiçik sahibkarlıq subyektlərinin ümumi sayına görə, faizlə	Kommersiya təşkilatlarının ümumi sayında kiçik sahibkarlıq subyektlərinin xüsusi çəkisi, faizlə
CƏMİ	**6832**	**100,0**	**4,7**
o cümlədən: Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	341	5,0	3,1
Mədənçıxarma sənayesi	93	1,4	9,5
Emal sənayesi	693	10,1	7,6
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	40	0,6	13,0
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	58	0,8	10,3
Tikinti	911	13,3	5,8
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	1714	25,1	3,6
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	339	5,0	8,6
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	248	3,6	7,0
İnformasiya və rabitə	245	3,6	5,5
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	370	5,4	18,7
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	214	3,1	10,0
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	531	7,8	5,0
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	275	4,0	3,4
Təhsil	148	2,2	5,3
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	276	4,1	13,6
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	115	1,7	6,5
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	221	3,2	1,1

2021-ci il oktyabrın 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə kommersiya təşkilatlarının ümumi sayının 4,7 faizini kiçik sahibkarlıq

subyektləri təşkil etmiş və onların əsas hissəsi ticarət (25,1%), tikinti (13,3%), emal sənayesi (10,1%) və peşə, elmi və texniki fəaliyyət (7,8%) sahələrində yaradılmışdır.

Cədvəl 62

Orta sahibkarlıq subyektlərinin iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə sayı

Fəaliyyət növləri	01.10.2021-ci il vəziyyətinə orta sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Orta sahibkarlıq subyektlərinin ümumi sayına görə, faizlə	Kommersiya təşkilatlarının ümumi sayında orta sahibkarlıq subyektlərinin xüsusi çəkisi, faizlə
CƏMİ	**2652**	**100,0**	**1,8**
o cümlədən: Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	152	5,7	1,4
Mədənçıxarma sənayesi	32	1,2	3,3
Emal sənayesi	339	12,8	3,7
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	121	4,6	39,4
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	87	3,3	15,4
Tikinti	446	16,8	2,9
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	521	19,7	1,1
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	170	6,4	4,3
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	80	3,0	2,2
İnformasiya və rabitə	116	4,4	2,6
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	59	2,2	3,0
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	48	1,8	2,3
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	170	6,4	1,6
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	72	2,7	0,9
Təhsil	59	2,2	2,1
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	104	3,9	5,1
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	34	1,3	1,9
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	42	1,6	0,2

2021-ci il oktyabrın 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə kommersiya təşkilatlarının ümumi sayının 1,8 faizini orta sahibkarlıq subyektləri təşkil etmiş və onların əsas hissəsi ticarət (19,7%), tikinti (16,8%), emal sənayesi (12,8%), nəqliyyat və anbar təsərrüfatı və peşə, elmi və texniki fəaliyyət (hər birində 6,4%) sahələrində yaradılmışdır.

Cədvəl 63

İri sahibkarlıq subyektlərinin iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə sayı

Fəaliyyət növləri	01.10.2021-ci il vəziyyətinə iri sahibkarlıq subyektlərinin sayı	İri sahibkarlıq subyektlərinin ümumi sayına görə, faizlə	Kommersiya təşkilatlarının ümumi sayında iri sahibkarlıq subyektlərinin xüsusi çəkisi, faizlə
CƏMİ	**603**	**100,0**	**0,4**
o cümlədən: Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	26	4,3	0,2
Mədənçıxarma sənayesi	35	5,8	3,6
Emal sənayesi	101	16,7	1,1
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	18	3,0	5,9
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	18	3,0	3,2
Tikinti	75	12,4	0,5
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	106	17,6	0,2
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	51	8,5	1,3
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	15	2,5	0,4
İnformasiya və rabitə	22	3,7	0,5
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	20	3,3	1,0
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	9	1,5	0,4
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	33	5,5	0,3
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	20	3,3	0,2
Təhsil	9	1,5	0,3
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	34	5,6	1,7
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	3	0,5	0,2
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	8	1,3	0,0

2021-ci il oktyabrın 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə kommersiya təşkilatlarının ümumi sayının 0,4 faizini iri sahibkarlıq subyektləri təşkil etmiş və onların əsas hissəsi ticarət (17,6%), emal sənayesi (16,7%), tikinti (12,4%) və nəqliyyat və anbar təsərrüfatı (8,5%) sahələrində yaradılmışdır.

Cədvəl 64

Mikro sahibkarlıq subyektlərinin sayının iqtisadi rayonlar üzrə bölgüsü

İqtisadi rayonlar	01.10.2021-ci il vəziyyətinə mikro sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Ümumi saya görə, faizlə
CƏMİ	**136743**	**100,0**
Bakı şəhəri	88572	64,8
Naxçıvan Muxtar Respublikası	882	0,6
Abşeron-Xızı iqtisadi rayonu	9589	7,0
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	1680	1,2
Gəncə-Daşkəsən iqtisadi rayonu	3712	2,7
Qarabağ iqtisadi rayonu	3345	2,4
Qazax-Tovuz iqtisadi rayonu	2686	2,0
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	3642	2,7
Lənkəran-Astara iqtisadi rayonu	5988	4,4
Mərkəzi Aran iqtisadi rayonu	3663	2,7
Mil-Muğan iqtisadi rayonu	4547	3,3
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	4032	3,0
Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonu	680	0,5
Şirvan-Salyan iqtisadi rayonu	3725	2,7

Mikro sahibkarlıq subyektlərinin 64,8 faizi Bakıda, 7,0 faizi Abşeron-Xızı, 4,4 faizi Lənkəran-Astara, 3,3 faizi Mil-Muğan, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda yaradılmışdır.

Cədvəl 65

Kiçik sahibkarlıq subyektlərinin sayının iqtisadi rayonlar üzrə bölgüsü

İqtisadi rayonlar	01.10.2021-ci il vəziyyətinə kiçik sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Ümumi saya görə, faizlə
CƏMİ	**6832**	**100,0**
Bakı şəhəri	4376	64,1
Naxçıvan Muxtar Respublikası	144	2,1
Abşeron-Xızı iqtisadi rayonu	457	6,7
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	97	1,4
Gəncə-Daşkəsən iqtisadi rayonu	260	3,8
Qarabağ iqtisadi rayonu	149	2,2
Qazax-Tovuz iqtisadi rayonu	178	2,6
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	183	2,7
Lənkəran-Astara iqtisadi rayonu	177	2,6
Mərkəzi Aran iqtisadi rayonu	249	3,6
Mil-Muğan iqtisadi rayonu	154	2,2
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	217	3,2
Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonu	28	0,4
Şirvan-Salyan iqtisadi rayonu	163	2,4

Kiçik sahibkarlıq subyektlərinin 64,1 faizi Bakıda, 6,7 faizi Abşeron-Xızı, 3,8 faizi Gəncə-Daşkəsən, 3,6 faizi Mərkəzi Aran, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda yaradılmışdır.

Cədvəl 66

Orta sahibkarlıq subyektlərinin sayının iqtisadi rayonlar üzrə bölgüsü

İqtisadi rayonlar	01.10.2021-ci il vəziyyətinə orta sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Ümumi saya görə, faizlə
CƏMİ	**2652**	**100,0**
Bakı şəhəri	1571	59,2
Naxçıvan Muxtar Respublikası	83	3,1
Abşeron-Xızı iqtisadi rayonu	169	6,4
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	49	1,9
Gəncə-Daşkəsən iqtisadi rayonu	110	4,1
Qarabağ iqtisadi rayonu	58	2,2

…ardı

İqtisadi rayonlar	01.10.2021-ci il vəziyyətinə orta sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Ümumi saya görə, faizlə
Qazax-Tovuz iqtisadi rayonu	72	2,7
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	91	3,4
Lənkəran-Astara iqtisadi rayonu	74	2,8
Mərkəzi Aran iqtisadi rayonu	101	3,8
Mil-Muğan iqtisadi rayonu	74	2,8
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	115	4,3
Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonu	12	0,5
Şirvan-Salyan iqtisadi rayonu	73	2,8

Orta sahibkarlıq subyektlərinin 59,2 faizi Bakıda, 6,4 faizi Abşeron-Xızı, 4,3 faizi Şəki-Zaqatala, 4,1 faizi Gəncə-Daşkəsən, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda yaradılmışdır.

Cədvəl 67

İri sahibkarlıq subyektlərinin sayının iqtisadi rayonlar üzrə bölgüsü

İqtisadi rayonlar	01.10.2021-ci il vəziyyətinə iri sahibkarlıq subyektlərinin sayı	Ümumi saya görə, faizlə
CƏMİ	**603**	**100,0**
Bakı şəhəri	437	72,5
Naxçıvan Muxtar Respublikası	17	2,8
Abşeron-Xızı iqtisadi rayonu	42	7,0
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	3	0,5
Gəncə-Daşkəsən iqtisadi rayonu	26	4,3
Qarabağ iqtisadi rayonu	10	1,6
Qazax-Tovuz iqtisadi rayonu	7	1,2
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	10	1,6
Lənkəran-Astara iqtisadi rayonu	7	1,2
Mərkəzi Aran iqtisadi rayonu	17	2,8
Mil-Muğan iqtisadi rayonu	6	1,0
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	5	0,8
Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonu	0	0,0
Şirvan-Salyan iqtisadi rayonu	16	2,7

İri sahibkarlıq subyektlərinin 72,5 faizi Bakıda, 7,0 faizi Abşeron-Xızı, 4,3 faizi Gəncə-Daşkəsən, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda yaradılmışdır.

Fərdi sahibkarlar

2021-ci il oktyabrın 1-i vəziyyətinə hüquqi şəxs yaratmadan sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olmaq üçün qeydiyyatdan keçmiş fərdi sahibkarların sayı 1 milyon 142 mini keçmişdir.

Cədvəl 68

Fərdi sahibkarların sayının iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə bölgüsü

Fəaliyyət növləri	01.10.2021-ci il vəziyyətinə fərdi sahibkarların sayı	Ümumi saya görə, faizlə
CƏMİ	**1142511**	**100,0**
o cümlədən: Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	384020	33,6
Mədənçıxarma sənayesi	1082	0,1
Emal sənayesi	24419	2,1
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	82	0,0
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	890	0,1
Tikinti	23028	2,0
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	238987	20,9
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	126679	11,1
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	44755	3,9
İnformasiya və rabitə	11514	1,0
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	3940	0,3
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	15374	1,4
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	26131	2,3
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	22602	2,0
Təhsil	11746	1,0
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	7315	0,6
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	14255	1,3

…ardı

Fəaliyyət növləri	01.10.2021-ci il vəziyyətinə fərdi sahibkarların sayı	Ümumi saya görə, faizlə
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	115314	10,1
Ev təsərrüfatlarının fəaliyyəti; fərdi istehlak üçün ev təsərrüfatlarının istehsal etdiyi mal və xidmətlərə dair fəaliyyət	70378	6,2

Hesabat dövründə hər dörd fərdi sahibkardan üçü "Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq", "Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri", "Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı" və "Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi" sahələri üzrə qeydiyyatdan keçmişdir.

Cədvəl 69

Fərdi sahibkarların sayının iqtisadi rayonlar üzrə bölgüsü

İqtisadi rayonlar	01.10.2021-ci il vəziyyətinə fərdi sahibkarların sayı	Ümumi saya görə, faizlə
CƏMİ	**1142511**	**100,0**
Bakı şəhəri	318557	27,9
Naxçıvan Muxtar Respublikası	33475	2,9
Abşeron-Xızı iqtisadi rayonu	61075	5,4
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	36471	3,2
Gəncə-Daşkəsən iqtisadi rayonu	72675	6,4
Qarabağ iqtisadi rayonu	73170	6,4
Qazax-Tovuz iqtisadi rayonu	85653	7,5
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	71092	6,2
Lənkəran-Astara iqtisadi rayonu	113259	9,9
Mərkəzi Aran iqtisadi rayonu	78185	6,8
Mil-Muğan iqtisadi rayonu	58552	5,1
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	73815	6,5
Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonu	3715	0,3
Şirvan-Salyan iqtisadi rayonu	62817	5,5

Sahibkarlıqla məşğul olmaq niyyətində olan fərdi sahibkarların əsas hissəsi Bakıda (27,9%), Lənkəran-Astara

(9,9%), Qazax-Tovuz (7,5%) və Mərkəzi Aran (6,8%) iqtisadi rayonlarında qeydiyyata alınmışdır.

Cədvəl 70

İqtisadi fəaliyyət növləri üzrə fərdi sahibkarların cins üzrə bölgüsü

Fəaliyyət növləri	Kişilər		Qadınlar	
	sayı	%	sayı	%
CƏMİ	**898487**	**100,0**	**244024**	**100,0**
o cümlədən: Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	291944	32,5	92076	37,7
Mədənçıxarma sənayesi	1024	0,1	58	0,0
Emal sənayesi	20131	2,3	4288	1,8
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	76	0,0	6	0,0
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	824	0,1	66	0,0
Tikinti	22182	2,5	846	0,4
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	189029	21,1	49958	20,5
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	124041	13,8	2638	1,1
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	37876	4,2	6879	2,8
İnformasiya və rabitə	9146	1,0	2368	1,0
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	2928	0,3	1012	0,4
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	10969	1,2	4405	1,8
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	17261	1,9	8870	3,6
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	14677	1,6	7925	3,2
Təhsil	4159	0,5	7587	3,1
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	4698	0,5	2617	1,1
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	12376	1,4	1879	0,8
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	79215	8,8	36099	14,8
Ev təsərrüfatlarının fəaliyyəti; fərdi istehlak üçün ev təsərrüfatlarının istehsal etdiyi mal və xidmətlərə dair fəaliyyət	55931	6,2	14447	5,9

Fərdi sahibkarların 78,6 faizini kişilər, 21,4 faizini isə qadınlar təşkil etmişdir.

Qadınlar "Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi" fəaliyyət növündə mövcud sahibkarların ümumi sayının 31,3 faizini, "Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq" fəaliyyət sahəsində 24,0 faizini, "Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri" fəaliyyət sahəsində isə 20,9 faizini təşkil edir.

Cədvəl 71

İqtisadi rayonlar üzrə fərdi sahibkarların cins üzrə bölgüsü

İqtisadi rayonlar	Kişilər		Qadınlar	
	sayı	%	sayı	%
CƏMİ	**898487**	**100,0**	**244024**	**100,0**
Bakı şəhəri	244139	27,2	74418	30,5
Naxçıvan Muxtar Respublikası	25774	2,9	7701	3,2
Abşeron-Xızı iqtisadi rayonu	48608	5,4	12467	5,1
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	30518	3,4	5953	2,4
Gəncə-Daşkəsən iqtisadi rayonu	54294	6,0	18381	7,5
Qarabağ iqtisadi rayonu	60666	6,7	12504	5,1
Qazax-Tovuz iqtisadi rayonu	64401	7,2	21252	8,7
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	56451	6,3	14641	6,0
Lənkəran-Astara iqtisadi rayonu	88696	9,9	24563	10,1
Mərkəzi Aran iqtisadi rayonu	62811	7,0	15374	6,3
Mil-Muğan iqtisadi rayonu	49818	5,5	8734	3,6
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	58474	6,5	15341	6,3
Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonu	3002	0,3	713	0,3
Şirvan-Salyan iqtisadi rayonu	50835	5,7	11982	4,9

Sahibkar qadınların 30,5 faizi Bakıda, 10,1 faizi Lənkəran-Astara, 8,7 faizi Qazax-Tovuz, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda qeydiyyatdan keçmişdir.

Fərdi sahibkarların cins tərkibinin regionlar üzrə say bölgüsündən aydın olur ki, Gəncə-Daşkəsən (25,3%), Qazax-Tovuz (24,8%), Bakı (23,4%), Naxçıvan Muxtar Respublikası (23,0%) və Lənkəran-Astara (21,7%) iqtisadi rayonlarında qadın sahibkarların payı ölkə üzrə orta göstəricidən yuxarıdır.

Əhalinin gəlirləri

İlkin məlumatlara görə, 2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında ölkə əhalisinin nominal gəlirləri 42251,7 milyon manat və ya hər nəfərə orta hesabla 4219,3 manat təşkil etmişdir.

Bütün icbari və könüllü ödənişlər edildikdən sonra əhalinin sərəncamında 37906,0 milyon manatlıq vəsait qalmışdır.

Cədvəl 72

Əhalinin gəlirlərinin əsas göstəriciləri

	2021-ci il yanvar-sentyabr aylarında	2020-ci il yanvar-sentyabr aylarında*)	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Əhalinin nominal gəlirləri, mlyn.manat	42251,7	41438,6	102,0
hər nəfərə, manat	4219,3	4155,6	101,5
Sərəncamda qalan gəlirlər, mlyn.manat	37906,0	37453,4	101,2
hər nəfərə, manat	3785,3	3756,0	100,8

*) 2020-ci ilin aylıq göstəriciləri dövr üzrə yekun məlumatlar əsasında dəqiqləşdirilmişdir.

Əməkhaqqı

2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında ölkə iqtisadiyyatında muzdla çalışan işçilərin orta aylıq nominal əməkhaqqı 2020-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən 2,2 faiz artaraq 725,6 manat təşkil etmişdir. Əməkhaqqı neft-qaz sektorunda 3192,0 manat, qeyri neft-qaz sektorunda 675,5 manat təşkil etmişdir. Dövlət müəssisələrində çalışan işçilərin əməkhaqları 642,5 manat, özəl müəssisələrdə isə 825,1 manat olmuşdur.

Cədvəl 73

2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında iqtisadi fəaliyyət və mülkiyyət növləri üzrə orta aylıq nominal əməkhaqqı
(manat)

İqtisadi fəaliyyət növləri	Cəmi	o cümlədən	
		dövlət	qeyri-dövlət
Ölkə üzrə – cəmi	**725,6**	**642,5**	**825,1**
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	442,1	398,4	474,7
Mədənçıxarma sənayesi	3 135,7	1 676,8	4 009,3
Emal sənayesi	681,2	843,9	653,5
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	767,6	766,2	841,4
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	551,2	514,8	940,4
Tikinti	874,2	708,0	927,3
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	530,7	519,2	530,8
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	931,8	876,0	1 021,7
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	577,6	1 190,7	554,3
İnformasiya və rabitə	1 163,2	905,2	1 447,0
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	2 028,2	1 957,1	2 046,9
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	674,9	672,1	676,5
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	1 182,8	710,3	1 837,7
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	429,3	386,2	579,9
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	972,0	1 005,8	330,0
Təhsil	526,3	517,6	799,6
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	534,2	536,8	520,3
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	535,3	474,0	1 299,1
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	721,2	1 126,7	673,6

Mədənçıxarma sənayesində, maliyyə və sığorta fəaliyyəti, peşə, elmi və texniki fəaliyyət, informasiya və rabitə, eləcə də nəqliyyat və anbar təsərrüfatı sahələrində orta aylıq nominal əməkhaqqı ölkə üzrə orta göstəricidən yüksək olmuşdur.

Əhalinin əmanətləri və manatın məzənnəsi

Mərkəzi Bankın məlumatına görə 2021-ci il sentyabr ayının 1-nə əhalinin banklardakı əmanətlərinin milli valyuta ekvivalentində məbləği sentyabr ayı ərzində 46,8 milyon manat azalaraq 8559,1 milyon manat təşkil etmişdir. Əmanətlərin 55,3 faizi milli, 44,7 faizi isə xarici valyutada qoyulmuşdur.

Cədvəl 74

Əhalinin əmanətləri

	2021-ci il sentyabrın 1-i vəziyyətinə, milyon manat	Əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən, faizlə
Əhalinin əmanətləri – cəmi	8559,1	108,7
o cümlədən: milli valyutada	4731,0	132,2
xarici valyutada	3828,1	89,1

Qrafik 31

Əhalinin əmanətləri, milyon manat

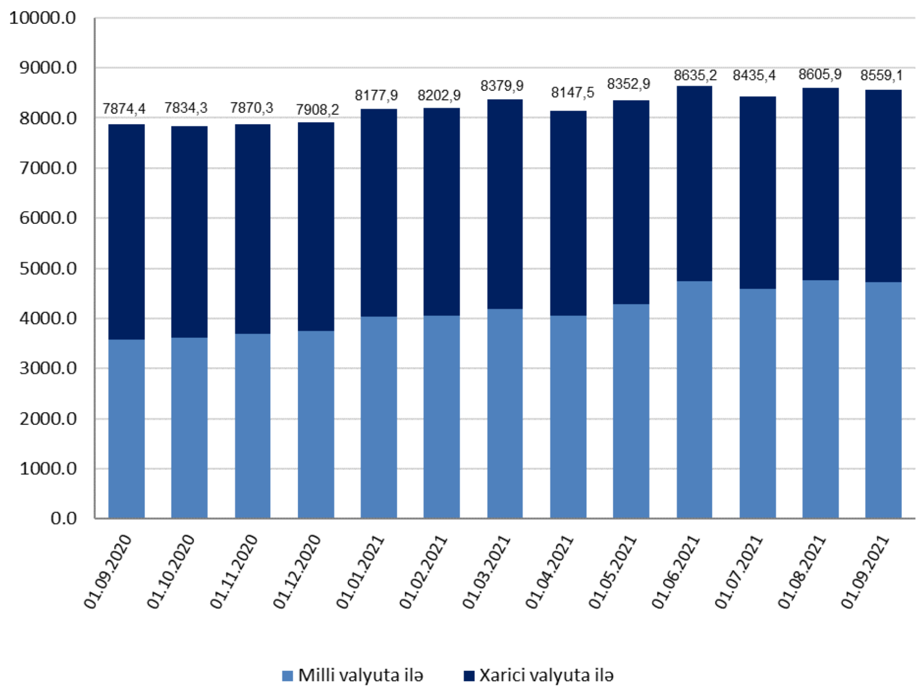

Sentyabr ayında milli valyutanın 1 ABŞ dollarına nisbətdə orta məzənnəsi 1,70 (ilin əvvəlindən 1,70) manata, 1 Avroya 2,00 (2,04) manata, 100 Türk lirəsinə 19,93 (21,13) manata, 100 Rus rubluna 2,33 (2,30) manata bərabər olmuşdur.

Demoqrafik vəziyyət

İlin əvvəlindən ölkə əhalisinin sayı 25948 nəfər və ya 0,3 faiz artaraq 2021-ci il sentyabr ayının 1-i vəziyyətinə 10145081 nəfərə çatmışdır. Əhalinin 53,0 faizini şəhər, 47,0 faizini kənd sakinləri, 49,9 faizini kişilər, 50,1 faizini isə qadınlar təşkil edir.

Cədvəl 75

Əhalinin təbii hərəkətinin əsas göstəriciləri

	Yanvar – avqust ayları üzrə					
	Nəfər			Əhalinin hər 1000 nəfərinə[1)]		
	2021	2020	artım (+) azalma (-)	2021	2020	2021-ci il 2020-ci ilə nisbətən, faizlə
Təbii artım	24544	40308	-15764	3,7	6,0	61,7
doğulanlar	73177	82783	-9606	11,0	12,4	88,7
ölənlər	48633	42475	+6158	7,3	6,4	114,1
Nikahlar	36063	23415	+12648	5,4	3,5	154,3
Boşanmalar	11313	9644	+1669	1,7	1,4	121,4

[1)] Əmsallar il üçün hesablanmışdır

Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələri tərəfindən cari ilin yanvar-avqust ayları ərzində 73177 doğulan körpə qeydə alınmış və əhalinin hər 1000 nəfərinə bu göstərici 11,0 təşkil etmişdir. Doğulan uşaqlar arasında oğlanların xüsusi çəkisi 53,4 faiz, qızların xüsusi çəkisi isə 46,6 faiz olmuşdur. Körpələrdən 1862-si əkiz, 51-i üçəm, 4-ü isə dördəm doğulmuşdur.

Qrafik 32

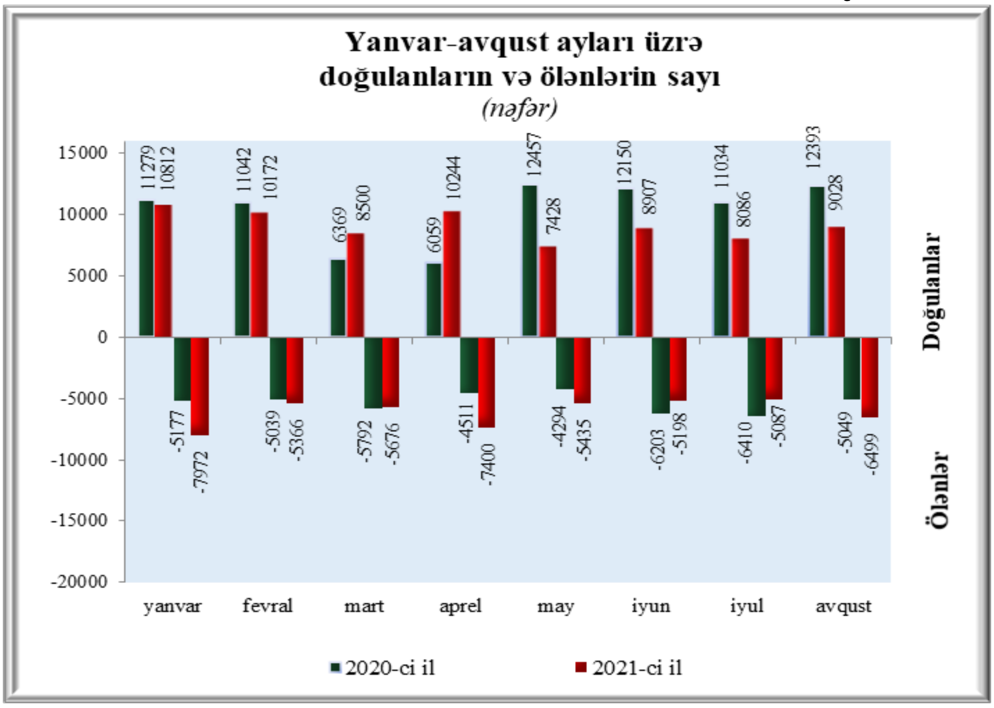

Cari ilin 8 ayı ərzində ölkədə 48633 ölüm halı qeydə alınmış və əhalinin hər 1000 nəfərinə ölüm səviyyəsi 7,3 təşkil etmişdir.

2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında qeydiyyat şöbələri tərəfindən 36063 nikaha daxilolma və 11313 boşanma halları qeydə alınmış və əhalinin hər 1000 nəfərinə 2020-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə nikahların sayı 3,5-dən 5,4-ə, boşanmaların sayı isə 1,4-dən 1,7-yə qədər artmışdır.

Azərbaycan Respublikası
Dövlət Statistika Komitəsinin
sədri **Tahir Budaqov**

ƏLAVƏLƏR

Cədvəl 76

Əsas iqtisadi göstəricilərin dinamikası

	Sənaye məhsulu	Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi	İstehlak qiymətləri indeksi	Pərakəndə ticarət dövriyyəsi (bütün kanallar üzrə)

2020-ci il
2019-cu ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə

yanvar	102,1	110,0	102,7	103,2
yanvar-fevral	100,9	101,6	102,8	103,1
yanvar-mart	100,8	86,8	103,0	101,2
yanvar-aprel	103,0	73,3	103,0	98,1
yanvar-may	100,4	68,7	102,9	98,3
yanvar-iyun	98,5	69,6	103,0	98,1
yanvar-iyul	97,3	70,9	102,9	97,9
yanvar-avqust	96,9	72,9	102,9	98,2
yanvar-sentyabr	95,5	73,5	102,9	98,4

2021-ci il
2020-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə

yanvar	96,6	93,4	103,3	98,6
yanvar-fevral	96,0	103,0	103,7	98,7
yanvar-mart	96,4	121,8	103,9	98,9
yanvar-aprel	96,2	142,2	104,0	100,1
yanvar-may	97,8	152,1	104,2	100,3
yanvar-iyun	99,7	153,7	104,3	101,7
yanvar-iyul	101,1	154,1	104,5	102,6
yanvar-avqust	102,6	152,7	104,8	102,7
yanvar-sentyabr	104,5	153,5	105,2	102,8

`

Cədvəl 77

2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında tikintinin əsas göstəriciləri

(bütün maliyyə mənbələri hesabına)

	2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə
İstifadəyə verilmişdir:		
Yaşayış evləri, ümumi sahə, min kvadrat metr	1529,8	33,4
Xəstəxanalar, çarpayı	440,0	95,7
Ambulatoriya-poliklinika müəssisələri, bir növbədə gəlişlərin sayı	47,0	104,4
Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər, milyon manat	9560,2	91,3
ondan		
məhsul istehsalı sahələrinə	6407,2	91,8
xidmət sahələrinə	2425,8	95,7
yaşayış evlərinin tikintisinə	727,2	75,8
Ümumi vəsaitdən tikinti-quraşdırma işlərində istifadə edilmişdir	6388,8	96,3

Cədvəl 78

Əsas növ kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı, ton
(yanvar-sentyabr ayları)

	2021-ci il	2020-ci il	2021-ci ilin yanvar-sentyabrı 2020-ci ilin yanvar-sentyabrına nisbətən	
			%	+, -
Dənlilər və dənli paxlalı bitkilər – cəmi	**3 246 780**	**3 069 618**	**105,8**	**177 162**
ondan: buğda	1 885 405	1 867 267	101,0	18 138
qarğıdalı dən üçün	176 363	148 110	119,1	28 253
Pambıq	**45 145**	**36 108**	**125,0**	**9 037**
Günəbaxan dən üçün	**24 411**	**24 385**	**100,1**	**26**
Şəkər çuğunduru (emal üçün)	**117 048**	**89 822**	**130,3**	**27 226**
Tütün	**4 788**	**4 717**	**101,5**	**71**
Kartof	**984 822**	**950 456**	**103,6**	**34 366**
Tərəvəz	**1 639 199**	**1 536 000**	**106,7**	**103 199**
Bostan məhsulları	**458 237**	**446 144**	**102,7**	**12 093**
Meyvə və giləmeyvə	**740 135**	**677 333**	**109,3**	**62 802**
Üzüm	**181 026**	**168 547**	**107,4**	**12 479**
Yaşıl çay yarpağı	**1 013,3**	**798,1**	**127,0**	**215,2**

Cədvəl 79

Əsas heyvandarlıq məhsullarının dinamikası

	2021-ci il	2020-ci il	2021-ci il 2020-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Ət istehsalı (diri çəkidə), ton			
Yanvar	43 126	41 870	103,0
Yanvar-fevral	85 364	82 877	103,0
Yanvar-mart	130 401	126 603	103,0
Yanvar-aprel	176 330	171 195	103,0
Yanvar-may	213 704	207 479	103,0
Yanvar-iyun	268 521	260 447	103,1
Yanvar-iyul	307 898	298 351	103,2
Yanvar-avqust	353 895	342 921	103,2
Yanvar-sentyabr	399 632	387 091	103,2
Süd istehsalı, ton			
Yanvar	157 034	154 764	101,5
Yanvar-fevral	314 228	309 725	101,5
Yanvar-mart	484 033	475 581	101,8
Yanvar-aprel	672 347	659 899	101,9
Yanvar-may	874 698	859 425	101,8
Yanvar-iyun	1 075 277	1 056 671	101,8
Yanvar-iyul	1 262 982	1 242 016	101,7
Yanvar-avqust	1 433 848	1 411 904	101,6
Yanvar-sentyabr	1 627 308	1 602 082	101,6
Yumurta istehsalı, min ədəd			
Yanvar	152 907	160 348	95,4
Yanvar-fevral	301 655	315 704	95,5
Yanvar-mart	463 684	485 270	95,6
Yanvar-aprel	624 713	653 237	95,6
Yanvar-may	800 837	836 323	95,8
Yanvar-iyun	951 316	991 470	96,0
Yanvar-iyul	1 120 745	1 169 556	95,8
Yanvar-avqust	1 269 433	1 324 156	95,9
Yanvar-sentyabr	1 412 202	1 467 919	96,2
Yun istehsalı, ton			
Yanvar-mart	-	-	-
Yanvar-aprel	2282	2 279	100,1
Yanvar-may	12 225	12 207	100,1
Yanvar-iyun	14 647	14 632	100,1
Yanvar-iyul	15 046	15 027	100,1
Yanvar-avqust	15 475	15 465	100,1
Yanvar-sentyabr	15 909	15 891	100,1

Cədvəl 80

Mal-qaranın sayı
(ayın 1-i vəziyyətinə, min başla)

	İribuynuzlu mal-qara	**o cümlədən inək və camışlar**	**Qoyun və keçilər**
2016			
Yanvar	2 708,3	1 303,0	8 677,1
Aprel	2 719,6	1 302,6	8 828,0
İyul	2 724,9	1 303,6	8 823,2
Oktyabr	2 720,8	1 303,8	8 740,7
2017			
Yanvar	2 698,5	1 299,0	8 614,8
Aprel	2 706,8	1 300,8	8 785,5
İyul	2 707,7	1 299,9	8 767,1
Oktyabr	2 702,6	1 298,7	8 667,3
2018			
Yanvar	2 673,0	1 285,8	8 454,3
Aprel	2 684,1	1 290,0	8 659,2
İyul	2 691,3	1 290,7	8 649,0
Oktyabr	2 686,5	1 291,0	8 549,4
2019			
Yanvar	2 658,8	1 279,1	8 304,1
Aprel	2 672,7	1 284,8	8 563,7
İyul	2 674,0	1 284,9	8 542,7
Oktyabr	2 669,4	1 284,0	8 451,9
2020			
Yanvar	2 646,6	1 278,2	8 189,2
Aprel	2 658,3	1 284,9	8 386,0
İyul	2 666,8	1 286,2	8 395,7
Oktyabr	2 665,0	1 286,7	8 308,6
2021			
Yanvar	2 650,7	1 280,5	8 089,7
Aprel	2 660,8	1 286,9	8 279,2
İyul	2 663,7	1 287,6	8 267,3
Oktyabr	2 666,6	1 289,2	8 197,3

Cədvəl 81

Nəqliyyat sektorunda yük daşınması, min ton

	2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında	2020-ci ilin müvafiq dövründə	2020-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	**140 309,4**	**140 566,4**	**99,8**
o cümlədən: Dəmir yolu	10 960,5	10 813,4	101,4
Dəniz	4 075,5	4 378,0	93,1
Hava	355,3	315,7	112,5
Boru kəməri	44 474,0	42 068,6	105,7
neft kəməri	26 170,6	26 577,3	98,5
qaz kəməri	18 303,4	15 491,3	118,2
Avtomobil	80 444,1	82 990,7	96,9

Cədvəl 82

Nəqliyyat sektorunda yük dövriyyəsi, milyon ton-km

	2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında	2020-ci ilin müvafiq dövründə	2020-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	**57 726,3**	**57 581,3**	**100,3**
o cümlədən: Dəmir yolu	3 946,7	3 562,0	110,8
Dəniz	2 301,5	2 400,5	95,9
Hava	1 784,4	1 584,8	112,6
Boru kəməri	42 709,9	43 445,9	98,3
neft kəməri	35 254,0	37 896,0	93,0
qaz kəməri	7 455,9	5 549,9	134,3
Avtomobil	6 983,8	6 588,1	106,0

Cədvəl 83

Nəqliyyat sektorunda sərnişin daşınması, min sərnişin

	2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında	2020-ci ilin müvafiq dövründə	2020-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	**838 905,2**	**931 739,1**	**90,0**
o cümlədən: Dəmir yolu	1 763,3	1 669,7	105,6
Dəniz	12,5	17,1	73,1
Hava	795,3	522,4	152,2
Metro	38 947,6	69 609,0	56,0
Avtomobil	797 386,5	859 920,9	92,7
avtobus	729 912,4	827 907,6	88,2
taksi	67 474,1	32 013,3	210,8

Cədvəl 84

Nəqliyyat sektorunda sərnişin dövriyyəsi, milyon sərnişin-km

	2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında	2020-ci ilin müvafiq dövründə	2020-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	**14 280,6**	**15 090,8**	**94,6**
o cümlədən: Dəmir yolu	70,5	151,7	46,5
Dəniz	6,1	7,9	77,2
Hava	1 563,6	890,0	175,7
Metro	429,7	768,1	56,0
Avtomobil	12 210,7	13 273,1	92,0
avtobus	10 860,5	12 527,7	86,7
taksi	1 350,2	745,4	181,1

Cədvəl 85

Pərakəndə ticarət dövriyyəsi

	2020		2021	
	milyon manatla	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	milyon manatla	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Yanvar	3075,6	103,2	3154,8	98,6
Fevral	2783,1	103,1	2873,1	98,8
Mart	3383,6	98,0	3496,9	99,1
I rüb	**9242,3**	**101,2**	**9524,8**	**98,9**
Aprel	2273,8	87,0	2498,2	105,5
May	3051,1	99,0	3217,6	100,6
İyun	3678,5	97,5	4142,5	107,3
II rüb	**9003,4**	**94,7**	**9858,3**	**104,5**
Yanvar-iyun	**18245,7**	**98,1**	**19383,1**	**101,7**
İyul	3117,2	96,5	3548,0	107,7
Avqust	3201,4	101,0	3528,9	103,5
Sentyabr	3490,6	99,7	3890,1	103,0
III rüb	**9809,2**	**98,7**	**10967,0**	**104,4**
Yanvar-sentyabr	**28054,9**	**98,4**	**30350,1**	**102,8**
Oktyabr	3608,3	98,8		
Noyabr	3383,1	100,0		
Dekabr	5120,2	100,0		
IV rüb	**12111,6**	**99,3**		
İllik	**40166,5**	**98,7**		

Cədvəl 86

Mal qrupları üzrə pərakəndə ticarət dövriyyəsi və indeksləri

	Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları		Qeyri-ərzaq malları	
	milyon manatla	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	milyon manatla	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2020				
Yanvar	1564,3	102,7	1511,3	103,6
Fevral	1430,4	102,7	1352,7	103,6
Mart	1846,3	103,0	1537,3	92,8
I rüb	**4841,0**	**102,9**	**4401,3**	**99,5**
Aprel	1328,7	101,7	945,1	72,8
May	1658,0	105,8	1393,1	92,3
İyun	1902,0	102,8	1776,5	92,5
II rüb	**4888,7**	**103,4**	**4114,7**	**87,0**
Yanvar-iyun	**9729,7**	**103,1**	**8516,0**	**93,1**
İyul	1769,3	103,1	1347,9	89,4
Avqust	1788,7	104,5	1412,7	97,1
Sentyabr	1833,7	101,7	1656,9	97,7
III rüb	**5391,7**	**103,0**	**4417,5**	**94,8**
Yanvar – sentyabr	**15121,4**	**103,1**	**12933,5**	**93,7**
Oktyabr	1913,1	102,1	1695,2	95,5
Noyabr	1817,3	104,5	1565,8	95,4
Dekabr	2833,0	106,2	2287,2	93,4
IV rüb	**6563,4**	**104,5**	**5548,2**	**94,5**
Yanvar-dekabr	**21684,8**	**103,4**	**18481,7**	**93,9**
2021				
Yanvar	1665,0	101,8	1489,8	95,2
Fevral	1540,0	102,3	1333,1	95,0
Mart	1972,6	101,9	1524,3	95,6
I rüb	**5177,6**	**102,1**	**4347,2**	**95,3**
Aprel	1426,2	102,8	1072,0	109,2
May	1777,4	101,9	1440,2	99,0
İyun	2055,6	102,6	2086,9	112,3
II rüb	**5259,2**	**102,5**	**4599,1**	**107,2**
Yanvar-iyun	**10436,8**	**102,3**	**8946,3**	**101,1**
İyul	1942,6	103,2	1605,4	113,7
Avqust	1967,5	102,0	1561,4	105,3
Sentyabr	2059,4	101,7	1830,7	104,3
III rüb	**5969,5**	**102,3**	**4997,5**	**107,5**
Yanvar – sentyabr	**16406,3**	**102,4**	**13943,8**	**103,3**

Cədvəl 87

İctimai iaşə dövriyyəsinin dinamikası

	2020-ci il		2021-ci il	
	min manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	min manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Yanvar	112 039,5	108,3	35 474,2	31,4
Fevral	110 923,8	109,5	42 577,1	37,8
Mart	56 376,5	48,6	59 948,9	104,6
I rüb	**279 339,8**	**87,1**	**138 000,2**	**48,8**
Aprel	24 858,8	25,1	67 167,7	265,4
May	38 197,8	31,3	76 002,8	193,6
İyun	34 744,0	23,0	85 659,7	239,4
II rüb	**97 800,6**	**26,2**	**228 830,2**	**228,1**
Yanvar-iyun	**377 140,4**	**54,4**	**366 830,4**	**95,5**
İyul	38 119,1	26,9	92 128,4	233,3
Avqust	48 334,1	33,9	88 939,0	177,1
Sentyabr	65 395,5	48,7	83 166,5	118,9
III rüb	**151 848,7**	**36,7**	**264 233,9**	**165,9**
Yanvar-sentyabr	**528 989,1**	**47,6**	**631 064,3**	**115,9**
Oktyabr	76 012,4	49,7		
Noyabr	77 808,1	48,0		
Dekabr	76 801,8	31,3		
IV rüb	**230 622,3**	**41,1**		
İllik	**759 611,4**	**45,4**		

Cədvəl 88

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər (aylar üzrə)

	2020-ci il		**2021-ci il**	
	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Yanvar	817,6	104,8	620,3	74,9
Fevral	596,3	105,2	593,2	96,3
Mart	592,2	76,5	611,0	99,8
I rüb	**2 006,1**	**94,5**	**1 824,5**	**88,6**
Aprel	422,4	74,2	576,8	130,9
May	430,3	64,5	547,7	121,5
İyun	481,1	62,1	586,1	117,1
II rüb	**1 333,8**	**66,3**	**1 710,6**	**122,9**
Yanvar-iyun	**3 339,9**	**80,8**	**3 535,1**	**102,3**
İyul	503,6	62,1	626,0	117,0
Avqust	526,3	65,0	616,6	110,1
Sentyabr	567,2	63,8	625,0	102,1
III rüb	**1 597,1**	**63,6**	**1 867,6**	**109,4**
Yanvar-sentyabr	**4 937,0**	**74,3**	**5 402,7**	**104,6**
Oktyabr	632,2	72,6		
Noyabr	658,0	74,5		
Dekabr	771,2	58,9		
IV rüb	**2 061,4**	**67,3**		
İllik	**6 998,4**	**72,1**		

Cədvəl 89

Dövlət büdcəsinin aylıq və rüblük icrası

	Dövlət büdcəsinin gəlirləri*		Dövlət büdcəsinin xərcləri	
	icra, milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	icra, milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2020-ci il				
Yanvar	1840,0	87,2	1403,2	109,9
Fevral	1792,2	124,5	1927,0	113,8
Mart	4200,2	220,3	1924,4	92,1
I rüb	**7832,4**	**143,5**	**5254,6**	**103,9**
Aprel	1763,2	85,4	2013,0	93,1
May	984,7	64,5	2124,7	96,3
İyun	1495,6	103,3	2338,5	153,3
II rüb	**4243,5**	**84,2**	**6476,2**	**109,9**
İyul	1966,5	96,9	2411,8	112,1
Avqust	1994.8	84,0	2213.3	137,5
Sentyabr	2016,9	97,8	2286,2	115,6
III rüb	**5978,2**	**92,4**	**6911,3**	**120,4**
Oktyabr	3243,1	134,9	2079,9	117,8
Noyabr	2066,8	109,2	1440,7	83,8
Dekabr	2711,4	86,4	4253,6	100,1
IV rüb	**8021,3**	**107,9**	**7774,2**	**100,5**
2021-ci il				
Yanvar	2320,9	126,1	1231,9	87,8
Fevral	1709,0	95,4	2237,9	116,1
Mart	1707,1	40,6	2054,0	106,7
I rüb	**5737,0**	**73,2**	**5523,8**	**105,1**
Aprel	2498,4	141,7	2004,2	99,6
May	1505,5	152,9	1838,2	86,5
İyun	2020,3	135,1	2224,3	95,1
II rüb	**6024,2**	**142,0**	**6066,7**	**93,7**
İyul	2314,9	117,7	2091,0	86,7
Avqust	1898,2	95,2	1945,3	87,9

*-Dövlət borcu və zəmanəti üzrə öhdəliklərin Təminat Fondunun daxilolmaları nəzərə alınmaqla ilkin məlumatlar əsasında

Cədvəl 90

2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında Azərbaycanın tərəfdaş ölkələrlə xarici ticarət göstəriciləri*

min ABŞ dolları

Ölkələrin adı	Dövriyyə	İdxal	İxrac
Cəmi	**20284862,1**	**7349523,5**	**12935338,6**
o cümlədən:			
İtaliya	5179873,0	293976,7	4885896,3
Türkiyə	2884976,6	1128369,5	1756607,1
Rusiya Federasiyası	1780282,8	1235231,5	545051,3
Çin	1136343,9	1006173,9	130170,0
Almaniya	659807,8	433531,5	226276,3
Ukrayna	605721,2	293297,7	312423,5
Hindistan	588945,4	99407,7	489537,7
İspaniya	563661,2	49061,2	514600,0
Xorvatiya	549243,8	1387,8	547856,0
Gürcüstan	532423,8	62870,6	469553,2
İsrail	484204,5	22295,7	461908,8
Birləşmiş Krallıq	480395,9	195099,9	285296,0
Amerika Birləşmiş Ştatları	347500,7	299488,6	48012,1
Tunis	347463,7	1794,1	345669,6
Portuqaliya	315050,8	7134,0	307916,8
İsveçrə	265150,7	61900,8	203249,9
İran İslam Respublikası	256010,7	236775,1	19235,6
Belarus	209398,0	79437,6	129960,4
Fransa	178259,3	131222,5	47036,8
Yaponiya	178176,3	167942,8	10233,5
Tailand	171242,4	37100,4	134142,0
Rumıniya	165805,3	65883,4	99921,9
Kanada	149027,0	7232,8	141794,2
Vyetnam	148636,3	75640,8	72995,5
Koreya Respublikası	141831,7	141812,1	19,6
Digər ölkələr	1965429,3	1215454,8	749974,5

*Gömrük məlumatı

Cədvəl 91

Azərbaycanın xarici ticarət saldosu

milyon ABŞ dolları

Dövr	2021-ci il			2020-ci il		
	Xarici ticarət saldosu	o cümlədən: MDB üzvü dövlətləri	o cümlədən: digər ölkələr	Xarici ticarət saldosu	o cümlədən: MDB üzvü dövlətləri	o cümlədən: digər ölkələr
Yanvar	833,7	3,4	830,3	1409,2	-51,4	1460,6
Fevral	340,7	-86,3	427,0	52,1	-157,1	209,2
Mart	431,6	-168,2	599,8	107,0	-187,0	294,0
I rüb	**1606,0**	**-251,1**	**1857,1**	**1568,3**	**-395,5**	**1963,8**
Aprel	1227,6	-110,7	1338,3	1354,7	-59,4	1414,1
May	199,6	-52,8	252,4	-116,9	-72,8	-44,1
İyun	387,1	-74,2	461,3	-108,8	-63,9	-44,9
II rüb	**1814,3**	**-237,7**	**2052,0**	**1129,0**	**-196,1**	**1325,1**
I y/illik	**3420,3**	**-488,8**	**3909,1**	**2697,3**	**-591,6**	**3288,9**
İyul	1675,0	-114,9	1789,9	533,8	-128,3	662,1
Avqust	490,5	-62,1	552,6	-41,8	-145,8	104,0
Sentyabr				-433,7	-164,3	-269,4
III rüb				**58,3**	**-438,4**	**496,7**
9 aylıq				**2755,6**	**-1030,0**	**3785,6**
Oktyabr				710,8	-148,7	859,5
Noyabr				-75,4	-122,2	46,8
Dekabr				-381,1	-194,7	-186,4
IV rüb				**254,3**	**-465,6**	**719,9**
İllik				**3009,9**	**-1495,6**	**4505,5**

Cədvəl 92

2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında ixrac olunan mühüm növ məhsullar

Malların adı	2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında		2020-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən, faizlə	
	miqdarı	məbləği (min dollar)	miqdarı	məbləği
Təzə tərəvəz, min ton	142,5	142489,1	79,3	79,3
Təzə meyvə, min ton	146,3	175835,2	136,9	110,2
Kartof, ton	91813,9	39851,4	112,9	118,1
Çay, ton	731,1	5528,6	81,0	88,9
Bitki yağları, ton	8335,5	10599,9	94,2	144,0
Marqarin, qida üçün yararlı digər qarışıqlar, ton	1673,3	2256,5	70,3	87,7
Şəkər, ton	47906,6	25043,2	1,8 d.	2,2 d.
Meyvə və tərəvəz konservləri, ton	5201,0	5603,9	118,3	109,2
Meyvə və tərəvəz şirələri, ton	8572,9	10390,2	117,2	102,0
Təbii üzüm şərabları və üzüm suslosu, min dkl	147,8	2370,4	97,1	96,5
Tütün, ton	1929,1	4908,6	65,9	69,2
Bentonit gili, min ton	108,3	6331,5	93,7	97,3
Xam neft, min ton	18771,2	8498811,2	90,5	125,1
Xam neft, min ton (ARDNŞ və ABƏŞ-in məlumatlarına əsasən)	18769,4	8752128,4	97,8	154,8
Reaktiv mühərriklər üçün və digər məqsədlər üçün kerosin, ton	28482,8	14199,8	33,6	31,4
Ağır destilyatlar və ya digər məqsədlər üçün qazoyllar, min ton	837,0	393164,2	142,0	2,7 d.
Maye qaz, ton	48104,4	12956,7	2,0 d.	4,2 d.
Təbii qaz, mlyn. kub metr	13241,8	2350391,8	147,2	138,0
Təbii qaz, mlyn. kub metr (ARDNŞ və ABƏŞ-in məlumatlarına əsasən)	11932,2	1912349,7	134,2	98,6
Neft koksu, min ton	195,6	15120,9	2,1 d.	2,5 d.
Polietilen, ton	90602,4	104917,0	101,0	1,8 d.
Pambıq lifi, ton	92243,8	143801,6	1,6 d.	1,9 d.
Pambıq ipliyi, ton	12248,6	35087,6	2,2 d.	3,1 d.
Qara metallardan borular, ton	14463,0	11545,0	107,6	118,8
Qara metallardan yarımfabrikatlar, ton	46440,0	24898,2	9,1 d.	14,5 d.
Emal olunmamış alüminium, ton	15113,9	33499,1	59,3	80,7

Cədvəl 93

2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında idxal olunan mühüm növ məhsullar

Malların adı	2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında		2020-ci ilin yanvar-avqust aylarına nisbətən, faizlə	
	Miqdarı	məbləği (min dollar)	miqdarı	məbləği
İribuynuzlu heyvan əti, ton	3847,2	14738,5	56,6	57,6
Quş əti və onun əlavə məhsulları, ton	18817,0	24265,6	85,9	95,6
Kərə yağı, digər süd yağları və pastaları, ton	9942,2	50111,7	85,0	86,5
Kartof, min ton	106,0	26501,5	113,5	104,3
Təzə tərəvəz, ton	29999,1	15331,8	141,3	129,7
Təzə meyvə, ton	85025,7	80023,0	97,9	99,8
Çay, ton	9802,5	41925,2	106,0	111,5
Buğda, min ton	481,0	122245,9	69,7	82,9
Bitki yağları, ton	86772,7	117863,0	96,7	149,8
Xam şəkər və şəkər, min ton	235,0	109604,5	105,7	145,0
Siqaretlər, mlyn. ədəd	586,6	13015,7	82,5	90,5
Sement və sement klinkerləri, ton	14743,5	2467,3	81,1	77,4
Dərman vasitələri, ton	14570,7	284116,9	100,8	133,4
Mineral gübrələr, min ton	107,4	33901,5	45,7	50,8
Polietilen, ton	16215,8	21195,8	66,5	82,3
Rezin şinlər, min ədəd	1462,5	51706,3	140,4	117,7
Polad prokatı, min ton	126,6	127841,0	60,3	81,8
Qara metallardan çubuqlar, ton	42118,7	30150,3	29,5	39,4
Qara metallardan künclüklər, ton	17306,0	18585,5	69,5	97,0
Qara metallardan borular, ton	74277,9	130379,3	68,9	73,1
Məişət kondisionerləri, min ədəd	131,3	33679,5	101,3	107,4
Məişət soyuducuları, ədəd	27539	8773,4	127,4	1,6 d.
Paltaryuyan maşınlar, min ədəd	145,4	31254,0	139,1	1,6 d.
Hesablama maşınları, blok və qurğuları, min ədəd	480,6	81478,3	119,7	98,2
Minik avtomobilləri, ədəd	52488	490097,9	1,7 d.	140,7
Avtobuslar, ədəd	123	16890,5	113,9	1,8 d.
Yük avtomobilləri, ədəd	3675	55825,7	1,9 d.	2,0 d.
Oturacaq, ofis, mətbəx, yataq və digər mebellər, min ədəd	500,4	40955,9	135,8	132,0

Cədvəl 94

2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında MDB ölkələri üzrə əsas sosial-iqtisadi göstəricilər
(ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən faizlə, milli statistika xidmətlərinin məlumatlarına əsasən)

	Azərbaycan	**Ermənistan**	**Belarus**	**Qazaxıs-tan**	**Qırğızıs-tan**	**Moldova**	**Rusiya**	**Tacikis-tan**	**Türk-mənistan**	**Özbəkis-tan**	**Ukrayna**
Ümumi Daxili Məhsul[1)]	103,6	104,9[1)]	103,0	102,3[1)]*	99,3	111,7[1)]	104,8[1)]	108,7[1)2)]	105,5	106,2[1)]	105,7[3)]
Sənaye məhsulunun ümumi həcmi	102,6	101,0	108,6	102,4	92,7	113,6[4)]	104,5	122,3	…	109,2	101,7
Sənaye məhsulu istehsalçılarının qiymət indeksi	152,7	109,8	111,4	127,2	115,9	107,0	122,8	103,5	…	108,5	132,4
Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər	89,9	107,3	91,9	101,0	92,5	121,8[1)]	107,3[1)]	126,6	…	105,9[1)]	104,2[1)5)]
Ümumi istifadədə olan dəmir yolu ilə yük daşınması	100,5	90,1	103,8	102,4	124,6[6)]	82,6[4)]	104,0	89,4	…	103,5[1)]	102,6
Pərakəndə əmtəə dövriyyəsi	102,7	102,4	100,5	106,1	113,4	…	108,8	114,4	…	108,9	112,9
o cümlədən satış müəssisələrinin pərakəndə əmtəə dövriyyəsi	107,0	100,9	101,3	116,4	116,6	118,2[7)]	108,9	126,8	…	107,9	113,0
İstehlak qiymətlərinin indeksi	104,8	106,4	109,0	107,6	111,7	102,4	106,0	109,2	…	111,1	108,7
Əhalinin gəlirləri (faktiki qiymətlərlə)	101,2[8)]	…	112,7[4)]	…	…	…	108,3[1)]*	…	…	…	…
Əhalinin mal alınması və xidmətlərə xərcləri (faktiki qiymətlərlə)	108,1[8)]	…	…	…	…	…	118,3[1)]*	…	…	…	…
Sərəncamda qalan real gəlirlər	95,8[8)]	…	103,1[4)]	…	…	…	101,7[1)]*	…	…	…	…
İqtisadiyyatda işləyənlərin orta aylıq əməkhaqqı	101,8[4)]	106,0	114,7	119,2*	108,6[4)]	113,2[1)]	109,3[4)]	113,7[4)]	…	115,9[1)]	121,8
İşçi qüvvəsinin müayinəsi əsasında işsizlərin ümumi sayı	…	…	99,3[1)]	99,3*	…	…	69,8[9)]	…	…	…	…
Məşğulluq xidməti orqanlarından rəsmi qeydiyyatdan keçmiş işsizlərin sayı (dövrün sonuna)	…	101,2	76,1	101,6	102,5	64,6	27,0	103,1[4)]	…	…	…

…ardı

2021-ci ilin yanvar-avqust aylarında MDB ölkələri üzrə əsas sosial-iqtisadi göstəricilər
(ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən faizlə, milli statistika xidmətlərinin məlumatlarına əsasən)

	Azərbaycan	Ermənistan	Belarus	Qazaxıstan	Qırğızıstan	Moldova	Rusiya	Tacikistan	Türkmənistan	Özbəkistan	Ukrayna
İxrac (faktiki qiymətlərlə)-cəmi	69,7[10]	121,8	136,4[4]	110,6[4]	83,5[4]	115,5[4]	140,0[11]	136,7	…	95,2[4]	133,4[4]
o cümlədən											
MDB dövlətlərinə	87,0	130,7	127,7	135,2	137,4	110,2	126,9	1,8 d.	…	125,3	117,2
MDB üzvü olmayan dövlətlərə	68,9	118,4	150,5	105,7	52,8	116,5	142,3	127,9	…	85,3	135,8
İdxal (faktiki qiymətlərlə)- cəmi	87,6[10]	107,7	127,0[4]	103,0[4]	140,3[4]	132,5[4]	129,3[11]	131,4	…	119,1[4]	128,6[4]
o cümlədən											
MDB dövlətlərinə	80,7	102,9	141,2	120,4	126,0	120,7	125,5	114,5	…	127,9	135,4
MDB üzvü olmayan dövlətlərdən	90,1	110,7	109,5	90,7	161,9	136,5	129,8	1,7 d.	…	113,9	127,4

[1] 2021-ci ilin yanvar-iyunu 2020-ci ilin yanvar-iyununa nisbətən.
[2] Tacikistanın İqtisadi inkişaf və Ticarət Nazirliyinin göstəricilərinə əsasən.
[3] 2021-ci ilin II rübü 2020-ci ilin II rübünə nisbətən.
[4] 2021-ci ilin yanvar-iyulu 2020-ci ilin yanvar-iyuluna nisbətən.
[5] Qeyri-maddi aktivlərə yönəldilən investisiyalar daxil olmaqla.
[6] Yüklənmiş yüklər.
[7] 2021-ci ilin yanvar-iyulu 2020-ci ilin yanvar-iyuluna nisbətən. Ticarət müəssisələrinin avtomobil və motosikllər nəzərə alınmadan əmtəə satışından əldə olunan gəlirləri.
[8] Milli hesablar sisteminin metodologiyasına əsasən.
[9] 2021-ci ilin avqustu 2020-ci ilin avqustuna nisbətən.
[10] 2021-ci ilin yanvar-iyulu 2020-ci ilin yanvar-iyuluna nisbətən. Müqayisəli qiymətlərlə verilir.
[11] 2021-ci ilin yanvar-iyulu 2020-ci ilin yanvar-iyuluna nisbətən. Rusiya Bankının tədiyə balansının məlumatlarına əsasən.
* Qiymətləndirmə
Qeyd: Ukrayna üzrə məlumatlar Ukraynanın Dövlət statistika xidmətinin rəsmi saytından götürülmüşdür.

METODOLOJİ İZAHLAR

Ümumi daxili məhsul (ÜDM) milli hesablar sisteminin ən mühüm göstəricilərindən biridir. ÜDM həm istehsal, həm də xidmətlər sahələrində rezident vahidlərin iqtisadi fəaliyyətinin son nəticəsini xarakterizə edir və bu vahidlərin son istehlak üçün məhsul və xidmətlər istehsalı üzrə yaratdığı əlavə dəyərlə ölçülür.

ÜDM ölkədə məhsul və xidmətlər istehsalçıları arasında bölüşdürülən ilkin gəlirlərin, yəni muzdlu işçilərə verilən əməkhaqqının, istehsala və idxala görə xalis vergilərin, ümumi mənfəətin və ümumi qarışıq gəlirlərin məbləği, başqa sözlə desək gəlirlər üsulu ilə də müəyyənləşdirilə bilər.

Ümumi daxili məhsuldan istifadə edilməsi (xərclər üsulu) məhsul və xidmətlərin son istehlakını, əsas kapitalın ümumi yığımını, maddi dövriyyə vəsaitləri ehtiyatlarının dəyişməsini, qiymətlilərin (sərvətlərin) xalis əldə edilməsini və məhsul və xidmətlərin ixrac və idxal saldosunu özündə birləşdirir.

Məhsula və idxala xalis vergilər - subsidiyalar çıxılmaqla məhsula və idxala vergilərdir.

Məhsula görə vergi və idxal (ixrac) vergiləri. Məhsula görə vergilər adətən məhsul və ya xidmət vahidinə görə, yəni rezidentlər tərəfindən istehsal edilən, satılan və ya idxal edilən məhsul və xidmətlərin miqdarına, yaxud dəyərinə mütənasib olaraq alınan vergilərdir. Onlara əsasən aşağıdakı vergilər aid edilir:

-əlavə dəyər vergisi (ƏDV);

-aksizlər, satışa görə vergilər və s;

-ayrı-ayrı xidmət növlərinə görə vergilər (nəqliyyat, rabitə xidmətlərinə görə vergilər, sığorta vergiləri, reklam, əyləncələrə, oyun və lotereyalara, idman tədbirlərinə görə vergilər və s);

-dövlətin gəlirini artırmaq məqsədilə müəyyən növ məhsul və xidmətlərin istehsalına və yerləşdirilməsinə qanunla inhisar hüququ verilən dövlət müəssisələrinin mənfəəti (fiskal inhisarçıların mənfəəti);

-idxal və ixrac vergiləri, gömrük rüsumları.

Dəyər ifadəsində sənaye məhsulunun həcminə - əsas fəaliyyəti sənaye olan müəssisələr (hüquqi şəxslər) və onların ayrı-ayrı xüsusiləşdirilmiş bölmələri, hüquqi şəxs yaratmadan sənaye fəaliyyəti göstərən fərdi sahibkarlar tərəfindən, habelə ev təsərüffatları tərəfindən satılmaq üçün istifadə olunmuş sənaye məhsulunun, sənaye xarakterli işlərin, xidmətlərin dəyəri daxil edilir. Bura sənaye müəssisəsinin və fərdi sahibkarın bütün bölmələri tərəfindən kənara satılmış, özünün əsaslı tikintisinə və qeyri-sənaye bölmələrinə verilmiş, özünün əsas fondlarının (vəsaitlərinin) tərkibinə daxil edilmiş, eləcə də əmək haqqı kimi öz işçilərinə verilmiş məmulat və məhsulların dəyəri, həmçinin hesabat dövründə və ya əvvəllər istehsal olunmasından asılı olmayaraq hesabat dövründə kənara, özünün əsaslı tikintisinə və qeyri-sənaye bölmələrinə satılmış özünün istehsalı olan yarımfabrikatların dəyəri daxil edilir. Dəyəri hazır məhsulun istehsalçısı tərəfindən ödənilməyən xammal və materiallardan hazırlanan məmulat bu xammal və materialların dəyəri çıxılmaqla faktiki qüvvədə olan buraxılış qiymətləri ilə sənaye məhsulunun dəyərinə daxil edilir. Sənaye müəssisələrində məhsulun dəyəri zavoddaxili dövriyyənin dəyəri nəzərə alınmadan zavod metodu ilə müəyyən edilir.

Sahibkarlıq subyektlərinin üzərinə düşən informasiya yükü nəzərə alınaraq mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə rəsmi statistika hesabatlarının təqdim edilməsi dövriliyi rüblük müəyyən edilmişdir.

Bununla əlaqədar aylıq dövrilik üzrə məlumatların tamlığını təmin etmək məqsədilə mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə əvvəlki hesabat rübü üzrə əldə edilmiş məlumatlar əsasında növbəti ay üzrə müvafiq qiymətləndirmə aparılmışdır.

Sənaye istehsalı indeksi - dəyər ifadəsində sənaye məhsulunun həcminin dəyişməsinin dinamikasını xarakterizə edir. Sənaye statistikasında tətbiq edilən metodologiyaya görə, artım (azalma) sürətləri məhsulun natura ifadəsində istehsalına əsaslanmaqla yanaşı aqreqasiya zamanı çəkilər sistemində dəyər ifadəsində "əlavə dəyər" göstəricisi istifadə olunur.

Sənaye istehsalı indeksinin hesablanmasında mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə məlumatlar yalnız rüblük dövrilikdə nəzərə alınır.

Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər – bütün növ əsas vəsaitlərin alınmasına, yaradılmasına və təkrar istehsalına yönəldilmiş xərclərin məcmusudur. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər tikinti-quraşdırma işlərinə, quraşdırılması tələb olunan və ya tələb olunmayan, tikili və obyektlərin smetasına daxil olan və ya daxil olmayan maşın və avadanlıqların alınmasına və quraşdırılmasına, işçi və məhsuldar heyvanların alınmasına, çoxillik əkmələrin və meşə zolaqlarının salınmasına, layihə-axtarış və sair işlərin yerinə yetirilməsinə sərf edilən xərclərin cəmindən ibarətdir. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin maliyyələşdirmə mənbələri müəssisə və təşkilatların öz vəsaitləri, büdcə vəsaitləri (dövlət büdcəsi və ya yerli büdcələr), əhalinin şəxsi vəsaitləri, bank kreditləri, büdcədənkənar fondların vəsaitləri və digər vəsaitlər ola bilər.

Sahibkarlıq subyektlərinin üzərinə düşən informasiya yükü nəzərə alınaraq mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə rəsmi statistika hesabatlarının təqdim edilməsi dövriliyi rüblük müəyyən edilmişdir.

Bununla əlaqədar aylıq dövrilik üzrə məlumatların tamlığını təmin etmək məqsədilə mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə əvvəlki hesabat rübü üzrə əldə edilmiş məlumatlar əsasında növbəti ay üzrə müvafiq qiymətləndirmə aparılmışdır.

Tikinti-quraşdırma işlərinə sərf edilən vəsait – yeni tikilən, yenidən qurulan, genişləndirilən bütün növ bina və qurğuların layihə-smeta sənədlərində yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulmuş tikinti işlərinə və tikintinin smetasına daxil olan və daxil olmayan avadanlıqların quraşdırılması işlərinə sərf edilmiş vəsaitlərin yekunundan ibarətdir.

Məhsul istehsalı obyektlərinin tikintisinə – sənaye, kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı, balıqçılıq və tikinti fəaliyyət sahəsi obyektlərinin inşasına yönəldilmiş vəsaitin həcmi daxildir.

Xidmət sahələri obyektlərinin tikintisinə – ticarət, nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, informasiya və rabitə, daşınmaz əmlak, təhsil, səhiyyə, istirahət, əyləncə və incəsənət və digər xidmət sahələri obyektlərinin inşasına yönəldilmiş vəsaitin həcmi daxildir.

Neft sektoru üzrə əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər - xam neftin, təbii qazın hasilatı və neft məhsullarının istehsalı ilə məşğul olan müəssisələrin əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərdir.

Qeyri-neft sektoru üzrə əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər dedikdə, neft sektoru üzrə əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər istisna olmaqla, ölkə iqtisadiyyatının bütün fəaliyyət sahələrində əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər başa düşülür.

Xarici mənbələrdən əsas kapitala yönəldilmiş xarici vəsaitlər – xarici sərmayədarlar tərəfindən yeni tikintiyə, yenidənqurma və genişləndirmə üzrə tikinti işlərinə, maşın və avadanlıqların əldə edilməsinə sərf edilən investisiyalar aiddir. Buraya həmçinin tikinti işlərində istifadə edilmiş xarici kreditlər, qrantlar və humanitar yardımlar hesabına istifadə edilmiş vəsaitlər də daxildir.

Daxili mənbələrdən əsas kapitala yönəldilmiş daxili vəsaitlər – mənşəyi xarici vəsaitlər olmayan, ölkədə fəaliyyət göstərən müəssisə və təşkilatların öz vəsaitləri, büdcə vəsaiti (dövlət büdcəsi və ya yerli büdcə), ölkə vətəndaşlarının şəxsi vəsaitləri və ölkə banklarının kreditləri hesabına əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin məcmusudur.

Podrat müqavilələri ilə yerinə yetirilən tikinti işlərinin dəyərinə – tikinti müəssisələri ilə tikinti işlərinin həyata keçirilməsini maliyyələşdirən sifarişçi müəssisə və təşkilatlar arasında bağlanmış müqavilələr əsasında tikinti müəssisələrinin öz gücləri ilə yerinə yetirdikləri bütün növ tikinti işlərinin və xidmətlərin dəyəri aiddir. Bu işlərə tikinti-quraşdırma (yeni tikinti, yenidənqurma, genişləndirmə), əsaslı təmir, cari təmir və digər işlərin və xidmətlərin dəyəri daxildir.

İstifadəyə verilmiş yaşayış evlərinin ümumi sahəsi – ümumi sahəyə mənzildəki bütün otaqların sahəsi, mətbəxlərin, dəhlizlərin, sanitar qovşaqlarının, vanna və qarderobların, anbarların, eyvanların, lociyaların və digərlərin sahəsi daxildir.

Yaşayış evlərində mənzillər – daimi yaşayış üçün istifadə olunan, başqa yaşayış mənzilləri ilə daxili əlaqəsi olmayan və özünün pilləkən meydançasına, ümumi dəhlizə və ya bilavasitə küçəyə çıxış yolu olan sahədir. Mənzil bir neçə otaqdan ibarət ola bilər.

Kənd, meşə və balıqçılıq təsərrüfatının ümumi məhsulu dedikdə, bu sahədə (kənd, meşə və balıqçılıq) həm satış, həm də şəxsi istehlak məqsədilə istehsal edilmiş məhsul və xidmətlərin ümumi dəyəri nəzərdə tutulur. O, bitkiçilik və heyvandarlıqda, ovçuluq, meşəçilik və balıqçılıq təsərrüfatlarında istehsal olunmuş məhsulların (xidmətlərin) dəyəri əsasında formalaşır.

Bitkiçilik və heyvandarlığın ümumi məhsuluna istehsal olunmuş bitkiçilik və heyvandarlıq məhsullarının dəyəri, bitkiçilikdə bitməmiş istehsalın dəyərinin dəyişməsi və göstərilmiş kənd təsərrüfatı xidmətlərinin dəyəri daxil edilir.

İstehsal olunmuş bitkiçilik məhsulunun dəyərinə kənd təsərrüfatı bitkiləri məhsullarının – dənli, texniki bitkilərin (yağlı bitkilərin toxumları, şəkər çuğunduru, tütün və s.), kartof, tərəvəz və bostan bitkilərinin, meyvə və giləmeyvənin, digər bitkiçilik məsullarının (yemlik kökümeyvəlilər, quru ot, küləş, senaj, silos, güllər və s.) dəyəri daxil edilir.

Bitkiçilikdə bitməmiş istehsalın dəyərinə torpağın becərilməsinə çəkilən xərclər (payız şumlaması, herik şumlanması, məhsulu gələcək dövrlərdə əldə olunacaq payızlıq taxılın əkini üçün zəmin hazırlanması), yatırım xərcləri, bağların becərilmə və saxlanma xərcləri daxildir.

Heyvandarlıqda istehsal olunmuş məhsulların dəyəri kənd təsərrüfatı heyvanlarından alınmış məhsulların (süd, yumurta, yun, dəri və s.) dəyəri, kəsim üçün satılmış mal-qara və quşların dəyəri, arıçılıq və xəzli heyvandarlıq məhsullarının dəyərindən ibarətdir.

Göstərilmiş kənd təsərrüfatı xidmətlərinin dəyərinə tarlaçılıq, açıq torpaqda tərəvəzçilik və gülçülük sahəsində, qorunan torpaqlarda becərilmə üzrə, bağçılıq, üzümçülük sahəsində və digər çoxillik əkmələrə göstərilən xidmətlər, aqromeliorasiya xidmətləri, kənd təsərrüfatı bitkilərinin xəstəlik və ziyanvericilərdən qorunması, gübrələrin hazırlanması və gətirilməsi, heyvanların yetişdirilməsi, məhsul yığımından sonrakı kənd təsərrüfatı xidmətləri, çoxaldılma üçün toxumun emal və hazırlanması, tinglik xidmətlərinin dəyəri daxildir.

Ovçuluq təsərrüfatlarında istehsal olunmuş məhsulun dəyərinə vəhşi heyvanların və ov quşlarının ovlanmasından əldə olunmuş dəyər, ovçuluq təsərrüfatının aparılması (vəhşi heyvanların qorunması, onların sayının və yayılmasının uçotu, ovçuluq təsərrüfatlarının yaradılması və ovçuluq təsərrüfatlarında iqtisadi müşahidələrin aparılması və s.) xərcləri, vəhşi heyvanların və ov quşlarının yetişdirilməsi və ovlanması üçün göstərilən xidmətlərin dəyəri daxil edilir.

İstehsal olunmuş meşəçilik və ağac tədarükü məhsullarının dəyərinə meşəyə qulluq və əsas istifadə ilə bağlı doğranmanın gedişində alınmış oduncaq, meşə əkmələrinin rekonstruksiyası ilə əlaqədar kəsmələr və seçmə sanitar kəsmələr, meşələrin becərilməsi, bərpası və salınması xərcləri, meşəçilik və ağac tədarükü ilə əlaqədar xidmətlərin dəyəri aid olunur.

Balıqçılıq və dəniz məhsullarının dəyərinə ovlanmış balığın, dəniz məhsullarının (xərçəngkimilər, molyusklar, tısbağalar, suitilər, dəniz kirpisi, təbii mirvarilər, mərcanlar, yosunlar və s.) dəyəri, dəniz orqanizmlərinin və bitkilərinin yetişdirilməsinə, mühafizəsinə çəkilən xərclər, biotexniki tədbirlərin yerinə yetirilməsi (süni kürütökmə yerlərinin quraşdırılması balıq ehtiyatlarının artırılması, vətəgə əhəmiyyətli balıqların təkrar istehsalı), balıqçılıq və balıq ovlanması ilə bağlı göstərilən xidmətlərin dəyəri daxildir.

Mal-qaranın sayı haqqında məlumatlar kənd təsərrüfatı müəssisələri üzrə rəsmi statistik hesabat formaları, fərdi sahibkar, ailə kəndli və ev təsərrüfatları üzrə kənd ərazi icra dairələrinin (vahidlərinin) hesabatları və seçmə müayinə materiallarına əsasən hesablanması yolu ilə müəyyən olunur.

Nəqliyyat sektorunda yük daşınması - mülkiyyət və təşkilati-hüquqi formasından asılı olmayaraq əsas fəaliyyəti nəqliyyat işi olan hüquqi şəxslər-müəssisələr və hüquqi şəxs yaratmadan avtomobil nəqliyyatı sahəsində fəaliyyət göstərən fiziki şəxslər tərəfindən kommersiya məqsədilə daşınmış yüklərin həcmidir.

Nəqliyyat sektorunda yük dövriyyəsi - nəqliyyat müəssisələri və hüquqi şəxs yaratmadan avtomobil nəqliyyatı sahəsində fəaliyyət göstərən fiziki şəxslərin-fərdi sahibkarların

nəqliyyat vasitələrinin daşıdığı yükün həcmini daşınmış məsafə ilə əlaqədə ton-kilometrlərlə ifadə edir. Bu göstərici hər bir reys üzrə daşınmış yükün tonla miqdarının daşınma məsafəsinə-kilometrlərə vurulması hasillərinin cəmi kimi hesablanır.

Nəqliyyat sektorunda sərnişin daşınması - ölkə ərazisində və beynəlxalq marşrutlarda bütün növlərdən olan qatarlar, gəmilər, avtobus, taksi, təyyarə və metro vasitəsi ilə daşınmış sərnişinlərin sayını əhatə edir. Sərnişin daşınmasının həcminə, gediş haqqını almaq üçün tətbiq edilən tarif dərəcəsindən asılı olmayaraq, ölkə daxilində və beynəlxalq xətlərdə daşınmış sərnişinlərin hamısı (ödəniş etmədən getmək hüququ olan sərnişinləri də daxil etmək şərti ilə) daxildir.

Nəqliyyat sektorunda sərnişin dövriyyəsi – sərnişindaşıma nəqliyyatının işinin həcmini məsafə ilə xarakterizə edir və sərnişin-kilometrlə ölçülür. Sərnişin dövriyyəsi daşınmış sərnişinlərin sayını onların daşınma məsafəsinə vurmaq yolu ilə hesablanır.

Rabitə xidmətlərinin dəyəri - rabitə müəssisəsinin əsas fəaliyyətindən əldə olunan gəlirlərdir və bu göstərici idarə, müəssisə və təşkilatlara, habelə əhaliyə göstərilmiş rabitə xidmətləri müqabilində rabitə müəssisəsinin əldə etdiyi pul vəsaitinin cəmini xarakterizə edir. Buraya poçt rabitəsi, feldyeger və xüsusi rabitə, sənədli elektrik rabitəsi, şəhərlərarası və beynəlxalq telefon rabitəsi, şəhər telefon rabitəsi, kənd telefon rabitəsi, radiorabitə, radio və televiziya yayımı və peyk rabitəsi, naqilli səs yayımı üzrə radiotezliklərin ayrılması, qeydiyyatı, istismarı və nəzarəti, naqilsiz radiorabitə üzrə, mobil telefon rabitəsi, internet xidmətləri, İSDN xidmətləri, ADSL və HDSL xidmətləri, DATA xidmətləri, simsiz yerli telefon rabitəsi xidmətləri və digər rabitə xidmətləri üzrə əldə olunmuş gəlirlər daxildir.

Pərakəndə əmtəə dövriyyəsi - əmtəələrin tədavül sferasından şəxsi istehlak sferasına hərəkətinin son mərhələsini, əmtəələrin əhaliyə satışını əks etdirir.

İaşə əmtəə dövriyyəsi - iaşə şəbəkələri vasitəsi ilə kulinariya məhsulları, xörəklər, yarımfabrikatlar, həmçinin

aşpazlıq emalından keçməmiş digər əmtəələrin əhaliyə satışını əks etdirir.

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər - əhalinin sifarişi ilə, onun şəxsi tələbatını ödəmək üçün göstərilən və haqqı əhali tərəfindən ödənilən xidmətlərin dəyərini əks etdirir.

İxrac - ölkədə istehsal olunmuş və ya başqa ölkələrdən gətirilmiş malların (təkrar ixrac) ölkə sərhədlərindən kənara göndərilməsidir. Ölkənin öz istehsalı sayılan mallara, həmçinin ölkəyə gətirilən və təkrar emal olunaraq əsas kəmiyyət və keyfiyyət göstəricilərini dəyişən xarici mənşəli mallar da daxil edilir.

İdxal - ölkədə istehlak etmək və ya təkrar ixrac edilmək üçün ölkə sərhədlərindən kənardan mal gətirilməsidir.

Xarici ticarət dövriyyəsi - idxal və ixracın dəyərinin cəmidir.

Xarici ticarət saldosu - ixrac və idxalın fərqidir. Əgər ixrac idxaldan çoxdursa müsbət saldo, idxal ixracdan çoxdursa mənfi saldo alınır.

Orta aylıq nominal əməkhaqqı – hesablanmış əməkhaqqı fondunun faktiki işləmiş muzdlu işçilərin orta siyahı sayına (sosial və ödənişsiz məzuniyyətdə olan şəxslər istisna olmaqla) bölünməsi ilə müəyyən edilir.

Büdcə - Azərbaycan Respublikasının müvafiq dövlət hakimiyyəti və özünüidarəetmə orqanları vasitəsilə dövlətə və bələdiyyələrə məxsus vəzifə və funksiyaları yerinə yetirmək üçün lazım olan pul vəsaitinin yığılması və istifadə olunması üçün əsas maliyyə sənədidir.

Büdcə gəlirləri - Azərbaycan Respublikasının, Naxçıvan Muxtar Respublikasının və yerli özünüidarəetmə orqanlarının müvafiq qanunvericilik aktları ilə müəyyən olunmuş qaydada dövlət büdcəsinə, Naxçıvan Muxtar Respublikasının büdcəsinə və yerli büdcələrə daxil olan vergilər, rüsumlar, digər ödənişlər və daxilolmalardır.

Büdcə xərcləri - büdcə təsnifatına uyğun olaraq dövlət büdcəsindən, Naxçıvan Muxtar Respublikasının büdcəsindən və yerli büdcələrdən qanunvericiliklə nəzərdə tutulan tələbatı ödəmək üçün ayrılan vəsaitdir.

Büdcə kəsiri (defisit) - büdcə xərclərinin gəlirlərlə təmin olunmayan məbləğidir.

Büdcə artıqlığı (profisit) - büdcə gəlirlərinin büdcə xərclərindən artıq olan məbləğidir.

Maliyyə nəticələrinin (mənfəət (+) zərər (-) saldosu) – təşkilatın bütün təsərrüfat əməliyyatlarında, mühasibat uçotu əsasında aydınlaşdırılmış son maliyyə nəticələridir ki, məhsul (mal və xidmətlər) satışından əldə edilən mənfəəti (zərər), əks etdirərək, təşkilatın digər əmlakından, əsas vəsaitlərdən və satışdankənar əməliyyatlardan alınan gəlirlərin bu əməliyyatlara çəkilən xərci qədər azaldılan hissəsidir.

Pul aqreqatı M2 Milli valyuta hesabatlarında, cari hesabatlarda və qeyri-maliyyə təşkilatları və fiziki şəxs depozitlərinin tədavüldə (bankdan kənar) olan nağd pulların həcmini və qalıq vəsaitini özündə əks etdirir.

İqtisadi fəal əhali – məşğul və işsiz əhalinin ümumi sayıdır.

İqtisadi qeyri-fəal əhali – məşğul olmayan, müəyyən dövr ərzində iş axtarmayan və işə başlamağa hazır olmayan 15 və yuxarı yaşda olan şəxslərdir.

Məşğul əhali - Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə zidd olmayan və bir qayda olaraq qazanc (gəlir) gətirən hər hansı fəaliyyətlə məşğul olan Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları, Azərbaycan Respublikasında daimi yaşayan vətəndaşlığı olmayan şəxslər və əcnəbilərdir.

İşsiz əhali – işi və qazancı olmayan, işə başlamağa hazır olub, müvafiq icra hakimiyyəti orqanında işaxtaran kimi qeydiyyata alınan əmək qabiliyyətli yaşda olan əmək qabiliyyətli şəxslərdir. Bu şəxslər, milli qanunvericiliyə uyğun olaraq işsiz statusu almaq hüququna malikdir.

İşsizliyin səviyyəsi – işsizlərin sayının iqtisadi fəal əhalinin sayında faizlə ölçülən xüsusi çəkisidir.

İstehlak qiymətləri indeksi (İQİ) – orta alıcılıq qabiliyyətli alıcının aldığı malların və istifadə etdiyi xidmətlərin qeydə alınmış məcmusunun dəyərinin ümumi dəyişməsini səciyyələndirən nisbi göstəricidir. Bu göstərici müəyyən dövr ərzində istehlak edilən malların və xidmətlərin dəyişməz qaldığı şəraitdə əhalinin istehlak xərclərinin ümumi

məbləğinin dəyişməsini əks etdirir. İQİ-nin başlıca təyinatlı istehlak mallarının və xidmətlərin qiymət dinamikasının müəyyənləşdirilməsidir.

Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi (SQİ) – baza sənaye müəssisələri və təşkilatlarının təmsilçi mallarının qiymət qeydiyyatı əsasında hesablanılır. Qeydiyyat üçün cari ayda istehsal olunan və yüklənən məhsulların faktiki qiymətləri (əlavə dəyər vergisi, aksizlər, məhsulun maya dəyərinə aid olmayan daşınma xərcləri və s. vergi ödəmələri nəzərə alınmadan) götürülür. Sənaye məhsulları istehsalçılarının qiymət indeksi həm məhsullar, həm də iqtisadi fəaliyyət növlərinə görə hesablanır.

Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi (KTQİ) – kənd təsərrüfatı müəssisələri, fermer təsərrüfatları və ev təsərrüfatları tərəfindən müxtəlif kanallar üzrə realizə edilən kənd təsərrüfatı məhsullarının qiymətlərinin səviyyəsi və dinamikasını xarakterizə edir. Kənd təsərrüfatı məhsullarının qiymətləri üzərində müşahidə kənd təsərrüfatı müəssisələrinin seçmə şəbəkəsi üzrə həyata keçirilir.

Alınmış məlumatlar kənd təsərrüfatı məhsullarının realizə şərtlərinin dəyişməsinin təhlilində və kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalçılarının gəlirlərinin dəyişməsində qiymətin rolunun aydınlaşdırılmasında istifadə edilir.

Tikinti-quraşdırma işlərində istehsalçı qiymətləri indeksi - "Tikinti" iqtisadi fəaliyyət növünü xarakterizə edən qiymət statistikası sisteminin göstəricilərindən biri hesab olunur və "tərkib elementləri" metodu ilə hesablanır. Tikintidə qiymətlərin dinamikası üçün ən vacib, tipik tikinti məhsullarının - yerüstü tikililər və yol qovşaqlarında istifadə olunan məhsulların müayinəsi aparılır.

İndeksin hesablanması üçün informasiya mənbəyi kimi tikinti təşkilatlarının seçmə şəbəkəsinin statistik müayinə məlumatları çıxış edir. Tikinti-quraşdırma işlərinin hər bir növü üzrə hesabat və əvvəlki dövrün faktiki qiymətlərinin müqayisəsi yolu ilə fərdi indeksləri hesablanır. Daha yüksək səviyyələrdə qiymət indekslərinin aqreqasiyası zamanı seçilmiş tipik tikili növlərinin inşasında ilkin iş və elementlərin

dəyər qiymətləndirilməsi ilə əsaslandırılmış çəki strukturundan istifadə olunur.

Tikintidə mövcud olan smeta-normativ bazasına əsaslanan tikinti elementləri bundan sonra respublika ərazisini təmsil edən tikililərin standart tipləri üzrə aqreqasiya olunur.

Nəqliyyat sektorunda yükdaşıma qiymətləri indeksi - ayrı-ayrı nəqliyyat növlərinin yükdaşıma qiymətlərinin dəyişmə templərinin qiymətləndirilməsi üçün həmçinin, ümumi daxili məhsulun (ÜDM) artma (azalma) tempinin hesablanması üçün istifadə olunan deflyator indekslərin və digər makroiqtisadi göstəricilərin müəyyən edilməsi üçün nəzərdə tutulub. Onlar nəqliyyat təşkilatlarının müxtəlif nəqliyyat növləri vasitəsilə yükdaşımalardan əldə etdikləri gəlirlərdəki qiymət amilinin xarakterizə edilməsi üçün istifadə edilir. Yükdaşıma qiymətləri indeksləri makro səviyyədə proqnozların verilməsi və müxtəlif iqtisadi hesablamaların yerinə yetirilməsi zamanı tətbiq edilir. Yükdaşıma qiymətləri indeksləri müxtəlif əlamətlərə: yükün növünə, göndərmənin ölçüsünə, çatdırma vaxtına, daşınma məsafəsinə, daşınma ərazisinə, hərəkət edən tərkibin növünə, yükqaldırma səviyyəsinə və s. görə daşınan yüklərin strukturundakı dəyişmələri nəzərə almadan hesabat dövrü üzrə onların dəyişmələrini müəyyən etməyə imkan verir.

Bütün nəqliyyat növlərinin yükdaşıma qiymətlərinin məcmu indeksi dəmir yolu, boru kəməri, dəniz, daxili sular, avtomobil və hava nəqliyyatı növlərinin yükdaşıma qiymətlərinin indeksləri əsasında müəyyən edilir.

Əhali sayının cari hesablanması əhalinin son siyahıyaalmasının yekunları əsasında aparılır və hər il bu ərazidə doğulanların və daimi yaşamaq üçün bu əraziyə gələnlərin sayı əhalinin sayına əlavə edilir, ölənlərin və bu ərazidən köçənlərin sayı isə əhalinin sayından çıxılır. Növbəti siyahıyaalmanın yekunlarına əsasən əvvəlki siyahıyaalınmadan sonrakı dövrdə əhalinin sayı və tərkibi üzrə müvafiq dəqiqləşdirmələr aparılır.

Əhali yaşayış yerlərinə görə şəhər və kənd əhalisinə bölünür. Şəhər yerlərinə şəhərlər və qəsəbələr aid edilir, qalan bütün yaşayış məntəqələri isə kənd yerləri sayılır.

Doğulanlar və ölənlər haqqında məlumatlar Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələri tərəfindən tərtib edilən doğum və ölüm haqqında müvafiq akt qeydlərində olan məlumatların hər ay statistik cəhətdən işlənməsi nəticəsində əldə edilir. Doğulanların sayına yalnız diri doğulanların sayı daxil edilir.

Əhalinin təbii artımı – təqvim ilində diri doğulanların sayı ilə ölənlərin sayının fərqinə bərabərdir.

Doğumun ümumi əmsalı – uşaq doğumunun intensivliyini müəyyən edən göstəricidir. Təqvim ilində diri doğulanların sayının əhalinin orta illik sayına nisbəti ilə ölçülür, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.

Ölümün ümumi əmsalı – əhali arasında ölümün intensivliyini müəyyən edən göstəricidir. Təqvim ilində, müvafiq olaraq ölənlərin sayının əhalinin orta illik sayına nisbətidir, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.

Təbii artımın əmsalı – əhalinin təbii artımı nisbi göstəricilərlə də səciyyələndirilə bilər. Təbii artım əhalinin orta illik sayına bölünərək orta illik əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır və ya doğumun və ölümün ümumi əmsallarının fərqi ilə müəyyən edilir.

Ölümün səbəbləri haqqında informasiya mənbəyi ölümə səbəb olmuş xəstəlik, bədbəxt hadisə, qətl, özünəqəsd, və digər xarici təsirlərlə əlaqədar olaraq səhiyyə müəssisələrində tərtib olunan ölüm haqqında tibbi şəhadətnamələrdəki qeydlərdən ibarətdir.

Ölüm haqqında məlumatların səbəblər üzrə kodlaşdırılması və işlənməsi xəstəliklərin, zədələr və ölümün səbəblərinin X baxılış Beynəlxalq Təsnifatına uyğun aparılır.

Doğulanda gözlənilən ömür uzunluğu (0 yaş üçün) – doğulanların hər birinin orta hesabla yaşaya biləcəyi illərin sayını göstərir. Burada doğulanların bütün ömrü boyu ölümün səviyyəsinin hər yaş qrupu üzrə göstəricinin hesablandığı ildəki səviyyədə dəyişməz qalacağı şərti qəbul edilir. Doğulanda gözlənilən ömür uzunluğu həyat cədvəllərinin hesablanması nəticəsində alınır.

Nikah kişi və qadının bir-birinə və uşaqlara qarşı hüquq və vəzifələrini müəyyənləşdirən münasibət formasıdır. Ər və

arvad arasında hüquqi münasibət, onların nikahlarının Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələrində qeyd etdirilməsidir.

Əhalinin təbii hərəkətinin cari statistikası yalnız hüquqi cəhətdən qeyd olunmuş nikahları nəzərə alır. Əhalinin siyahıyaalınmasında isə rəsmi qeydə alınıb-alınmamasından asılı olmayaraq, faktiki nikahda olanlar da hesaba alınır.

Nikahın ümumi əmsalı – təqvim ilində qeydə alınmış nikahların sayının əhalinin orta illik sayına olan nisbətidir, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.

Boşanma (nikahın pozulması) – birlikdə yaşayan ər-arvadın nikahlarının son hüquqi ləğvi tərəflərə təkrar nikaha daxil olmaq hüququ verir. Nikahın pozulma faktı Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələrində qeydiyyata alındıqdan sonra pozulmuş hesab olunur.

Boşanmanın ümumi əmsalı – təqvim ilində qeydə alınmış boşanmaların sayının əhalinin orta illik sayına nisbətidir, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.